

VITA ACADEMICA

2023 NR 1-2 (114-115)

STYCZEŃ-CZERWIEC

Biuletyn informacyjny Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

ISSN 1842-2244

*Valentina Alazraki Crastich
doktorem honoris causa UPJPII*

*Ruszyła budowa
Kampusu Jana Pawła II*

W numerze

Z życia uczelni

Wydarzyło się	3
Promocje akademickie i doktorat honoris causa dla Valentyny Alazraki Crastich	9
Podpisanie umowy z generalnym wykonawcą II etapu budowy Kampusu Jana Pawła II	18
Wywiad z pracownikami AGH nadzorującymi budowę kampusu	20
UPJPII uprawniony do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego w naukach o rodzinie!	22
Dni Jana Pawła II odbywać się będą także w Rzymie we współpracy z UPJPII. Rektor uczelni podpisał list intencyjny	23
Wspólnota akademicka UPJPII złożyła hołd św. Jadwidze Królowej. Młodzieży wręczono indeksy, a pracownikom medale UPJPII	25
4. rocznica beatyfikacji bł. Hanny Chrzanowskiej z udziałem UPJPII	27
Złoty jubileusz święceń kapłańskich abp. Marka Jędraszewskiego, Wielkiego Kanclerza UPJPII	29
Kardynał Stanisław Dziwisz, były Wielki Kanclerz UPJPII obchodzi 25-lecie sakry biskupiej i 60-lecie kapłaństwa	31
45-lecie święceń kapłańskich i 70. rocznica urodzin ks. prof. Jacka Urbana w katedrze wawelskiej	32
Inauguracja Światowego Kongresu Kopernikańskiego udziałem Rektora UPJPII, nagroda „Ratio et Spes” dla ks. prof. Michała Hellera	34
Msza św. z wprowadzeniem relikwii św. Jana Pawła II do kaplicy UPJPII	35
Walne zebranie Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie	37
Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej i UPJPII podpisały porozumienie o współpracy podczas sympozjum Akademii Sprawiedliwych nt. miłosierdzia	37
Obchody Narodowego Dnia Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką w Markowej	38
Rektor UPJPII modlił się w intencji uczelni podczas Mszy św. przy grobie św. Jana Pawła II w Rzymie	40
Władze UPJPII z modlitwą zawierzenia na Jasnej Górze	41
Inwentaryzacja kościoła Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Krakowie przez Pracownię Inwentaryzacji i Digitalizacji Zabytków UPJPII	42
Odsłonięcie pomnika żołnierzy Armii Krajowej w Brzostku	44
Wdrożenie systemu Alma w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie	45
Solidarity Summer School – międzynarodowa szkoła letnia na UPJPII	46
Piąty, jubileuszowy rok zajęć tutoringu na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie	48
Projekt „Edukacja medialna – zasady funkcjonowania w świecie nowych mediów”	49

Prof. Iwona Hofman, prezes PTKS, gościem telewizji JP2TV w projekcie filmów edukacyjnych	50
Edukacja do mediów – Etyka w mediach – spotkanie ekspertów z użytkownikami nowych mediów	51
Nowe media – jak być bezpiecznym w sieci – debata w Radiu Kraków z udziałem ekspertów projektu Edukacja medialna UPJPII	52
Finał konkursu <i>Sapere Aude – odważ się być mądrym</i>	53
Relacja z finału X Interdyscyplinarnych Warsztatów Filozoficznych dla Młodzieży	55
Koncerty w murach UPJPII – inicjatywa Instytutu Muzyki Kościelnej	57
Inauguracja projektu „Tradycyjne melodie kościelne z perspektywy akompaniamentu organowego”	59

Konferencje

XIV editio Cracoviensis Cogitationis Ecclesialis <i>Kościół w świecie. Świat w Kościele</i> – Interdyscyplinarne Sympozjum Ogólnopolskie	60
<i>W walce o własny byt narodowy i państwowy – Europa Środkowo-Wschodnia w XX–XXI wieku</i> – konferencja naukowa	62
Dociekania filozoficzne z dziećmi i młodzieżą. Między teorią a praktyką	64
XVII Konferencja Etyki Mediów <i>Sztuczna inteligencja: upodmiotowienie maszyn – uprzemiotowienie człowieka</i>	65
Konferencja naukowa pt. <i>Historia mediów – dziedzictwo, status i perspektywy rozwoju subdyscypliny w naukach o komunikacji społecznej i mediach</i> Sekcji Historii Mediów Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej	67
Obrona przed destrukcją słowa	68

Goście i nowi partnerzy

Konsul Honorowy Republiki Chorwacji z wizytą na UPJPII. W planach wspólna konferencja nt. 20. rocznicy pielgrzymki Jana Pawła II do Chorwacji	70
Spotkanie z przedstawicielami Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców: Marią Pamulą i Oskarem Grzegorzczakiem	70
Porozumienie o współpracy UPJPII z Uniwersytetem w Brestu	71
Transnational Project Meeting w IDMiKS	72
Podpisanie umowy o współpracy pomiędzy UPJPII a DPS im. św. Brata Alberta	72
Porozumienie o współpracy pomiędzy UPJPII a Gminą Brzeźnica i Parafią pw. św. Marcina w Marcyporębie	73
„Warsztatowy” czerwiec w Instytucie Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej. Tuż przed wakacjami w ACM gościły trzy grupy licealistów	74

Studenci i doktoranci

V Gala Laurów już za nami!	76
Studentka psychologii Wydziału Filozoficznego UPJPII Karina Piecuch laureatką pierwszej nagrody w kategorii utworów poetycki VII Edycji Dni Jana Pawła II	78
Papieżalia wracają jak kremówka!	83
„Ale wkoło jest Wesola” – jak nasi studenci promowali lokalne wydarzenie	83
Puchar Rektora UPJPII	85

Erasmus+

Erasmus+ Teaching Mobility – ks. prof. Władysław Zuziak na Kadir Has Üniversitesi w Turcji	86
ERASMUS+ Universal Mobility SL – Walencja, Hiszpania	87

Odeszli od nas

Benedykt XVI, doktor honoris causa UPJPII	88
UPJPII w ostatniej książce Benedykta XVI <i>Co to jest chrześcijaństwo. Testament duchowy</i>	89

Uniwersytet Trzeciego Wieku

Akcja „Pomagajmy gigabajtami – 100 tabletów”	91
Spotkanie opłatkowe studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku	92
Droga Krzyżowa Uniwersytetu Trzeciego Wieku UPJPII	94
Spektakl <i>Wenanty. Skromny i wielki</i> w Krakowskiej Operze Kameralnej	95
Spektakl <i>Wenanty. Skromny i wielki</i> w Kalwarii Pałacowskiej	97
Zakończenie roku akademickiego 2022/2023 na Uniwersytecie Trzeciego Wieku	98
Gimnastyka słowiańska w ofercie Uniwersytetu Trzeciego Wieku UPJPII	100

Recenzje	101
----------	-----

VITA ACADEMICA

Biuletyn Informacyjny
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

Redakcja
31-002 Kraków, ul. Kanoniczna 25
tel. +48 12 8898 516
e-mail: marta.mastylo@upjp2.edu.pl

Redaktor naczelna
Marta Mastyło

Redakcja językowa, DTP
Katarzyna Kastelik

Zdjęcie na okładce
UPJPII

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych
oraz zastrzega sobie prawo do skrótów
i redakcyjnego opracowania tekstów przyjętych do druku.

Numer zamknięto 29 września 2023 r.
Nakład 400 egz., ISSN 1842-2244

Wydawca: Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
Wydawnictwo Naukowe

wydarzyło się

- **5 stycznia 2023** Msza św. pogrzebowa Benedykta XVI w Watykanie z udziałem rektora UPJPII ks. prof. Roberta Tyrały
- **9–12 stycznia 2023** Wykłady online dla uczestników konkursu „#Odważ się być Mądrym#Sapere Aude!” organizowane przez Wydział Filozoficzny UPJPII
- **9 stycznia 2023** Spotkanie opłatkowe Uniwersytetu Trzeciego Wieku UPJPII
- **11 stycznia 2023** Promocje akademickie i doktorat honoris causa dla Valentyny Alazraki Crastich

- **11 stycznia 2023** Pierwsze posiedzenie nowo powołanej Rady Fundacji im. Świętej Królowej Jadwigi dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie oraz wybór kierownictwa Rady
- **12 stycznia 2023** *Jak mówić dziś o aborcji? 30 lat prawnej ochrony życia w Polsce* – konferencja zorganizowana przez UPJPII i Polskie Stowarzyszenie Obrońców Życia Człowieka
- **17 stycznia 2023** 26. Dzień Judaizmu w Kościele katolickim
- **18–25 stycznia 2023** Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan
- **19 stycznia 2023** Uroczystość zaprzysiężenia i instalacja nowo powołanej Rady Rycerzy Kolumba UPJPII
- **23 stycznia 2023** Koncert bożonarodzeniowy w ramach cyklu „Koncerty w murach UPJPII” pracowników i studentów Instytutu Muzyki Kościelnej UPJPII
- **26 stycznia 2023** *Dokąd zmierzasz Kościele? – opcja Benedykta* – debata w Instytucie Myśli Józefa Tischnera z udziałem o. prof. Jarosława Kupczaka
- **27 stycznia 2023** Wykład otwarty dr. Romana Krzanowskiego *What is Philosophy in Technology and why we need it?* zorganizowany przez Wydział Filozoficzny UPJPII
- **5 lutego 2023** *Gemma Sacerdotum* – koncert w ramach Akademii Sprawiedliwych – inicjatywy Muzeum Polaków Ratujących Żydów we współpracy m.in. z UPJPII
- **7 lutego 2023** Wykład otwarty ks. prof. Władysława Zuziaka *The Phenomenon of Solidarity* zorganizowany przez Wydział Filozoficzny UPJPII
- **14 lutego 2023** Odświeżenie pomnika żołnierzy Armii Krajowej w Brzostku, którego inicjatorem i koordynatorem prac był ks. prof. dr hab. Bogdan Stanaszek z Instytutu Historii UPJPII
- **19–21 lutego 2023** Inauguracja Światowego Kongresu Kopernikańskiego z udziałem rektora UPJPII, nagroda „Ratio et Spes” dla ks. prof. Michała Hellera
- **21 lutego 2023** Ogólnopolska konferencja naukowa *Edukacja, praca, rodzina* zorganizowana przez UPJPII, Centrum Kształcenia Personalistycznego i Doskonalenia Nauczycieli UPJPII, Specjalistyczną Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną pn. „Krakowski Ośrodek Kariery” oraz Polskie Stowarzyszenie Osób z Niepełnosprawnościami
- **22 lutego 2023** Inauguracja projektu „Tradycyjne melodie kościelne z perspektywy akompaniamentu organowego” z inicjatywy i w nagraniach prof. dr hab. Witolda Zalewskiego
- **25 lutego 2023** Premiera spektaklu UTW UPJPII *Wenandy. Skromny i wielki* w Krakowskiej Operze Kameralnej

- **26 lutego 2023** Inauguracja projektu „Gorąco pragnąłem spożyć Paschę z wami... Łk 22, 15” w sanktuarium św. Jana Pawła II jako przygotowanie do Wielkanocy z udziałem ks. lic. Grzegorza Lenarta i prof. dr

wydarzyło się

hab. Susi Ferfoglii, pracowników Instytutu Muzyki Kościelnej UPJPII

- **2 marca 2023** Międzynarodowa konferencja naukowa *Obrona przed destrukcją słowa* zorganizowana w Seminarium oo. Franciszkanów przez Katedrę Katolickiej Nauki Społecznej UPJPII w Krakowie
- **2 marca 2023** Konferencja naukowa *Pielgrzymi nadziei. Ewangelizacja w drodze* zorganizowana przez WSM Księży Sercanów w Stadnikach oraz WSD Zakonu Paulinów w Krakowie
- **6-7 marca 2023** Interdyscyplinarne sympozjum ogólnopolskie XIV editio Cracoviensis Cogitationis Ecclesialis *Kościół w świecie. Świat w Kościele* zorganizowane przez Komitet Nauk Teologicznych PAN, Instytut Teologii Fundamentalnej, Ekumenii i Dialogu UPJPII
- **8 marca 2023** Konferencja *Historia mediów – dziedzictwo, status i perspektywy rozwoju subdyscypliny w naukach o komunikacji społecznej i mediach* zorganizowana przez Instytut Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej UPJPII oraz Sekcję Historii Mediów Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej
- **9 marca 2023** Walne zebranie Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie
- **9 marca 2023** Finał IV edycji Wojewódzkiego Konkursu Filozoficznego *Sapere aude – odważ się być mądrym* zorganizowanego przez I LO im. W. Orkana w Limanowej i Wydział Filozoficzny UPJPII

- **10 marca 2023** Podpisanie umowy o współpracy pomiędzy UPJPII a DPS im. św. Brata Alberta
- **11 marca 2023** Sympozjum biblijne *Biblia Księgą Wiary* zorganizowane przez Instytut Teologiczny Archidiecezji Lwowskiej ob. łac. Świętego Arcybiskupa Józefa Bilczewskiego we Lwowie-Brzuchowicach oraz Instytut Nauk Biblijnych Wydziału Teologicznego UPJPII w Krakowie

- **13 marca 2023** Oświadczenie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie w obronie dobrego imienia swojego świętego Patrona
- **15 marca 2023** Konsul Honorowy Chorwacji z wizytą na UPJPII. W planach wspólna konferencja nt. 20. rocznicy pielgrzymki Jana Pawła II do Chorwacji
- **20-25 marca 2023** IX Ogólnopolski Tydzień Pracy Socjalnej *Walka z mitami i stygmaty w polskiej pracy socjalnej*
- **21 marca 2023** Interaktywny Dzień Otwarty Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie
- **22 marca 2023** Podpisanie porozumienia o współpracy pomiędzy Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej a UPJPII podczas sympozjum Akademii Sprawiedliwych nt. miłosierdzia, odbywającego się przy ul. Kanoniczej 25

- **23 marca 2023** Droga Krzyżowa przeznaczona dla studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku UPJPII
- **24 marca 2023** Obchody Narodowego Dnia Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką w Markowej z udziałem rektora UPJPII
- **24 marca 2023** Spotkanie z przedstawicielami Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców, Marią Pamułą i Oskarem Grzegorzczakiem, na zakończenie IX Ogólnopolskiego Tygodnia Pracy Socjalnej
- **25 marca 2023** Uroczyste promocje absolwentów studiów podyplomowych z etyki dla nauczycieli, finansowanych ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki, które ukończyło 42 słuchaczy
- **26-29 marca 2023** Akademijskie rekolekcje wielkopostne i Akademicka Droga Krzyżowa

wydarzyło się

- **26 marca 2023** Porozumienie o współpracy UPJPII z Uniwersytetem w Brescii
- **27 marca 2023** Msza św. z wprowadzeniem relikwii św. Jana Pawła II do kaplicy UPJPII

- **27 marca 2023** Przedświąteczne spotkanie pracowników UPJPII
- **28 marca 2023** Koncert pasyjny w ramach cyklu „Koncerty w murach UPJPII”. W programie *Pasja wg św. Mateusza* ks. Wojciecha Lewkowicza z udziałem nauczycieli i studentów Instytutu Muzyki Kościelnej UPJPII
- **3 kwietnia 2023** Podpisanie umowy z generalnym wykonawcą II etapu budowy Kampusu Jana Pawła II
- **17–20 kwietnia 2023** Prof. dr sc. Tonci Kokić z Uniwersytetu w Splicie z wykładami w ramach programu wymiany akademickiej CEEPUS prowadzonymi na Wydziale Filozoficznym UPJPII
- **17–21 kwietnia 2023** XIV Tydzień Ekonomii Społecznej z udziałem UPJPII
- **17–21 kwietnia 2023** 15. Krakowskie Dni Integracji
- **18 kwietnia 2023** Konferencja *Źródła i tożsamość katechezy w XXI wieku* współorganizowana przez Wydział Teologiczny UPJPII w Krakowie
- **20 kwietnia 2023** Szkolenie *Dziedzictwo muzyki polskiej w otwartym dostępie* zorganizowane przez Instytut Muzyki Kościelnej i Narodowy Instytut Fryderyka Chopina w Warszawie
- **22 kwietnia 2023** Finał X Interdyscyplinarnych Warsztatów Filozoficznych dla Młodzieży, w których udział wzięło 760 uczestników z 90 szkół z całego kraju

- **24 kwietnia 2023** Pierwsza debata serii „MediaTalk #1”: *Nowe media – nowy sposób myślenia*
- **24 kwietnia 2023** Wykład otwarty organizowany przez Wydział Filozoficzny UPJPII: *Transhumanism as a Techno-Gnostic Challenge to Theological Anthropology*, prelegent prof. Michal Valčo
- **25 kwietnia 2023** Władze UPJPII z modlitwą zawierzenia na Jasnej Górze
- **26 kwietnia 2023** Konwersatorium transdyscyplinarne *Toksykologia przestrzeni społecznej* zorganizowane przez Wydział Filozoficzny UPJPII w Krakowie
- **26 kwietnia 2023** *Concentus musicae sacrae inter universitates* – koncert studentów kierunków Muzyka Kościelna (IMK UPJPII, AM Kraków, UMFC Warszawa, AM w Wrocławiu) zorganizowany przez Koło Naukowe „Congaudeant” Instytutu Muzyki Kościelnej UPJPII w Krakowie
- **28 kwietnia 2023** Msza św. i konferencja z okazji 5. rocznicy beatyfikacji pielęgniarki bł. Hanny Chrzanowskiej z udziałem UPJPII

- **5 maja 2023** Wykład otwarty zorganizowany przez Wydział Filozoficzny UPJPII: *Moral theories in disasters – understanding of migration and its ethical challenges*, prelegentka dr Katarina Komenska
- **7 maja 2023** 25-lecie sakry biskupiej i 60-lecie kapłaństwa Kardynała Stanisława Dziwisza, byłego Wielkiego Kanclerza UPJPII, w Rabie Wyżnej z udziałem i homilią rektora UPJPII
- **9 maja 2023** *Slovenian Catholicism and radical ideologies* – wykład gościnny prof. Bojana Žaleca, PhD, zorganizowany przez Katedrę Teologii Duchowości UPJPII w Krakowie
- **9 maja 2023** Uniwersytet Trzeciego Wieku UPJPII zdobywcą 25 tabletów w akcji *Pomagajmy gigabajtami* –

wydarzyło się

100 tabletów organizowanej przez Krajowy Instytut Gospodarki Senioralnej wraz z partnerem Orange Polska

- **10 maja 2023** Międzynarodowa konferencja naukowa *Religion and Flourishing Man* współorganizowana przez Instytut Teologii Moralnej i Duchowości UPJPII w Krakowie
- **11 maja 2023** Studencka sesja naukowa *Chrześcijaństwo religią Logosu – teologia Josepha Ratzingera/Benedykta XVI* zorganizowana przez Naukowe Koło Teologiczne Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Krakowskiej oraz Katedrę Charytologii, Mariologii i Sakramentologii UPJPII w Krakowie
- **11–12 maja 2023** Międzynarodowa konferencja naukowa *Aktualne problemy ochrony danych osobowych w Kościele i państwie* współorganizowana przez Katedrę Norm Ogólnych i Teorii Prawa Wydziału Prawa Kanonicznego
- **12 maja 2023** Dni Otwartych Funduszy Europejskich na UPJPII
- **12 maja 2023** *Nowe media – jak być bezpiecznym w Sieci* – debata w Radiu Kraków z udziałem ekspertów projektu Edukacja medialna UPJPII

- **14 maja 2023** Uroczystości ku czci św. Stanisława na Skalce z udziałem władz UPJPII
- **14–15 maja 2023** *Zaangażowanie wiernych świeckich w posługę słowa w Kościele: historia i współczesne wyzwania* – konferencja naukowa w słowackiej Nitrze współorganizowana przez Wydział Teologiczny UPJPII w Krakowie
- **15 maja 2023** 45-lecie święceń kapłańskich i 70. rocznica urodzin ks. prof. Jacka Urbana w katedrze wawelskiej
- **15–19 maja 2023** Dni Kariery. Warsztaty oraz prelekcje online dla studentów UPJPII
- **16–17 maja 2023** Przedstawiciele Bethlehem University gośćmi na UPJPII

- **17–18 maja 2023** XVII Konferencja Naukowa Etyki Mediów *Sztuczna inteligencja: upodmiotowienie maszyn – uprzedmiotowienie człowieka* zorganizowana przez Instytut Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej WNS UPJPII
- **18 maja 2023** *Karol Wojtyła wobec wyzwań w PRL* – konferencja w ramach projektu „Karol Wojtyła Polsce – Jan Paweł II światu” w Muzeum Jana Pawła II i Prymasa Wyszyńskiego w Warszawie
- **18–19 maja 2023** *W walce o własny byt narodowy i państwowy. Europa Środkowo-Wschodnia w XX–XXI wieku* – konferencja naukowa zorganizowana przez Katedrę Historii i Kultury Przestrzeni Totalitarnej Instytutu Historii UPJPII, Studencko-Doktoranckie Koło Naukowe „Phronesis” UPJPII, Koło Naukowe Europy Wschodniej UPJPII w ramach programu Krakowskie Konferencje Naukowe 2023

- **20 maja 2023** Złoty jubileusz święceń kapłańskich abp. Marka Jędraszewskiego, Wielkiego Kanclerza UPJPII
- **21–25 maja 2023** Międzynarodowa naukowa konferencja *Философия религии на Востоке и Западе (Philosophy of Religion on the East and West)*
- **22–23 maja 2023** II Konferencja Naukowa *W poszukiwaniu ukrytej fenomenologii* zorganizowana przez Katedrę Historii Filozofii na Wydziale Filozoficznym UPJPII w Krakowie
- **23 maja 2023** Wykład otwarty z cyklu „Idea Solidarności dzisiaj” organizowanego przez Międzynarodowe Centrum Badań nad Fenomenem Solidarności pt. *Ochrona godności ludzkiej jako podstawa przeciwdziałania mobbingowi*, prelegenci: prof. Krzysztof Woźniewski, adw. Agnieszka Iwaniuk
- **23–24 maja 2023** Wyjazd studentów i absolwentów Wydziału Prawa Kanonicznego na naukową pielgrzymkę,

z modlitwą przy grobie św. Piotra oraz przy grobie św. Jana Pawła II, jak również zapoznanie się z pracą wybranych Kongregacji oraz Trybunałów Stolicy Apostolskiej

- **23–25 maja 2023** Wykłady prof. Daniela Camhy w ramach CEEPUS Network *Philosophy and Interdisciplinarity* organizowane przez Wydział Filozoficzny UPJPII w Krakowie
- **24 maja 2023** *Edukacja do mediów – Etyka w mediach* – spotkanie ekspertów z użytkownikami nowych mediów w Radiu Kraków
- **24–26 maja 2023** Światowy Kongres Kopernikański

- **26 maja 2023** *Biblia i społeczeństwo II. Osoba ludzka wyrażana wiarą i rozumem – 25. rocznica encykliki „Fides et ratio” św. Jana Pawła II* – symposium połączone z wręczeniem księgi jubileuszowej o. prof. dr. hab. Tomaszowi M. Dąbkowi OSB
- **26 maja 2023** Koncert wiosenny w ramach cyklu „Koncerty w murach UPJPII” pracowników i studentów Instytutu Muzyki Kościelnej UPJPII w rektoracie UPJPII
- **26–27 maja 2023** *Rodzina troską Maryi* – konferencja naukowa w Ludźmierzu z udziałem UPJPII
- **27 maja 2023** *Watching and Spirituality* – międzynarodowa konferencja naukowa zorganizowana przez Wydział Teologiczny Uniwersytetu w Lublanie wraz z Wydziałem Filozofii i Nauk Religijnych Uniwersytetu w Zagrzebiu oraz Wydziałem Teologicznym UPJPII w Krakowie
- **29 maja 2023** UPJPII otrzymuje uprawnienia do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego w naukach o rodzinie

- **29 maja 2023** Porozumienie o współpracy pomiędzy UPJPII a Gminą Brzeźnica i parafią pw. św. Marcina w Marcyporębie
- **29 maja 2023** Wykład otwarty organizowany przez Wydział Filozoficzny UPJPII *Thinking and speech – some fundamental problems*, prelegent dr Robert Piechowicz
- **31 maja 2023** Podpisanie listu intencyjnego przez rektora UPJPII w sprawie Dni Jana Pawła II, które odbywać się będą także w Rzymie we współpracy z UPJPII
- **31 maja 2023** Prof. Dariusz von Güttner Sporzyński z Australian Catholic University z wykładem na UPJPII zorganizowanym przez Instytut Historii UPJPII w Krakowie oraz Studencko-Doktoranckie Koło Naukowe UPJPII „Phronesis”
- **31 maja 2023** *Wpływ mediów na kształtowanie postaw antyrodzinnych* – wykład w ramach Konwersatorium transdyscyplinarnego *Toksykologia przestrzeni społecznej* zorganizowany przez Wydział Filozoficzny UPJPII w Krakowie oraz Stowarzyszenie Chrześcijańskich Dzieł Wychowania, Paweł Ozdoba (Centrum życia i rodziny)
- **31 maja 2023** Ogłoszenie laureatów XII edycji Konkursu Nagroda Młodych Dziennikarzy im. Bartka Zdunka
- **1 czerwca 2023** Rektor UPJPII modlił się w intencji uczelni podczas Mszy św. przy grobie św. Jana Pawła II w Rzymie

- **1 czerwca 2023** *Żydzi i judaizm w doświadczeniu Karola Wojtyły* – wykład dr. Jarosława Sellina
- **2 czerwca 2023** Studencko-doktorancka konferencja z cyklu „Newmanalia: Odkrywając ortodoksę” pt. *Teologia – zmiana i ciągłość* zorganizowana przez Koło Naukowe Teologów UPJPII

wydarzyło się

- **2 czerwca 2023** Koncert charytatywny z aukcją dla dzieci z placu wojny w Ukrainie zorganizowany przez studentów kierunku komunikowanie promocyjno-wizerunkowe
- **3 czerwca 2023** II Pielgrzymka Chórów Archidiecezji Krakowskiej *Pieśnią sławmy imię Jego* współorganizowana przez Instytut Muzyki Kościelnej UPJPII w Krakowie
- **3 czerwca 2023** „Dzień Rodziny” w Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Krakowskiej
- **4 czerwca 2023** Święto ulicy Kopernika. Studenci Instytutu Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej UPJPII w Krakowie z grupy warsztatowej Multimedialne projekty promocyjno-wizerunkowe pomysłodawcami hasła przewodniego wydarzenia
- **5 czerwca 2023** Wręczenie nagród na Gali Laurów Studenckich 2023

- **5 czerwca 2023** Konferencja *Dziecko – Rodzina – Środowisko. Funkcjonowanie młodego pokolenia w obliczu niedostosowania społecznego* zorganizowana przez Instytut Rodziny, Pedagogiki i Pracy Socjalnej WNS UPJPII oraz Koło Naukowe Studentów Pracy Socjalnej
- **6 czerwca 2023** Pożegnanie pracowników odchodzących na emeryturę
- **6 czerwca 2023** Wspólnota akademicka UPJPII złożyła hołd św. Jadwidze Królowej w katedrze wawelskiej. Wręczenie indeksów laureatom finału VI Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy o Złote Lilie Jadwigi Andegaweńskiej
- **7 czerwca 2023** *Historia jednej zbrodni* – przedpremierowy pokaz filmu Mariusza Pilisa w MCK w Krakowie w ramach Auditorium Akademii Sprawiedliwych w Krakowie
- **7 czerwca 2023** Wykład otwarty zorganizowany przez Wydział Filozoficzny UPJPII *Everything, all at once, but*
than again in succession: Some notes on God's foreknowledge of future events, prelegent dr Hernan Guerrero Troncoso
- **9–10 czerwca 2023** *Johannes Berchmans Göschl. Interpretacja śpiewu gregoriańskiego dziś* – kurs mistrzowski w Tyńcu zorganizowany przez Podyplomowe Studia z Monodii Liturgicznej
- **12–13 czerwca 2023** X Ogólnopolskie Forum Sądowe *Procesy małżeńskie w procesie nowelizacji Kodeksu prawa kanonicznego z 1983 roku*
- **12–13 czerwca 2023** Międzynarodowa konferencja *Marian Zdziechowski: Historical and Systematic Studies Between Affirmation and Critique of Russian Culture* w ramach cyklu „Krakow Meetings”
- **15 czerwca 2023** Wykład *Religious and cultural life as integral survival strategies in the German concentration camps* prof. Eileen Lyon, Ph.D. zorganizowany przez Wydział Teologiczny i Biuro Współpracy Międzynarodowej UPJPII
- **16 czerwca 2023** *Kryzys muzyki kościelnej* – debata zorganizowana przez Instytut Myśli Józefa Tischnera z udziałem prof. dr hab. Susi Ferfoglii
- **16 czerwca 2023** Konferencja i warsztaty *Dociekania filozoficzne z dziećmi i młodzieżą. Między teorią a praktyką* współorganizowane przez Wydział Filozoficzny UPJPII
- **17–18 czerwca 2023** SOPHIA European Foundation for the Advancement of Doing Philosophy for Children Network Meeting – warsztaty organizowane przez Wydział Filozoficzny UPJPII
- **19 czerwca 2023** Uroczyste zakończenie roku akademickiego 2022/2023 na Uniwersytecie Trzeciego Wieku UPJPII
- **22 czerwca 2023** *Nowe media. Edukacja – finanse – perspektywy* – konferencja naukowa
- **26–27 czerwca 2023** Licencjackie Recitale Dyplomowe studentów Instytutu Muzyki Kościelnej UPJPII
- **26–30 czerwca 2023** I edycja Szkoły Letniej – Solidarity Summer School organizowanej przez Wydział Filozoficzny UPJPII w Krakowie oraz Międzynarodowe Centrum Badań nad Fenomenem Solidarności ■

Promocje akademickie i doktorat honoris causa dla Valentyny Alazraki Crastich

11 | 2023

tekst: Marta Mastyło
zdjęcia: Maciej Gradowski

Uchwała nr 80/2022 Senatu Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie z dnia 28 listopada 2022 roku w sprawie nadania tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie Valentinie Alazraki Crastich

W oparciu o § 26 pkt 12 Statutu Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, w związku z art. 51 konstytucji apostolskiej *Veritatis gaudium* o uniwersytetach i wydziałach kościelnych papieża Franciszka z dnia 8 grudnia 2017 roku, na wniosek Rady Wydziału Nauk Społecznych, po uzyskaniu aprobacji Dykasterii ds. Kultury i Edukacji, a także na podstawie pozytywnych recenzji bpa prof. dr. hab. Janusza Mastalskiego oraz ks. prof. dr. hab. Witolda Kaweckiego, Senat Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie uchwala, co następuje:

§ 1

Nadaje się pani Valentinie Alazraki Crastich tytuł doktora *honoris causa* Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, w szczególności za:

- wzorowy sposób wykonywania zawodu dziennikarza, który traktuje jako swoją życiową, społeczną i eklezyjalną misję, powszechnie cenioną i nagradzaną, stając się jednocześnie znaczącym głosem we współczesnym Kościele i świecie;
- wieloletnie przykładowe i rzetelne relacjonowanie wydarzeń z życia Kościoła, w tym w szczególności za ukazywanie powszechnej posługi i nauczania pięciu biskupów rzymskich;
- bezprecedensowy i modelowy sposób ukazywania osoby, magisterium oraz sprawowania urzędu biskupa rzymskiego przez św. Jana Pawła II, stając się w ten sposób ważnym przykładem dla innych dziennikarzy;

- przykładne stawianie, za wzorem św. Jana Pawła II, w obronie poprawnego obrazu małżeństwa i rodziny, poprzez co jej twórczość dziennikarska i pisarska wpisuje się w służbę Ewangelii;
- przykładne i odważne ukazywanie oraz bronienie powszechnych wartości, w tym za zdecydowane stawianie po stronie prawdy, w szczególności zaś za z troską o prawidłowe funkcjonowanie współczesnego Kościoła;
- wielowymiarową działalność na rzecz każdego człowieka, poprzez przypominanie oraz upominanie się o poszanowanie jego naturalnej i nadprzyrodzonej godności, co czyni od wielu lat przez swój dziennikarski obiektywizm i profesjonalizm, służąc jednocześnie Panu Bogu, Kościołowi i ludziom swoim wysokim poziomem etosu dziennikarskiego.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*ks. prof. dr hab. Robert Tyrała, rektor
Kraków, 28 listopada 2022*

Uroczystości w sanktuarium Świętego Jana Pawła II rozpoczęła Msza św. koncelebrowana pod przewodnictwem metropolity krakowskiego, abp. Marka Jędraszewskiego, który rozpoczął homilię, skupiając się na pytaniu, jakie stało się fundamentalne dla myśli teologicznej i filozoficznej: „Dlaczego Bóg stał się człowiekiem?”. „Zadajemy sobie obecnie pytanie: «Czy syn człowieczy znajdzie wiarę na świecie, gdy przyjdzie?». Dzisiaj, po wiekach, można odnieść wrażenie, że bardzo mało jest tych, o których można by powiedzieć: szukają Cię, chcą być z Tobą, chcą Ciebie słuchać i słyszeć” – mówił Arcybiskup. „Obecnie szczególne zadanie naśladowania Chrystusa jako prawdy odwiecznej i jedynej spoczywa właśnie na teologach i filozofach” – zaznaczył Arcybiskup. „Spoczywa na was zadanie głębokiej modlitwy, abyście nią umocnieni mogli z mocą wiary głosić ludziom Jezusa Chrystusa; aby dzięki waszej służbie myślenia można było powiedzieć o wielu współczesnych Polakach i Europejczykach: tak wielu jeszcze szuka Chrystusa, dla tak wielu On ciągle jest alfą i omegą, początkiem i końcem, prawdą, życiem i drogą prowadzącą do Ojca” – mówił, zwracając się do nowych doktorów UPJPII i odwołując się do myśli Jana Pawła II z encykliki *Fides et ratio*.

Mszę św. koncelebrowali bp Roman Pindel, ordynariusz bielsko-żywiecki, bp Jan Piotrowski, ordynariusz kielecki, i bp Janusz Mastalski, krakowski biskup pomocniczy. Po Mszy św. nastąpiła uroczystość nadania doktoratu honoris causa Valentinie Alazraki Crastich – cenionej watykanistce, korespondentce w Rzymie meksykańskiej sieci telewizyjnej Noticieros Televisa, a od 2005 r. także korespondentce Radia Watykańskiego.

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie przyznał Valentinie Alazraki tak wielkie akademickie wyróżnienie w szczególności za m.in. wzorowy sposób wykonywania zawodu dziennikarza, który traktuje jako swoją życiową, społeczną i eklesjalną misję, powszechnie cenioną i nagradzaną, stając się jednocześnie znaczącym głosem we współczesnym Kościele i świecie.

W laudacji ks. prof. dr hab. Michał Drożdż, dziekan Wydziału Nauk Społecznych UPJPII, przypomniał, z jak wielką miłością do Kościoła i szacunkiem dla papieża relacjonowała najważniejsze wydarzenia z życia Kościoła przez 48 lat, służąc ludziom i Bogu swoją dziennikarską pracą. Relacjonowała wydarzenia z czasów pięciu papieży (od pontyfikatu Pawła VI), należąc do wąskiego grona osób, które towarzyszą papieżom w ich apostołskich pielgrzymkach po całym świecie. „Valentina Alazraki – mówił laudator – szczególny szacunek i miłość okazała Janowi Pawłowi II. Sama określała siebie jako «Juanpablista». Odbyla z Janem Pawłem II 100 spośród jego 104 zagranicznych pielgrzymek, co jest wyjątkiem pośród watykańskich korespondentów. (...) Jest Pani profesjonalistką, dziennikarką łączącą w sobie zawód i wiarę, wierność Kościołowi i troskę o poszanowanie godności człowieka. Jest Pani Wielką Damą Dziennikarstwa!” – zakończył swoje wystąpienie ks. prof. M. Drożdż.

Nagrodzona honorowym doktoratem laureatka, w wygłoszonym w sanktuarium *lectio magistralis*, przypomniała czas, gdy jako 24-letnia początkująca dziennikarka odbyła z nowo wybranym papieżem Janem Pawłem II pierwszy papieski lot, właśnie do Meksyku – jej rodzinnego kraju (swoimi pytaniami do papieża zainicjowała wówczas konferencje prasowe odbywające się na pokładach samolotów podczas pielgrzymek apostołskich). Ten wybór i pierwsza pielgrzymka – jak mówi – określiły jej całe późniejsze życie zawodowe, ludzkie i duchowe i nie uważa tego za dzieło przypadku, a określa „*diosidencias*”, jak w Meksyku zwykło nazywać się działanie łaski Bożej.

Towarzyszyła papieżowi, „gdy na warszawskim placu Zwycięstwa modlił się, aby Duch Święty unosił się nad polskim społeczeństwem... Przez wiele lat towarzyszyło mi poczucie podążania za niezwykle charyzmatycznym liderem, który burzył mury i budował mosty (...). Podążaliśmy za nim w jego pielgrzymkach po świecie, w jego walce o pokój i sprawiedliwość, o uznanie godności każdej istoty ludzkiej, niezależnie od rasy, religii czy statusu społecznego. Ale potem przeżywalimy z nim jedyny udany zamach na życie Papieża, jego stopniowy zanik sił fizycznych...”

Valentina Alazraki z całą mocą podkreśla: „Zrozumieliśmy, że sekret jego siły tkwi w jego wnętrzu. Czuliśmy, że tym, co ożywiało wszystkie jego działania, była wiara, silna wiara, która z kolei była źródłem jego nadziei, jego miłości, jego męstwa, jego pokory...” Przyznaje, że ostatnie 10 lat życia Jana Pawła II to był czas, gdy miała wrażenie przebywania

w obecności człowieka świętego. Jego świętość polegała na ukazaniu nam ludzkiego oblicza Boga, na przyjęciu powszechnego ojcostwa, na przybliżaniu nieba do ziemi, abyśmy wszyscy mogli uczestniczyć w tajemnicy wiary.

Valentina Alazraki w przeprowadzonym wywiadzie, dziękując za uhonorowanie jej tak ważnym akademickim wyróżnieniem jako wyrazem uznania jej pracy, mówiła, jak bardzo Meksykanie pokochali Jana Pawła II, jak właśnie dzięki relacjom z ważnych wydarzeń pontyfikatu szybko zaczęli odbierać go jako bardzo bliską sobie osobę. Jak pokochał go cały świat i jak wiele od niego otrzymał, zaczynając od Polski. Laureatka bardzo mocno podkreślała, że „jest obowiązkiem moralnym, kiedy dużo otrzymałeś, wiele należy oddać”. A należy nade wszystko zgłębiać jego nauczanie, całe jego dziedzictwo, które najdogłębniej świadczy, jakim był papieżem, a nade wszystko jakim był człowiekiem.

„Myślę, że uniwersytet jest tym pierwszym, który powinien pogłębiać i przedstawiać osobę Jana Pawła II swoim studentom – mówiła Valentina Alazraki – i nie chodzi tu tylko o pobożność i kult. Częścią wychowania powinno być przekazywanie i pogłębianie, nauczanie tego, co napisał, co powiedział. Tylko w ten sposób można prawdziwie uznać i rozpoznać kogoś i zrozumieć, jak bardzo był ważny i jak ważne sprawy nam przekazywał. A to szczególnie jest ważne w przypadku młodych, którzy go nie poznali. Dla nas dorosłych, którzy znaliśmy go osobiście czy widzieliśmy go, śledziliśmy jego działania, jest to zadanie. Młodzi nie mieli tego doświadczenia i dlatego zadaniem uniwersytetu jest sprawienie, aby młodzi uczyli się, czytali jego teksty, aby oni sami mogli poznać i rozpoznać te wartości w dziele Jana Pawła II”.

Najważniejsze wydarzenia z życia Valentyny Alazraki:

- urodziła się 19 lutego 1955 r. w Meksyku,
- ukończyła nauki o komunikacji na Uniwersytecie Pro Deo w Rzymie,
- ukończyła studia politologiczne na Uniwersytecie Rzymskim,
- korespondent Televisy w Rzymie od października 1974,
- prezes Stowarzyszenia Korespondentów we Włoszech w latach 1987–1989,
- korespondent „Novedades” w Rzymie od stycznia 1982,
- korespondent WRadio od września 2005 do 2015,
- korespondent programu Radia Telereportaje Emmanuela Sibilli od 2019,
- korespondent kanału *Atypical Te Ve* na YouTube dla programu *Mexicanos en Italia* Carlosa Alazrakiego od 2022 r.

Po wręczeniu dyplomu honoris causa Valentinie Alazraki nastąpiła uroczystość promocji akademickich. Dyplomy otrzymało 66 nowych doktorów, pięciu doktorów habilitowanych i czterech profesorów. Rektor UPJPII ks. prof. dr hab. Robert Tyrała podziękował wszystkim i pogratulował promowanym, życząc, by nigdy nie zapominali wskazania Jana Pawła II „Nie lękajcie się”.

DOKTORATY

Wydział Teologiczny:

1. Ks. dr Adam BANASIK

Temat: *Wychowanie narodowe w działalności duszpasterskiej i społecznej oraz twórczości ks. Ferdynanda Machaya (1889–1967)*

Promotor: ks. prof. dr hab. Andrzej ZWOLIŃSKI

2. Ks. dr Tomasz BIAŁOŃ

Temat: *Wierzyć w Chrystusa i cierpieć dla Niego według Listu do Filipian*

Promotor: ks. bp prof. dr hab. Roman PINDEL

3. Ks. dr Łukasz BUCKI

Temat: *Wkład ks. Zygmunta Pilcha (1888–1962) w teorię i praktykę kaznodziejstwa polskiego*

Promotor: ks. prof. dr hab. Kazimierz Panuś

4. Ks. dr Matthew CARR

Temat: *„Es war schon in mir”. Biography and Theology in the work of Raymund Schwager SJ*

Promotor: ks. dr hab. Robert WOŹNIAK, prof. UPJPII

5. Ks. dr Józef CEMPURA

Temat: *Głoszenie słowa Bożego w uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa na podstawie homilii publikowanych w czasopiśmie homiletycznych w latach 1972–2018*

Promotor: ks. prof. dr hab. Henryk SŁAWIŃSKI

6. Ks. dr Mirosław CHRZĘSTEK

Temat: *Triumf Niepokalanego Serca Maryi w świetle niektórych objawień maryjnych uznanych przez Kościół*

Promotor: o. prof. dr hab. Andrzej NAPIÓRKOWSKI OSPPE

7. Ks. dr Tomasz CHRZĘSTEK

Temat: *Objawienie Boże i rozwój jego rozumienia w teologii katolickiej*

Promotor: o. prof. dr hab. Andrzej NAPIÓRKOWSKI OSPPE

8. O. dr Marcin DRAĞ OFM

Temat: *Teologia obrzędu procesyjnego do ołtarza Chrystusa Ukrzyżowanego w Rituale Romano-Seraphicum Ordinis Fratrum Minorum*

Promotor: ks. dr hab. Jarosław SUPERSON SAC

9. Ks. dr Marcei FRĄCZEK

Temat: *Modlitwa w życiu i pismach św. Jana de Ávila, doktora Kościoła*

Promotor: ks. prof. dr hab. Wojciech ZYZAK

10. Dr Bogusława FRONTCZAK

Temat: *Alegoria w liturgii w świetle expositiones missae z IX w.*

Promotor: ks. dr hab. Jarosław SUPERSON SAC

11. Ks. dr Piotr GÓRA

Temat: *Pastoralno-teologiczny status sanktuarium w przestrzeni życia religijnego diecezji*

Promotor: ks. dr hab. Jan DZIEDZIC, prof. UPJPII

12. Ks. dr Emil HOFFMANN

Temat: *Opcja preferencyjna na rzecz ubogich w świetle zmian systemowych na przykładzie Rodziny Wincentyńskiej*

Promotor: ks. prof. dr hab. Andrzej ZWOLIŃSKI

13. S. dr Tereza HUSPEKOVA CHR

Temat: *Teologia w kontekście antropologii religii. Dialog z myślą Bensona Salera*

Promotor: ks. dr hab. Damian WĄSEK, prof. UPJPII

14. Dr Mariusz JANAS

Temat: *Apostolstwo mężczyzny w życiu rodzinnym*

Promotor: ks. prof. dr hab. Maciej OSTROWSKI

15. Dr Ewa JAROMSKA

Temat: *Postawa „spowiedzi” na duchowej drodze Adrienne von Speyr*

Promotor: o. prof. dr hab. Wiesław GOGOLA OCD

16. Dr Klaudia KARPIEL

Temat: *Rola męża i ojca w rodzinie w kontekście współczesnych uwarunkowań społeczno-kulturowych. Studium moralnoteologiczne*

Promotor: ks. prof. dr hab. Jan ORZESZYNA

17. Ks. dr Paweł KEMPIŃSKI

Temat: *Duszpasterska działalność diecezji sosnowieckiej w latach 1992–2008*

Promotor: ks. prof. dr hab. Maciej OSTROWSKI

18. Ks. dr Michał KOŚCIAŃSKI

Temat: *Duchowość kapłańska w nauczaniu Sługi Bożego księdza Wojciecha Piwowarczyka*

Promotor: ks. prof. dr hab. Wojciech ZYZAK

19. Br. dr Maciej KOWALSKI OSST

Temat: *Realizacja charyzmatu trynitarzkiego w Polsce*

Promotor: ks. prof. dr hab. Wojciech ZYZAK

20. O. dr Radosław KRAMARSKI OFM

Temat: *Zaangażowanie ekologiczne powinnością moralno-społeczną w świetle katolickiej nauki społecznej*

Promotor: ks. prof. dr hab. Tadeusz BORUTKA

21. Dr Krzysztof KRAWCZYK

Temat: *Wizja Kościoła w papieskich orędziach i przemówieniach na Światowe Dni Młodzieży*

Promotor: ks. prof. dr hab. Tadeusz BORUTKA

22. Ks. dr Dawid KUCZEK

Temat: *Syndrom „pustego gniazda”. Studium moralnoteologiczne*

Promotor: ks. prof. dr hab. Jan ORZESZYNA

23. Dr Barbara MARCINKOWSKA

Temat: *Modlitwa Maryi w dziele Łukaszowym*

Promotor: ks. dr hab. Piotr ŁABUDA, prof. UPJPII

24. Ks. dr Adrian MĘTEL

Temat: *Motyw drzewa (rdz 3, 1–14) w apokaliptycznych pismach judaizmu okresu Drugiej Świątyni*

Promotor: ks. dr hab. Sylwester JĘDRZEJEWSKI SDB, prof. UPJPII

25. Ks. dr Łukasz POŁACIK

Temat: *Urzeczywistnianie się Kościoła w (archi)diecezji częstochowskiej przez działalność w okresie posługi czwartego (arcy)biskupa częstochowskiego Stanisława Nowaka w latach 1984–2011*

Promotor: ks. dr hab. Marian DUDA

26. Ks. dr Edward PRACZ

Temat: *Duszpasterstwo ludzi morza w europejskich ośrodkach Stella Maris*

Promotor: ks. prof. dr hab. Henryk SŁAWIŃSKI

27. O. dr Dariusz SAMBORA

Temat: *Śmierć Jezusa w narracji Łukaszej i Talmudzie Babilońskim. Ujęcie krytyczno-teologiczne*

Promotor: ks. dr hab. Bogdan ZBROJA, prof. UPJPII

28. Ks. dr Dawid SURMIAK

Temat: *Problemy społeczne w audycjach radiowych „The Catholic Hour” F.J. Sheena w kontekście ówczesnego nauczania Kościoła*

Promotor: ks. prof. dr hab. Henryk SŁAWIŃSKI

29. Dr Sebastian SZYMAŃSKI

Temat: *Sacrum w kompozycji mszy – poszukiwania i nadzieje. Studium liturgiczno-muzyczne*

Promotor: ks. prof. dr hab. Robert TYRAŁA

30. Ks. dr Mirosław TRAGARZ

Temat: *Problematyka listów pasterskich Konferencji Episkopatu Polski w latach 2000–2019 w świetle wyzwań współczesności*

Promotor: ks. prof. dr hab. Henryk SŁAWIŃSKI

31. Dr Dawid WIECH

Temat: *Tożsamość europejska w kontekście współczesnych zagrożeń z perspektywy odnowy społeczno-kulturowej i religijnej w świetle literatury przedmiotu*

Promotor: ks. prof. dr hab. Tadeusz BORUTKA

32. Ks. dr Krzysztof WILK

Temat: *Religijno-społeczny wymiar kultu relikwii w diecezji bielsko-żywieckiej. Studium pastoralno-socjologiczne*

Promotor: ks. prof. dr hab. Tadeusz BORUTKA

33. Ks. dr Rafał WILKOŁEK

Temat: *Poszerzając granice racjonalności. Krytyczny projekt teologiczno-epistemologiczny Mikołaja z Kuzy*

Promotor: ks. dr hab. Robert WOŹNIAK, prof. UPJPII

34. O. dr Jarosław WŁODARCZYK OFM

Temat: *Głoszenie słowa Bożego w sanktuarium w Kalwarii Zebrzydowskiej po Soborze Watykańskim II. Studium historyczno-teologiczne*

Promotor: ks. prof. dr hab. Henryk SŁAWIŃSKI

35. Dr Patrycja ZIELONKA-RDUCH

Temat: *Etyczne implikacje w publikacjach seksuologicznych Zbigniewa Lwa-Starowicza jako wyzwanie dla teologii moralnej. Studium wybranych zagadnień*

Promotor: ks. dr hab. Andrzej MUSZALA, prof. UPJPII

36. Ks. dr Mateusz ZIEMLEWSKI

Temat: *Twórczość religijna Henryka Mikołaja Góreckiego w świetle koncepcji „Nowej Pieśni” Josepha Ratzingera/Benedykta XVI*

Promotor: ks. prof. dr hab. Robert TYRAŁA

37. Dr Robert ŻARNOWSKI

Temat: *Symbolika światła w Apokalipsie świętego Jana*

Promotor: ks. prof. dr hab. Stanisław HAŁAS

38. Dr Magdalena ŻYŁA

Temat: *Maryjna eklezjologia Adrienne von Speyr*

Promotor: o. prof. dr hab. Andrzej NAPIÓRKOWSKI OSPPE

Wydział Nauk Społecznych – praca socjalna:**1. O. dr Łukasz BUKSA**

Temat: *Pomoc rodzinie z uzależnionym dzieckiem w literaturze przedmiotu*

Promotor: ks. prof. dr hab. Andrzej ZWOLIŃSKI

2. Ks. dr Grzegorz FELUŚ

Temat: *Koncepcja wychowania młodzieży w rodzinie w świetle materiałów formacyjnych Grup Apostolskich Archidiecezji Krakowskiej*

Promotor: ks. prof. dr hab. Andrzej ZWOLIŃSKI

3. Dr Magdalena GADAMSKA-KYRCZ

Temat: *Opiekunczo-wychowawcza rola starszego rodzeństwa w kształtowaniu systemu wartości młodszego brata i siostry*

Promotor: bp prof. dr hab. Janusz MASTALSKI

4. Dr Krzysztof KRAŚNIEWSKI

Temat: *Coaching jako forma pracy z rodziną w świetle antropologii chrześcijańskiej. Aspekt teoretyczno-badawczy*

Promotor: ks. dr hab. Aleksander POSACKI

5. Dr Klaudia KUBOWICZ

Temat: *Nauka Jana Pawła II o sporcie jako pomoc w integralnym wychowaniu dzieci w rodzinie*

Promotor: ks. prof. dr hab. Andrzej ZWOLIŃSKI

6. Dr Magdalena OCHOŃSKA

Temat: *Miejsce i wartość rodziny w polityce rodzinnej państwa polskiego w latach 2007–2020*

Promotor: ks. dr hab. Antoni ŚWIERCZEK, prof. UPJPII

7. Dr Anna PODOLAK

Temat: *Kryzysy emocjonalne przyczyną destrukcji unifikacyjnej i prokreacyjnej funkcji małżeństwa w świetle literatury przedmiotu*

Promotor: ks. prof. dr hab. Tadeusz BORUTKA

8. Dr Dorota STOKŁOSA-BIENIARA

Temat: *Rodzina z chorym terminalnie w opiece paliatywnej w aspekcie moralno-społecznym*

Promotor: ks. prof. dr hab. Tadeusz BORUTKA

9. Dr Agnieszka ZAROTYŃSKA

Temat: *Wychowanie w rodzinie dla pokoju w świetle nauczania papieża Jana Pawła II*

Promotor: ks. prof. dr hab. Tadeusz BORUTKA

10. Dr Halina ZAROTYŃSKA

Temat: *Troska o osoby przewlekle chore przebywające w rodzinie na przykładzie postęgi bł. Hanny Chrzanowskiej*

Promotor: ks. prof. dr hab. Tadeusz BORUTKA

Wydział Nauk Społecznych – komunikacja społeczna:

1. O. dr Marcin CIECHANOWSKI

Temat: *Funkcja ewangelizacyjna rozgłośni katolickich w Polsce. Studium analityczno-badawcze formatowania i recepcji przekazów radiowych*

Promotor: dr hab. Klaudia CYMANOW-SOSIN

2. Dr Magdalena JANKOSZ

Temat: *Wpływ sytuacji komunikacyjnej na werbalne i niewerbalne zachowania Jana Pawła II podczas I pielgrzymki do Polski*

Promotor: ks. prof. dr hab. Wiesław PRZYCZYNA

3. Dr Paulina RZEWUCKA

Temat: *Preferencje wychowawcze rodziców uczniów w młodszym wieku szkolnym. Wybrane uwarunkowania i deklarowane zachowania wychowawcze*

Promotor: ks. dr hab. Grzegorz GODAWA, prof. UPJPII

4. Dr Anna TELER

Temat: *Zarządzanie mediami zorientowane na wartości w oparciu o synergiczną korelację paradygmatów etycznego i ekonomicznego*

Promotor: ks. prof. dr hab. Michał Drożdż

5. Dr Żaneta WEŁNA

Temat: *Serwisy społecznościowe w strategiach komunikacyjnych sztabów kandydatów w wyborach prezydenckich w latach 2010, 2015 i 2020*

Promotor: dr hab. Krzysztof GAJDKA, prof. UPJPII

6. Dr Marta WOŹNIAK

Temat: *Świat wartości w krakowskiej prasie katolickiej – „Dzwon Niedzielny” (1925–1939)*

Promotor: ks. prof. dr hab. Michał DROŹDŹ

Wydział Filozoficzny:

1. Dr Natalia KIEDYK

Temat: *Koncepcja utworu lirycznego w ujęciu Romana Ingardena i Jacquesa Derridy. Studium porównawcze*

Promotor: dr hab. Piotr DUCHLIŃSKI, prof. AIK

2. Dr Halina KOZDĘBA-MURRAY

Temat: *Wątki filozoficzne w twórczości Zbigniewa Herberta*

Promotor: o. prof. dr hab. Jan Andrzej KŁOCZOWSKI OP

3. Ks. dr Paweł MIELNIK

Temat: *Zagadnienie dynamizmu osoby ludzkiej w filozofii Roberta Spaemanna*

Promotor: ks. prof. dr hab. Władysław ZUZIAK

4. Dr Aleksander ROSÓŁ

Temat: *Filozoficzne i naukowe uwarunkowania teologii Arthura Peacocke'a*

Promotor: ks. dr hab. Janusz MAĆZKA, prof. UPJPII

5. Dr Anna ROWAN

Temat: *A critique of phisicalist interpretation of human intellect. Aristotelian and Thomistic approach*

Promotor: ks. prof. dr hab. Władysław ZUZIAK

6. Dr Roman TUROWSKI

Temat: *Antropologia synegetyczna Segiusza Choruzego jako klucz do rozumienia kondycji człowieka współczesnego*

Promotor: s. prof. dr hab. Tereza OBOLEVICH

7. Dr Piotr URBAŃCZYK

Temat: *Wybrane logiczne aspekty teologii apofatycznej*

Promotor: ks. dr hab. Adam OLSZEWSKI, prof. UPJPII

8. Dr Katarzyna WALICZEK

Temat: *Pojęcie wartości człowieka w wybranych koncepcjach etyki uutilitarystycznej i personalistycznej*

Promotor: ks. prof. dr hab. Grzegorz HOŁUB

9. Dr Paulina WĄŻ-BIGOS

Temat: *Aktualność personalistycznego ujęcia relacji kobiety i mężczyzny we współczesnym społeczeństwie konsumpcyjnym. Analiza ujęcia Jana Pawła II i Karola Wojtyły*

Promotor: dr hab. Joanna MYSONA BYRSKA, prof. UPJPII

Wydział Historii i Dziedzictwa Kulturowego:**1. Ks. dr Piotr MAROSZEK**

Temat: *Hugo Kollątaj jako duchowny*

Promotor: ks. prof. dr hab. Jacek URBAN

2. Dr Dominik SPRADA

Temat: *Marian Machura (1933–2016). Biografia*

Promotor: ks. prof. dr hab. Robert TYRAŁA

WRĘCZENIE DYPLOMU DOKTORA HABILITOWANEGO

Z Wydziału Teologicznego dyplom doktora habilitowanego nauk teologicznych w dyscyplinie nauki teologiczne otrzymali:

1. Ks. dr hab. Grzegorz BARAN**2. Ks. dr hab. Andrzej KIELIAN****3. Ks. dr hab. Paweł PIELKA**

Z Wydziału Filozoficznego dyplom doktora habilitowanego nauk humanistycznych w dyscyplinie filozofia otrzymał:

1. Ks. dr hab. Piotr KARPIŃSKI

Z Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego dyplom doktora habilitowanego nauk humanistycznych w dyscyplinie historia otrzymał:

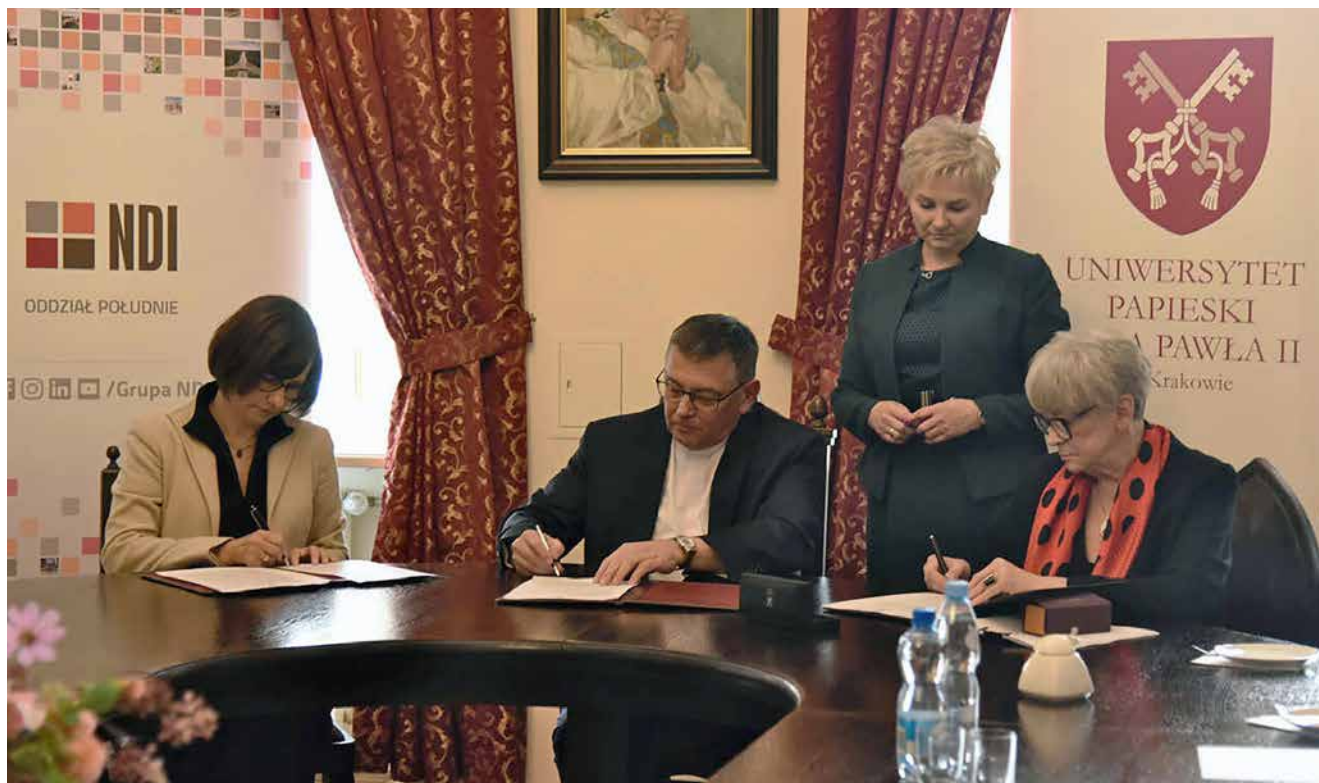
1. Dr hab. Zbigniew BERESZYŃSKI**WRĘCZENIE DYPLOMU PROFESORSKIEGO**

Z Wydziału Teologicznego dyplomy profesorskie otrzymali:

1. Ks. prof. dr hab. Szymon DRZYŹDŹYK**2. O. prof. dr hab. Jarosław KUPCZAK OP****3. Ks. prof. dr hab. Jan Daniel SZCZUREK**

Z Wydziału Filozoficznego dyplom profesorski otrzymała:

1. S. prof. dr hab. Tereza OBOLEVICH ■

Podpisanie umowy z generalnym wykonawcą II etapu budowy Kampusu Jana Pawła II

3 IV 2023

W związku z podpisaniem umowy rektor UPJPII ks. prof. dr hab. Robert Tyrała wystosował list do wszystkich pracowników UPJPII:

Wielce Szanowni i Drodzy
Pracownicy naukowcy i administracji,
Doktoranci i Studenci
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie!

18. rocznica przejścia naszego patrona do Domu Ojca, dzisiaj już św. Jana Pawła II, dla naszej akademickiej wspólnoty na zawsze połączyła się z podpisaniem umowy z generalnym wykonawcą oraz rozpoczęciem II etapu budowy Kampusu Jana Pawła II przy Bibliotece UPJPII na os. Ruczaj, którego zwieńczeniem będzie nowoczesny budynek dydaktyczny.

Chcę więc poinformować Was wszystkich, że nasze marzenia spełniają się. Od początku mojej kadencji rektorskiej rozpoczęliśmy rozmowy z firmą architektoniczną Ingarden & Ewy i powstał projekt budynku, przypominający wraz z budynkiem Biblioteki otwartą księgę. W ciągu ostatnich dwóch lat uzyskaliśmy wszystkie potrzebne pozwolenia niezbędne do rozpoczęcia budowy. Zadbaliśmy o środki na jej realizację.

W tych działaniach wspierają nas kompetentni pracownicy AGH jako „inwestor zastępczy”, co pozwala nam zagwarantować właściwą realizację inwestycji. W ostatnim czasie, w wyniku przetargu, wyłoniliśmy głównego wykonawcę, którym została Grupa NDI z Sopotu.

Niektórzy z Państwa z pewnością pamiętają odwiedziny w 2002 r., w miejscu dopiero powstającej na os. Ruczaj Biblioteki, Ojca Świętego Jana Pawła II i jego słowa wówczas wypowiedziane: „Tu wam błogosławię na tym nowym miejscu”. Pewnym dopełnieniem tamtej chwili stało się pobłogosławienie placu budowy w dzień św. królowej Jadwigi 8 czerwca 2022 r. przez Wielkiego Kanclerza naszego Uniwersytetu, abp. Marka Jędraszewskiego, w obecności kard. Stanisława Dziwisza, przedstawicieli Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz władz Małopolski i Krakowa.

Z całego serca dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do tego, by przez ten czas, od września 2020 r., wszystko zostało doprowadzone do tego momentu, w którym jesteśmy dzisiaj. Dziękuję prorektorom, którzy na każdym etapie byli dla mnie wielką pomocą i wsparciem oraz byłemu księdzu kanclerzowi Andrzejowi Lichosytowi. Szczególne podziękowania składam obecnemu ojcu kanclerzowi, który wraz z naszymi współpracownikami z AGH, biurem zamówień

publicznych, prawnikami, panią kwestor, kancelarią rektora oraz pełnomocnikami ds. budowy, byli w tych miesiącach moimi najbliższymi współpracownikami, co doprowadziło do rozpoczęcia tego dzieła. Dziękuję wszystkim, którzy na różnym etapie przygotowań przyłożyli życzliwą rękę do naszego wspólnego przedsięwzięcia.

W nowym budynku przewidzianych zostało ponad 50 sal wykładowych z nowoczesną infrastrukturą, które posłużą także do spotkań i debat naukowych oraz dyskusji akademickich. Zaprojektowany obiekt dydaktyczny to budynek czterokondygnacyjny, z wielką aulą uniwersytecką, parkingiem podziemnym oraz akademicką stołówką. W budynku zastosowane zostały najnowsze rozwiązania architektoniczne o charakterze ekologicznym, tzw. „inteligentnego budynku”, z możliwością generowania energii ze słońca, infiltracji i retencji wody deszczowej, jak również stopy grzewczo-chłodzące oraz system „termopali”, który pozwoli zredukować w przyszłości koszty eksploatacyjne i wpisywać się w tzw. zielony ład. Zielona przestrzeń z pomnikiem Jana Pawła II między Biblioteką a budynkiem dydaktycznym będzie służyć do spotkań i odpoczynku dla studentów i pracowników.

Z przedstawionych planów wynika, że za rok cieszyć się będziemy surowym stanem budynku, a za dwa lata jego gotową wersją. Tak więc może się okazać, że nie tylko będzie to miało miejsce w 20. rocznicę śmierci Jana Pawła II, ale także będzie to dzieło dla uczczenia Roku Świętego 2025.

Pierwszy sprzęt budowlany wjedzie na plac inwestycji już w tym tygodniu. By ją zrealizować, potrzeba wysiłku wielu ludzi, ale i naszej wspólnej determinacji. Proszę więc o takie spojrzenie na to przedsięwzięcie jako na dzieło całej naszej społeczności akademickiej, proszę o życzliwość i zrozumienie, ale nade wszystko proszę wszystkich Państwa o żarliwą modlitwę przez wstawiennictwo św. Jana Pawła II, aby to nasze wspólne dzieło mogło w niedalekiej przyszłości służyć nam i przyszłym pokoleniom, naszej Ojczyźnie i Kościołowi. Niech tworząca się w tym miejscu historia opiera się na fundamentach chrześcijańskich wartości.

Serdecznie wszystkich Państwa pozdrawiam, zapewniając o modlitewnej pamięci podczas pielgrzymki do Ziemi Świętej.

ks. prof. dr hab. Robert Tyrała
Rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II
w Krakowie

Kraków, 2 kwietnia 2023 roku
18. rocznica przejścia papieża Jana Pawła II
do Domu Ojca

Grupa NDI została generalnym wykonawcą prac nowego budynku dydaktycznego wraz z garażem podziemnym. Zamawiającym jest Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie. Przedsięwzięcie będzie polegało na budowie nowego pięciokondygnacyjnego obiektu: cztery kondygnacje naziemne, jedna kondygnacja podziemna, w którym powstaną między innymi aule i sale wykładowe. Zostanie on połączony z istniejącą biblioteką.

Budowa została podzielona na dwa etapy. Pierwszy obejmuje przede wszystkim roboty ziemne, żelbetowe i konstrukcyjne, pokrycie dachu oraz montaż fasad zewnętrznych i wykonanie elewacji. Drugi etap to prace wykończeniowe wraz z wykonaniem robót instalacji elektrycznej, teletechnicznej i sanitarnej oraz zagospodarowaniem terenu wokół budynku i wykonanie połączenia z istniejącym budynkiem biblioteki. Zabezpieczenie wykopu zostanie wykonane metodą bezwibracyjną. Powierzchnia zabudowy to ponad 2800 m², kubatura 61 000 m³, natomiast powierzchnia użytkowa nowego obiektu wyniesie aż 10538,38 m². Na realizację pierwszego etapu wykonawca ma 12 miesięcy, podobnie 12 miesięcy na realizację drugiego etapu.

Budowa w liczbach:

- ilość betonu 8700 m³
- ilość stali 1100 ton
- roboty ziemne 10952 m³
- roboty murowe 2000 m² ■

Wywiad z pracownikami AGH nadzorującymi budowę kampusu

Rozmowa dot. budowy Kampusu Jana Pawła II przeprowadzona 22 maja 2023 r. w sali senackiej UPJPII z Ryszardem Niszczotą, kierownikiem projektu, Elżbietą Markiewicz, koordynatorem branży konstrukcyjno-budowlanej oraz Marcinem Polnym, koordynatorem ekonomicznym projektu.

Z jakimi wyzwaniami spotkali się Państwo, rozpoczynając budowę Kampusu Jana Pawła II. Jak Pan jako kierownik projektu je ocenia?

RYSZARD NISZCZOTA: Należy wskazać dwa poziomy wyzwania. Pierwszy stanowiły kwestie organizacyjne, czyli poprzedzające jeszcze samą realizację. Drugim był moment, kiedy wykonawca wchodził już na plac budowy. Rozpoczęliśmy od etapu wnikliwej analizy dokumentacji projektowej, zdając sobie sprawę, że tak duży obiekt będzie się cieszył dużym zainteresowaniem wykonawców. Sytuacja ta odzwierciedliła się w całej rzece pytań, które spływały na etapie postępowania, więc stanowiło to dość duże wyzwanie. Z jednej strony należało precyzyjnie odpowiadać na spływające od potencjalnych wykonawców pytania, które sięgnęły liczby około tysiąca, a z drugiej zadbać też o to, żeby nie przesunąć terminu otwarcia ofert, bo wszystkim nam zależało, żeby ta inwestycja jak najszybciej ruszyła. To był na etapie przygotowawczym najtrudniejszy aspekt. Kiedy z kolei wybraliśmy już wykonawcę i podpisaliśmy umowę, pojawiła się kwestia zorganizowania placu budowy, organizacji dojazdów, korelacji z sąsiednim obiektem kościoła, który w tym właśnie czasie na nowo uruchomił swoją budowę. Teren budowy wprawdzie jest dość duży, ale planowany budynek będzie niemalże przylegał do istniejącego budynku biblioteki i docelowo, już po wykonaniu poziomu tzw. Zerowego, będzie ograniczona szerokość dojazdu do budynku i dojazdu do sąsiedniej parafii, tak więc trzeba było zadbać nie tylko o etap samych prac ziemnych, transportu urobku, zagospodarowania, instalacji i ich przyłączy, które tam będą w przyszłości biec, ale już spojrzeć trochę w przyszłość – jak będzie przebiegała komunikacja, przede wszystkim mając na uwadze ciężkie transporty, które będą zaopatrywały plac budowy.

Czy możemy mówić o jakichś unikatowych rozwiązaniach technicznych, które zostaną zastosowane, a które są rzadkością w tego typu budownictwie?

Myszę, że jakiegoś absolutnego novum, czy czegoś rzadko stosowanego nie ma, ale w tym budynku kumuluje się wiele elementów nowych i takich, które nie są powszechnie stosowane. W związku z tym on sam, jako konglomerat takich, a nie innych decyzji projektowych, a za chwilę wykonawczych, będzie stanowił obiekt unikalny. Z jednej strony będzie

bardzo proekologiczny, zarządzany nowoczesnie pod względem technicznym i również wykonywany przy pomocy technologii, które są stosowane.

Na pewno elementem, na który warto zwrócić uwagę, jest akustyka. W budynku zlokalizowana będzie sala audytorijna, bardzo duża, o wysokich parametrach akustycznych. Wykonawca będzie musiał dołożyć dużej staranności, aby te założenia projektowe, które tak wyśrubowały tę akustykę, spełnić.

To dotyczy sali audytoryjnej, która ma wysokie wymagania, ale oczywiście sam obiekt, jako energooszczędny, ekonomiczny i budowany przy użyciu nowoczesnej technologii i materiałów, na pewno zapewni komfort akustyczny w ogóle, ale też pod każdym innym względem, w tym dostępu świeżego powietrza, ogrzewania oraz chłodzenia we wszystkich salach i pomieszczeniach.

Mówimy dużo o energooszczędności budynku. Na czym będzie ona w głównej mierze polegać?

Jeśli chodzi o oszczędność, to sam obiekt będzie wytworzony z materiałów o bardzo dobrej izolacyjności, co przyczyni się do efektywnego wykorzystania energii niezbędnej w celu zapewnienia ogrzewania czy też chłodzenia obiektu. I wszystkie rozwiązania, wszystkie urządzenia, które są dobrane w ramach trigeneracji, będą powodować, że zapotrzebowanie na energię pierwotną dla tego budynku będzie bardzo małe, zdecydowanie mniejsze, niż tego wymagają najnowsze normy.

Czy z uwagi na tak dalece idącą energooszczędność budynku, jaka jest zaplanowana, można liczyć na jakieś dofinansowania?

MARCIN POLNY: Uniwersytet będzie starał się pozyskać dofinansowanie w ramach środków, które Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przeznacza na budownictwo energooszczędne. W najbliższym czasie będziemy przygotowywać się do złożenia stosownego wniosku o dofinansowanie.

Jeżeli mówimy o pewnych innowacjach, to co Pani wydaje się najbardziej interesujące?

ELŻBIETA MARKIEWICZ: Mamy szereg rozwiązań – bardzo nowoczesna elewacja, fasada szklana. Ciekawie wkomponowana zieleń, która będzie niejako oplatać budynek. Niezwykle innowacyjne są też rozwiązania akustyczne, o których wspominał kierownik projektu Ryszard Niszczota. Budynek będzie też bardzo atrakcyjny ergonomicznie i kolorystycznie we wnętrzu.

Co będzie najbardziej przyjazne dla młodych ludzi w tym nowoczesnym budynku?

Zaplanowano tam sporo stref odpoczynku, czy też miejsca na pracę własną dla studentów w przerwie pomiędzy zajęciami. W połączeniu z zaprojektowanym zielonym otoczeniem będzie na pewno sprzyjało to koncentracji i stworzy miejsce bardzo przyjazne studentom.

Przystępując do budowy, gdy pierwsze koparki rozpoczęły pracę, spotkali się Państwo z jakimiś niespodziankami?

RYSZARD NISZCZOTA: Nie do końca możemy to nazwać niespodziankami, bo mieliśmy świadomość, że teren, na którym zlokalizowana jest budowa, posiada skomplikowane warunki gruntowe. W oparciu o wykonane na etapie dokumentacji projektowej badania geologiczne, a także znając właściwości terenu na podstawie zrealizowanej dotychczas budowy budynku Biblioteki Głównej UPJPII, spodziewaliśmy się kawern, czyli pustych przestrzeni w warstwach gruntu, które powstały w wyniku rozpuszczania składników skalnych. Sądzę, że to, co już zostało odkopane, tylko potwierdza tę wiedzę, która już była na etapie projektowym. Niespodzianką będzie jednak ostateczna wielkość kawern. W najbliższym czasie należy bardzo uważnie prowadzić prace ziemne.

Na jakim etapie realizacji budowy obecnie jesteśmy?

Jesteśmy na etapie realizacji robót ziemnych. W najbliższym czasie wykonawca będzie przystępować do specjalistycznych robót palowania.

ELŻBIETA MARKIEWICZ: Obecnie jest realizowane specjalistyczne zabezpieczenie wykopu, prace te potrwać jeszcze około 5 dni. Wykonywane są także specjalistyczne badania gruntów – badania grawimetryczne, żeby potwierdzić poprzednie założenia projektowe. Po otrzymaniu wyników będziemy wiedzieli, czy wykonujemy wszystko zgodnie z dokumentacją, czy jest konieczne jeszcze dopracowanie projektów warsztatowych i rozwiązań zamiennych.

Jak często należy przeprowadzać podobne badania, kontrolę, żeby mieć pewność, że wszystko przebiega zgodnie z założeniami?

Budowa budynku biblioteki 20 lat temu pokazała, że czasem przy poprawnych założeniach projektowych w konkretnych warunkach gruntowych pewne rozwiązania technologiczne się nie sprawdzają. Obecnie zostały przyjęte takie rozwiązania, które mają wyjść krok naprzód i spowodować, że nawet jeżeli będzie niekorzystny wpływ wód gruntowych na obiekt, to zastosowane rozwiązania techniczne przeciwstawiają się temu. Obecnie, z poziomu dna wykopu badania wykonywane są jeszcze raz, aby uzyskać stuprocentową pewność, że obiekt będzie we właściwy sposób posadowiony. Wyniki badań potwierdzają, że to, co było w założeniach projektowych, rzeczywiście zastaliśmy na miejscu budowy.

Przy uwzględnieniu warunków geotechnicznych jakie posadowienie jest rekomendowane i zostaje zastosowane?

Budynek jest podpiwniczony, posadowiony na płycie fundamentowej. Kondygcja -1 w całości zrealizowana będzie w technologii betonu wodoszczelnego i to jest novum w odniesieniu do istniejącego budynku, ponieważ budynek biblioteki był posadowiony na ławach i na stopach z posadowieniem pośrednim za pomocą palowania, z tym że była to inna technologia palowania niż przyjęta w obecnej realizacji. Tutaj miejscowo dla zadaszania patio zastosujemy technologię pali CFA. To jest technologia, która przy tak trudnych warunkach geotechnicznych jest rekomendowana do zastosowania.

MARCIN POLNY: Szczególnie widoczna jest troska Uniwersytetu także w tym zakresie, aby żadne z problemów z przeszłości nie miały miejsca przy tej budowie. Podjęto wszelkie możliwe działania, które mają zabezpieczyć tę budowę przed niepożądanymi skutkami posadowienia obiektu w warunkach gruntowych występujących na terenie budowy.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała Marta Mastyło ■

UPJPII uprawniony do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego w naukach o rodzinie!

29 V 2023

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie otrzymał uprawnienia do nadawania stopnia doktora i stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk o rodzinie w dyscyplinie nauki o rodzinie. Decyzję w tej sprawie podjęła Rada Doskonałości Naukowej.

Działając na podstawie art. 226a ust. 1 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Rada Doskonałości Naukowej może nadać uprawnienia do nadawania stopnia doktora i stopnia doktora habilitowanego w nowej dyscyplinie naukowej. W przypadku naszego

uniwersytetu wniosek spełniał wszystkie wymogi i został pozytywnie rozpatrzony. Decyzja o przyznaniu uprawnień do nadawania stopnia doktora i stopnia doktora habilitowanego jest niezwykle ważna dla naszej uczelni. To potwierdzenie wysokiej jakości badań naukowych oraz wiedzy, jak i kwalifikacji naszych pracowników naukowych w dziedzinie nauk o rodzinie. Uzyskanie tych uprawnień umożliwi nam jeszcze większe zaangażowanie w rozwój tej dyscypliny naukowej i promowanie interdyscyplinarnych badań związanych z rodziną. ■

Nasza uczelnia ma teraz możliwość poszerzenia swojej oferty edukacyjnej o nowe programy doktoranckie oraz programy habilitacyjne w dziedzinie nauk o rodzinie. Będziemy dążyć do jeszcze większego wsparcia naszych pracowników naukowych w prowadzeniu innowacyjnych badań, które przyczynią się do rozwoju wiedzy o rodzinie. Jesteśmy dumni z osiągnięcia tych uprawnień i zobowiązujemy się do kontynuowania naszej misji akademickiej, która skupia

się na promowaniu badań naukowych, wspieraniu rodziny i przekazywaniu wiedzy, która ma pozytywny wpływ na społeczeństwo. Nowe uprawnienia są także znaczącym atutem w kontekście współpracy międzynarodowej. Możemy nawiązać partnerskie relacje z innymi instytucjami naukowymi, organizując wspólne projekty badawcze oraz wymianę naukową.

Dni Jana Pawła II odbywać się będą także w Rzymie we współpracy z UPJPII. Rektor uczelni podpisał list intencyjny

31 V 2023

tekst: ks. Tomasz Jarosz

zdjęcia: Jan Rzepka

Wśród, 31 maja br. w Auli Jana Pawła II, przy kościele św. Stanisława BM w Rzymie, podczas konferencji prasowej został podpisany list intencyjny w sprawie współpracy dotyczącej organizacji wydarzenia naukowego – Dni Jana Pawła II w Rzymie – pomiędzy Kościołem i Hospicjum św. Stanisława BM w Rzymie reprezentowanym przez rektora, ks. dr. Pawła Ptasznika, a Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie reprezentowanym przez rektora, ks. prof. dr. hab. Roberta Tyrałę, oraz Fundacją Watykańską Jana Pawła II reprezentowaną przez administratora, ks. dr. Dariusza Giersa.

Celem Dni Jana Pawła II w Rzymie jest upamiętnienie osoby Papieża Polaka, przypomnienie i lepsze poznanie jego

myśli i nauczania, zastosowanie ich do współczesnych sytuacji oraz rozpowszechnienie jego spuścizny w środowisku akademickim w Rzymie, ze szczególnym uwzględnieniem wyższych uczelni Kościoła katolickiego. Sygnatariuszom listu intencyjnego udało się osobiście zaprosić już kilka rzymskich uczelni do współorganizowania wydarzenia. Spotkano się z władzami: Papieskiego Uniwersytetu Gregoriańskiego, Papieskiego Uniwersytetu Laterańskiego, Papieskiego Uniwersytetu Urbanianum, Papieskiego Uniwersytetu Świętego Krzyża i Papieskiego Uniwersytetu Angelicum. W najbliższych dniach planowane są podobne rozmowy z rektorami pozostałych uczelni. Odbyło się również spot-

kanie z polskimi wykładowcami, którzy pracują na wyżej wspomnianych uniwersytetach.

„Zależy nam – mówi ks. Paweł Ptasznik – by tematyka Dni inspirowana była charakterystycznymi wątkami nauczania Jana Pawła II, a sama inicjatywa, aby zaangażowała przede wszystkim młodych ludzi. Odbędzie się seria konferencji na różnych uniwersytetach oraz wspólne wydarzenia. Ponadto zaprosimy studentów i doktorantów do napisania artykułów na temat nauczania Jana Pawła II. Najlepsze z nich zostaną nagrodzone możliwością odczytania ich na konferencji i opublikowania w czasopiśmie naukowym. Chcielibyśmy zorganizować także wydarzenia kulturalne, takie jak koncert czy wystawy. Proponowane są dwie daty: 18–22 marca lub 15–19 kwietnia 2024 roku”.

Z inicjatywą Dni Jana Pawła II w Rzymie wyszedł kościół św. Stanisława BM przy via delle Botteghe Oscure 15 i zaprosił do współpracy, w pierwszej kolejności, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie oraz Fundację Jana Pawła II w Watykanie. Projekt nawiązuje do podobnego wydarze-

nia naukowego, które od 2006 r. jest organizowane przez wyższe uczelnie i inne placówki naukowe z Krakowa oraz z innych miejscowości województwa małopolskiego, w tym Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie.

„Będzie to doskonała okazja do współpracy z uczelniami papieskimi, upamiętnienia nauczania Jana Pawła II i odczytania go na nowo. To był motyw, który zainspirował Dni, które rozpoczęły się zaraz po jego śmierci. To okazja, by zwrócić się do młodych ludzi, używając ich języka. W Krakowie rozpoczęto też publikację «Opera omnia», zaczynając od pracy doktorskiej Karola Wojtyły. Teraz nadszedł czas, aby przełożyć to doświadczenie na środowisko akademickie w Rzymie” – stwierdził ks. Robert Tyrała, rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

„Temat, datę, szczegółowy plan, ostateczną listę organizatorów oraz skład Komitetu Honorowego, Komitetu Organizacyjnego i Biura Organizacyjnego Dni Jana Pawła II w Rzymie, chcielibyśmy przedstawić w listopadzie br.” – przekazał ks. Dariusz Giers. ■

Wspólnota akademicka UPJPII złożyła hołd św. Jadwidze Królowej

Młodzieży wręczono indeksy, a pracownikom medale UPJPII

tekst: Marta Mastyló
zdjęcia: Maciej Gradowski

Wtym roku wyjątkowo 6 czerwca, ze względu na przypadającą w dniu wspomnienia św. królowej Jadwigi uroczystość Bożego Ciała (8.06), Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie uczcił swoją świętą fundatorkę i dobrodziejkę złożeniem hołdu przy relikwiach Królowej.

Wcześniej jednak w sali senackiej rektoratu odbyła się uroczystość pożegnania, a nade wszystko podziękowania pracownikom przechodzącym na emeryturę:

„Ludzie, którzy tworzą tę naszą wspólnotę dbają o jakość tego uniwersytetu. On jest piękny dzięki tym, którzy pracowali na tym uniwersytecie i proszę pamiętać, że tutaj jest wasze miejsce i zawsze tu będziecie mile widziani” – mówił rektor UPJPII ks. prof. dr hab. Robert Tyrała. „A kiedy będziemy, bo takie są plany, we wrześniu stawiać kamień węgielny, a potem otwierać za niecałe dwa lata – plan jest na 2 kwietnia 2025 – budynek dydaktyczny na kampusie, to znowu się zobaczymy, choć mam nadzieję, że i wcześniej, ale wtedy na pewno, bo to jest także wasze dzieło. Jeżeli my dzisiaj, kolegium rektorskie, kanclerz, dziekani, możemy budować, w sensie nawet materialnym, to dlatego, że państwo stawialiście te wasze fundamenty, za które w imieniu uniwersytetu bardzo dziękuję”.

Złote medale „Zasłużony dla UPJPII” otrzymali tego dnia: ks. prof. dr hab. Władysław Zuziak, o. prof. dr hab. Jerzy

Wiesław Gogola, ks. prof. dr hab. Jan Machniak, ks. prof. dr hab. Kazimierz Panuś oraz p. Małgorzata Wojewoda.

Ks. prof. dr hab. Jan Dziezic, wyrażając wdzięczność uhonorowanym medalami, przywołał garść wspomnień związanych z działalnością naukową i organizacyjną obecnych na sali osób. Z kolei dziekan Wydziału Filozoficznego, ks. prof. dr hab. Jarosław Jagiełło, powiedział: „Patrząc na Was z wielkim szacunkiem i wdzięcznością, ponieważ państwo stanowią znaczący rozdział w dziejach Papieskiej Akademii Teologicznej, obecnie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II. Przypominają mi się słowa niemieckiego filozofa, że nigdy nie można powiedzieć o człowieku ostatniego słowa, że właściwie o tym, kim człowiek jest, może nam powiedzieć dopiero jego historia, jego dzieje. Patrząc z perspektywy dziejów na wasze życie, trzeba powiedzieć, że wyraziliście w życiu uniwersytetu to, co właściwie jest dla niego najważniejsze i najważniejsze dla ludzi związanych z nauką, wyraziliście swoim życiem waszą twórczość”. Przypomniał, że królowa Jadwiga, fundatorka Wydziału Teologicznego w Krakowie, której ten cały dzień jest poświęcony, dawała najpełniejszy wyraz twórczego spojrzenia w przyszłość, w całe dzieje Polski. Życzył, by św. Jadwiga czuwała i towarzyszyła zegnany dziś pracownikom w każdym dniu ich życia.

Ks. prof. dr hab. Władysław Zuziak przypomniał, w jak trudnych czasach i warunkach przyszło jego pokoleniu niegdyś na tej uczelni pracować, a jednak w sposób owocny. „Najważniejsze, żebyście mieli pasjonatów, entuzjastów – mówił – a nie jest to łatwe”. Życzył następcom, by była linia ciągłości, przeszłość, która się spotyka z teraźniejszością, żeby wydawała nadal wspólne owoce. Zaakcentował,

że wiara i nauka były mocną stroną dzisiejszych seniorów w różnych dziedzinach, w historii, naukach przyrodniczych, filozofii i teologii, i pragnąłby, by udało się to kontynuować. W imieniu seniorów obiecał, że nadal będą pracować i upowszechniać pamięć Jana Pawła II i wielkich profesorów uczelni w różnych zakątkach i miejscach.

Msza św. na Wawelu

Po spotkaniu w rektoracie, w katedrze na Wawelu odprawiona została Msza św., będąca hołdem wspólnoty akademickiej UPJPII dla św. Jadwigi Królowej. Eucharystii przewodniczył rektor, ks. prof. dr hab. Robert Tyrała, homilię wygłosił ks. prof. dr hab. Jacek Urban, który rozpoczął ją od przypomnienia, czy też przestrogi, jaką dał sam Jezus:

„Oddajcie więc cesarzowi to, co jest cesarskie, a Bogu to, co boskie”. Mamy przyczynić się do dobra społeczeństwa, jednocześnie potwierdzając prymat Boga w życiu i w historii. „Wzorem takiej postawy była św. Jadwiga Królowa, która będąc królem, zabiegała o pomyślność państwa, służąc Bogu. Taka też jest misja naszego uniwersytetu” – mówił ks. Jacek

Urban. Homileta odniósł się do czasów, w których żyła późniejsza Święta, kiedy utworzenie 626 lat temu w Krakowie Wydziału Teologicznego stało się odpowiedzią na wyzwania epoki. Przypomnił, jak światłą i dalekowzroczną była kobieta, jak konsekwentnie dążyła do stworzenia w Krakowie silnego ośrodka intelektualnego i duchowego. Przypomnił słowa Mikołaja z Błonia, „który w kazaniu wygłoszonym w tejże katedrze słał Jadwigę jako największą dobrodziejkę Królestwa Polskiego. «Zaiste – mówił – niczego wspanialszego nie mogła uczynić. Wysoko bowiem poniosła światło nauki, napełniając swym blaskiem całe Królestwo i w ogóle chrześcijaństwo»”.

„Cóż dodać do słów Mikołaja z Błonia sprzed sześciuset lat? Badania naukowe potwierdziły, że zasługi św. Jadwigi

dla państwa i Kościoła, dla poziomu intelektualnego i duchowego Polaków, dla misji na Litwie są zasadnicze. Jako społeczność Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, który w linii prostej wywodzi się z założonego przez nią Wydziału Teologicznego, składamy hołd, dziękujemy i prosimy, aby tak jak troszczyła się o Wydział Teologiczny 626 lat temu tu na ziemi, aby i dzisiaj w niebie orędowną za naszym Uniwersytetem” – zakończył ks. Urban, prosząc św. Jadwigę o wstawiennictwo.

Mszę św. zakończyła litania do św. Jadwigi Królowej i błogosławieństwo relikwiami Świętej. Uroczystość w wawelskiej katedrze ubogacił śpiewem uniwersytecki chór „Psalmodia” pod kierunkiem prof. Włodzimierza Siedlika. ■

Wręczenie indeksów UPJPII laureatom konkursu o św. Jadwidze Królowej

Przed południem w katedrze wawelskiej miał miejsce Zjazd Szkół im. Świętej Królowej Jadwigi z całej Polski. Prorektor ds. studenckich i dydaktyki Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie dr hab. Małgorzata Duda, prof. UPJPII, wręczyła indeksy UPJPII laureatom finału VI Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy o Złote Lilie Jadwigi Andegaweńskiej przebiegającego w tej edycji pod hasłem *Od Unii w Krewie do Unii Lubelskiej*.

W finale ogólnopolskim I miejsce zajęli uczniowie Liceum Ogólnokształcącego im. św. Jadwigi Królowej w Białej:

- **Wiktoria Kulasa,**
- **Szymon Olszowy,**
- **Liwia Słowik.**

Konkurs skierowany był do uczniów szkół podstawowych i średnich. Wzięło w nim udział 120 placówek z całej Polski. Wszyscy nagrodzeni wezmą także udział w lipcowej wycieczce do Budapesztu. ■

4. rocznica beatyfikacji bł. Hanny Chrzanowskiej z udziałem UPJPII

28 IV 2023

tekst: Marta Mastyło
zdjęcia: Maciej Gradowski

Uroczystość rocznicową rozpoczęła Msza św. w Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się!” przy ul. Totus Tuus w Krakowie, której przewodniczył kard. Stanisław Dziwisz. Przypomnił o związkach Hanny Chrzanowskiej z Karolem Wojtyłą, o ich wspólnym myśleniu i działaniu na rzecz chorych i potrzebujących, a samą błogosławioną określił mianem Apostoła Bożego Miłosierdzia.

„Oto jest recepta na udane i szczęśliwe życie: kierować się w życiu miłością do Boga i do człowieka. A z tej tajemnicy wszystko, co najlepsze, będzie z nas i dla nas wypływać” – mówił w homilii rektor UPJPII ks. prof. Robert Tyrała. Podkreślił, że całe życie, cała działalność błogosławionej były hymnem pochwalnym na cześć Boga, a szukając odpowiedzi na pytanie, jak można było tyle w jednym ludzkim życiu dokonać, odpowiedź znaleźć można jedną: z miłości do Boga i do człowieka.

Rektor przypomniał najważniejsze dzieła błogosławionej pielęgniarki: wdrażanie przez nią pielęgniarstwa do-

mowego, jej działalność formacyjną wśród pielęgniarek. Wreszcie spotkanie z Karolem Wojtyłą, z którym przychodzi jej odwiedzać chorych, by później zacząć także wprowadzać zwyczaj odprawiania Mszy św. u chorych. „Oni trwali w Bogu, a Bóg trwał w nich, miłowali czynem i prawdą” – podkreślił. „Teraz jest na to czas dla każdej i każdego z nas. Obyśmy umieli i my odpowiedzieć w swoim codziennym życiu czynem miłości i zdać egzamin dojrzałości z wiary i życia duchowego. Jeśli bowiem trwamy w Krzewie Winnym, jakim jest nasz Zmartwychwstały Pan, nasza posługa dla chorych, ubogich i potrzebujących pomocy nie jest filantropią lub społeczną powinnością, ale czynem miłości miłosiernej” – powiedział Rektor, kończąc homilię.

Po Mszy św. w budynku Fides odbyła się konferencja poświęcona Hannie Chrzanowskiej dla uczczenia 5. rocznicy jej beatyfikacji. Przedstawiciele Zarządu Głównego Katolickiego Stowarzyszenia Pielęgniarek i Położnych Polskich wraz z ks. dr. Arkadiuszem Zawistowskim, krajowym duszpasterzem służby zdrowia, na jej początku wręczyli odznaczenia szczególnie zasłużonym dla chorych, cierpiących czy wspierających pielęgniarki w ich działaniach. W ten sposób uhonorowano m.in. kard. Stanisława Dziwisza, prof. dr. hab. med. Juliana Dutkę, dr Jolantę Stokłosę, prezes Towarzystwa Przyjaciół Chorych Hospicjum św. Łazarza w Krakowie.

W słowie otwierającym konferencję rektor UPJPII, zwracając się do pielęgniarek, przywołał czas przygotowań do beatyfikacji, w czym czynnie uczestniczył, ale i dla siebie z tego czasu czerpał: „Ten piękny czas przygotowania beatyfikacji był dla mnie spotkaniem z żywym świadkiem Chrystusa. Poznałem, także dzięki Wam, kogoś, kto zmienił moje patrzenie na chorych, by jeszcze wyraźniej w każdym dostrzec cierpiącego Chrystusa. Droga nasza Pani Hanna pokazała, że to takie zwyczajne”.

Przypomniał słowa kard. Karola Wojtyły, który – gdy przyszło mu żegnać Hannę Chrzanowską na cmentarzu Rakowickim – mówił: „Byłaś dla mnie ogromną pomocą i oparciem. A raczej dziękujemy Bogu za to, że byłaś wśród nas taka, jaka byłaś – z tą Twoją wielką prostotą, z tym wewnętrznym spokojem, a zarazem z tym wewnętrznym żarem; że byłaś wśród nas jakimś wcieleniem Chrystusowych błogosławieństw z *Kazania na górze*”; zwłaszcza tego fragmentu, kiedy mówił: „*Błogosławieni miłosierni*”. Podzielił się również z uczestnikami konferencji wielką nadzieją na otwarcie w przyszłości na Uniwersytecie Papieskim kierunku pielęgniarskiego, opieki nad chorymi, zwłaszcza tymi terminowo, a także chorującymi przewlekle w domach, ludźmi w podeszłym wieku i potrzebującymi pomocy.

Konferencja dedykowana była lekarzom, pielęgniarkom, położnym, ratownikom medycznym, studentom, kapelanom szpitalnym i wszystkim zainteresowanym tematami prelekcji. Wystąpienia dotyczyły m.in. opieki nad nieuleczalnie chorymi w pismach Hanny Chrzanowskiej, ale i przybliżyły postaci Służebnic Bożych: Stanisławy Leszczyńskiej i s. Magdaleny Marii Epstein. Przewidziana została także debata „Granice uporczywej terapii”. Po wykładach i debacie kard. Stanisław Dziwisz pobłogosławił skwer im. bł. Hanny Chrzanowskiej przy ul. Łobzowskiej 40.

Dzień, w którym dziękowano za dar beatyfikacji w jej 5. rocznicę, zakończyła Msza św. w kościele św. Mikołaja w Krakowie, którą poprowadził kard. Stanisław Dziwisz, a wyrażając wdzięczność za beatyfikację, zwłaszcza za trud pracy i poświęcenie pielęgniarek, pielęgniarzy i położnych, zwrócił uwagę na fakt, że osoba tak świetnie wykształcona, pochodząca z profesorskiego domu całe swoje życie poświęciła ubogim, chorym, niosąc pomoc, opiekę i miłość, często tym, którzy, zwłaszcza miłości, nie mieli skąd i od kogo otrzymać.

W homilii ks. prof. Jacek Urban przypomniał drogę błogosławionej do decyzji całkowitego oddania się chorym i jakże nowatorskiego na tamten czas nauczania pielęgniarstwa, a zwłaszcza – co niezmiernie ważne – pielęgniarstwa holistycznego. „Po decyzji Marii Epstein o wstąpieniu do dominikanek po roku 1931 to Hanna Chrzanowska weźmie odpowiedzialność za taką całościową opiekę nad chorym. Pokazywała pielęgniarcom, jak pomagać ludziom, jak łączyć to, co ziemskie, z tym, co niebieskie. Jak dbać o całego człowieka w tym, co cielesne, ale także w tym, co duchowe. (...) Bł. Hanna była pielęgniarzką kompletną, pamiętającą o tym, że życie człowieka to ciało, to także duch, to także dusza, to rozum i emocje. Trzeba widzieć całego człowieka” – mówił. Życie i czyny Błogosławionej ks. prof. Jacek Urban przyrównał do księgi miłości miłosiernej, miłości samarytańskiej okazywanej chorym i cierpiącym. „Była wspaniałym nauczycielem praktycznego wymiaru miłosierdzia” – skonkludował.

Przypomnijmy, że 5 lat temu Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie czynnie włączył się w przygotowania do beatyfikacji Hanny Chrzanowskiej. Odbyło się międzynarodowe sympozjum pt. *Życie i dzieło Hanny Chrzanowskiej*, przygotowane przez Instytut Nauk o Rodzinie i Instytut Pracy Socjalnej na Wydziale Nauk Społecznych. Chór „Psalmodia” Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie oraz chór Międzyuczelnianego Instytutu Muzyki Kościelnej Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego, koordynowane przez prof. Witolda Zalewskiego, ówczesnego dyrektora Instytutu, podjęły zadanie przygotowania muzyki liturgicznej na uroczystość beatyfikacyjną. Obsługę medialną uroczystości zapewnił Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Wydziału Nauk Społecznych, koordynowaną przez ks. dr. hab. Michała Drożdża, prof. UPJPII, dyrektora Instytutu. Koordynatorem Komitetu Organizacyjnego Beatyfikacji był ks. prof. dr hab. Robert Tyrała. ■

Złoty jubileusz święceń kapłańskich abp. Marka Jędraszewskiego, Wielkiego Kanclerza UPJPII

20 V 2023

źródło, zdjęcia: Biuro Prasowe Archidiecezji Krakowskiej

Podczas jubileuszowej Mszy św. Arcybiskup przypomniał, że Jezus na początku publicznej działalności skierował do Nikodema słowa: „Tak bowiem Bóg umiłował świat, że Syna swego Jednorodzonego dał, aby każdy, kto w Niego

wierzy, nie zginął, ale miał życie wieczne. Albowiem Bóg nie posłał swego Syna na świat po to, aby świat potępił, ale po to, by świat został przez Niego zbawiony”. W Wieczerniku Zbawiciel powiedział: „Albowiem sam Ojciec was miłuje, bo

wyście Mnie umiłowali i uwierzyli, że wyszedłem od Boga”. Uczniowie uwierzyli, że Jezus jest jednorodzonym Synem Bożym, nie wzgardzili Darem Ojca, umiłowali Chrystusa i dlatego Ojciec ich miłuje.

„W tych stwierdzeniach wyraża się pewien proces wiary każdego wiernego chrześcijanina, a w szczególności każdego kapłana. Te słowa mówią także o procesie wiary, jaki się we mnie dokonywał i nadal trwa. Uwierzyłem w Jezusa Chrystusa, w Jego posłanie przez Ojca dla naszego zbawienia – w to, że jest On Darem Ojca dla świata, w tym także i dla mnie. Odpowiedzią tej wiary stała się miłość do Chrystusa, wyrażona między innymi w moim biskupim zawołaniu *Scire Christum* – «Znać Chrystusa»” – zaznaczył Metropolita. Podkreślił, że jego zawołanie biskupie zostało zaczerpnięte ze słów św. Pawła: „Postanowiłem bowiem, będąc wśród was, nie znać niczego więcej, jak tylko Jezusa Chrystusa, i to ukrzyżowanego”. Stwierdził, że to poznanie należy pojmować nie tylko intelektualnie, ale głębiej w duchu powiedzenia św. Franciszka Salezego: „Serce przemawia do serca”. Metropolita wyraził swą ufność, że Bóg Ojciec go miłuje. „Dzisiaj, kiedy w tej przesławnej katedrze na Wawelu

obchodzę 50. rocznicę święceń kapłańskich, wszystko to brzmi wprost niewiarygodnie. Tym bardziej budzi się we mnie ogromne poczucie pokory, a przede wszystkim trudnej do wyrażenia wielkiej wdzięczności wobec Boga, który w swojej Opatrzności zechciał mnie powołać i wybrać na wyłączną służbę dla Siebie i swego Kościoła” – powiedział abp Marek Jędraszewski.

Arcybiskup wskazał na trzy katedry w swym kapłańskim życiu: poznańską, w której otrzymał wszystkie święcenia, łódzką i krakowską. Z tymi katedrami są związane trzy Kościoły lokalne – poznański, łódzki i krakowski, a zatem ich duchowieństwo i wierni świeccy. „Panu Bogu bardzo dziękuję za wszystkich księży biskupów i prezbiterów, wraz z którymi dane mi było w przeszłości, jak również i dzisiaj, pracować dla dobra Bożego ludu powierzonego przez Chrystusa naszej pasterskiej trosce; dziękuję również serdecznie Najlepszemu Ojcu za wszystkich wiernych świeckich, których dane mi było spotkać w ciągu tych pięćdziesięciu lat i których wiara i umiłowanie Kościoła częstokroć były dla mnie zarówno zbudowaniem, jak i duchowym umocnieniem” – podkreślił abp. Jędraszewski. ■

Kardynał Stanisław Dziwisz, były Wielki Kanclerz UPJPII obchodzi 25-lecie sakry biskupiej i 60-lecie kapłaństwa

źródło, zdjęcia: Biuro Prasowe Archidiecezji Krakowskiej

Kard. Stanisław Dziwisz, były metropolita krakowski i dawny Wielki Kanclerz Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, obchodzi srebrny jubileusz sakry biskupiej.

Święceń biskupich udzielił swojemu osobistemu sekretarzowi papież Jan Paweł II 19 marca 1998 r. w watykańskiej bazylice św. Piotra. Współkonsekratorami byli: metropolita krakowski kard. Franciszek Macharski i kard. Angelo Sodano, wówczas sekretarz stanu Stolicy Apostolskiej. Jako swoje zawołanie nowo wyświęcony biskup przyjął słowa „Sursum Corda”, czyli „W górę serca”.

W dniu rocznicy Jubilat przewodniczył Eucharystii w bazylice św. Piotra. Diecezjalne obchody jubileuszu 25-lecia święceń biskupich kard. Stanisława Dziwisza odbyły się w niedzielę 30 kwietnia 2023 r. w sanktuarium św. Jana Pawła II na krakowskich Białych Morzach z udziałem abp. Marka Jędraszewskiego, gdzie kard. Dziwisz odprawił jubileuszową Mszę św.

7 maja br. rocznicę sakry biskupiej i 60-lecie kapłaństwa świętował kard. Dziwisz w kościele parafialnym św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Rabie Wyżnej, bo właśnie w tej podhalańskiej wsi przyszedł na świat 27 kwietnia 1939 r. Na początku liturgii Kardynał mówił: „Dziękuję Bogu za dar życia, kapłaństwa i za to, że mogę służyć Kościołowi”. Wyraził pewność, że w tym ważnym dniu z zebranymi jest św. Jan Paweł II. „Chcę złożyć także dziękczynienie za św. Jana Pawła II, wyjątkowego biskupa i papieża” – powiedział.

W homilii ks. Robert Tyrała przypominał postać św. Stanisława Biskupa i Męczennika, który jako dobry pasterz Kościoła, jest wzorem do naśladowania, a którego przykład wiary i życia jest wciąż aktualny i nadal inspiruje. Stwierdził, że św. Stanisław jest wzorem odważnego wyznawania wiary. Spotkanie z Jezusem wzbudza potrzebę głoszenia Ewangelii i dawania świadectwa. „Nie da się oderwać Chrystusa od życia człowieka. Nawet utrapienie, ucisk i prześladowanie nie zdoła nas oderwać od miłości Boga. Nasz święty pasterz Stanisław Biskup i Męczennik, który uwierzył Chrystusowi, dzisiaj wzywa nas do odważnego wyznawania wiary przed ludźmi. Do świadectwa życiem” – wskazał ks. Robert Tyrała.

W odniesieniu do kard. Dziwisza ks. prof. Robert Tyrała powiedział, że jako pasterz diecezji budował on materialny i piękny kościół, ale przede wszystkim tworzył wspólnotę, która żyła wiarą, nadzieją i miłością do Chrystusa. Podkreślił też konsekwentną drogę Kardynała w dawaniu świadectwa o świętości polskiego papieża. „Całe Twoje życie u boku Kardynała i Papieża były w jakimś stopniu przygotowaniem do tego dzieła – myślę dzieła Twojego życia, jakim jest bycie świadkiem życia i świętości Jana Pawła II. Dałeś temu wyraz w swoich książkach i wystąpieniach, i nadal tak jest, gdy stajesz obecnie tak odważnie w Jego obronie, gdy chce się zniszczyć dzieło Boga, jakie dokonało się przez służbę polskiego papieża na całym świecie, bo przecież nie tylko w Polsce” – mówił rektor UPJPII. „Gdy przybyłeś już

do nas do Krakowa jako pasterz diecezji, nie tylko budowałeś materialny i piękny kościół – dom Jana Pawła II na Białych Morzach w Krakowie, ale tworzyłeś wspólnotę, która żyła wiarą, nadzieją i miłością do Jezusa Chrystusa. Stałeś się jego świadkiem, gdy organizowałeś Kongresy: Ludzie i Religie, Miłosierdzia czy Światowy Dzień Młodzieży, gdy dbałeś i zabiegałeś o Uniwersytet Papieski” – mówił Rektor z wdzięcznością za wieloletnią troskę, jaką Jubilat zawsze otaczał UPJPII.

Kard. Dziwisz przyjął święcenia kapłańskie od ówczesnego wikariusza kapitulnego bp. Karola Wojtyły 23 czerwca 1963 r. w katedrze wawelskiej. Pełnił funkcję kapelana ks. kard. Karola Wojtyły w latach 1967–1978. Od 1978 r. aż do

końca pontyfikatu Jana Pawła II sprawował godność osobistego sekretarza Ojca Świętego. 19 marca 1998 r. przyjął sakrę biskupią, pięć lat później został podniesiony do godności arcybiskupiej. 3 czerwca 2005 r. papież Benedykt XVI mianował ks. abp. Stanisława Dziwisza metropolitą krakowskim, a 24 marca 2006 r. nadał mu kapelusz kardynalski. Kardynał został dotychczas odznaczony m.in. Orderem Orła Białego, Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski, Orderem Wielkiego Krzyża, Honoru i Dewocji Zakonu Maltańskiego, Wielkim Krzyżem Orderu Zasługi Węgier, medalem Bene Merenti Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie i Medalem św. Brata Alberta. ■

45-lecie święceń kapłańskich i 70. rocznica urodzin ks. prof. Jacka Urbana w katedrze wawelskiej

15 V 2023

tekst: Marta Mastyło

zdjęcia: Maciej Gradowski, Marta Mastyło

Uroczystość jubileuszowa z okazji 45-lecia kapłaństwa i 70. rocznicy urodzin ks. prof. dr. hab. Jacka Urbana, dziekana Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, dziekana krakowskiej kapituły katedralnej odbyła się w katedrze na Wawelu 15 maja 2023 r.

Uroczystej Mszy św. w intencji Jubilata przewodniczył bp Jan Kopiec, doktor honoris causa UPJPII. W homilii ks.

prof. dr. hab. Robert Tyrała, rektor UPJPII, odnosząc się do liturgii tego dnia, mówił o rozprzestrzenianiu się Bożego Słowa poprzez działanie samego Boga, ale i ludzi, którym Bóg powierza także i takie zadanie. „Tak właśnie się stało 45 lat temu – nasz drogi Jubilate Księżo Profesorze Jacku – gdy sam wybrałeś wówczas słowa swojego życiowego motto: „I nic nad Boga”. A w tej oto świątyni – umiłowanej tak bardzo przez Ciebie katedrze wawelskiej – wyświęcił Cię na

kapłana kard. Karol Wojtyła (ostatnie święcenia kapłańskie przed wyborem na papieża)”. Podjął to zadanie na życie ks. Jacek Urban właśnie 15 maja 1978 r., by „służyć Ludowi Bożemu i sprawie zbawienia”. Ks. Rektor zaakcentował także poświęcenie się od początku swojej naukowej drogi wielkiej pasji, jaką w życiu ks. prof. Urbana jest historia i archiwistyka. „Twoje monografie o naszej katedrze nie mają sobie równych” – mówił Rektor. „Jako dziekan Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego oraz dziekan naszej Kapituły św. Stanisława «oddaleś się bez reszty na służbę Bogu i Jego Kościołowi, na służbę zbawienia» wielu. A gdyby do tego dodać jeszcze troskę o rozszerzanie kultu i czci dla Pani wawelskiej, św. królowej Jadwigi, to wszystko już jest jasne. (...) Dziękujemy dzisiaj Bogu za Twoją posługę wśród nas, za Twój piękny żart i dobre słowo, za spokój i dystans do rzeczywistości. Dziękujemy Tobie, że stoisz zawsze przy każdym człowieku, bo szukasz w nim oblicza Boga. Dziękujemy, że mądrością daną Ci od Pana nas ubogacasz. Dziękujemy, że Słowo Boże przez Ciebie głoszone jest zawsze z mocą – z wysoka” – mówił na zakończenie homilii ks. prof. Robert Tyrła.

Po Mszy św. w laudacji dr hab. Marian Wolski, prof. UPJPII przypomniał kolejne ważne etapy w życiu ks. prof. Jacka Urbana: związanie się z Krakowem i diecezją krakowską poprzez działalność naukową już od pracy magi-

sterskiej pisanej na Papieskim Wydziale Teologicznym pt. *Duszpasterstwo biskupa Jana Puzyny w diecezji krakowskiej 1895–1911*, poprzez kolejne publikacje poświęcone dziejom Kościoła krakowskiego XIX i XX w., ale i przez pracę na rzecz miasta Krakowa w Społecznym Komitecie Odnowy Zabytków Krakowa. Laudator zaakcentował, jak wiernym i gorliwym badaczem i propagatorem nie tylko katedry wawelskiej, ale nade wszystko dzieła świętej królowej Jadwigi jest ks. prof. Urban.

Przywołał też tę część życia Jubilata, która poprzez studia z historii Kościoła związana jest od przeszło czterech dekad z Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie, który obok Kapituły Katedralnej i Archiwum Kapitulnego i Metropolitalnego jest obszarem aktywności organizacyjnej, naukowej i dydaktycznej Księdza Profesora. Posługa kapłańska i dokonania naukowe idą w przypadku ks. prof. Urbana w parze z umiejętnością spotkania i dialogu z każdym człowiekiem, co wyraźnie podkreślał laudator: „Jakże rzadka umiejętność słuchania, koncyliacyjny charakter, wola łączenia, a nigdy dzielenia oraz ogromne poczucie humoru, zjednują Ci zarówno uznanie, jak i przyjaźń”.

Zwieńczeniem uroczystości było wręczenie ks. prof. Jackowi Urbanowi księgi jubileuszowej zatytułowanej *Historia i dziedzictwo*. Sam zaś Jubilat zacytował słowa pieśni:

*Jak Ci dziękować – żeś mi dał tak wiele,
iż jestem w życiu jak ów gość przygodny,
Co zaproszony został na wesele
Niespodziewanie i nie odszedł głodny.*

*Duszą spokojną wstecz się nie oglądam
Za przeszłym życiem, które już nie wróci.
I w swej radości niczego nie żądam,
Tylko dziwuję się, że radość smuci.
Jesień ma złotą pogodą się głosi,
O pełnym ciszy, łagodnym wieczorze.
I rozczulone serce moje wznosi
Okrzyk zachwytu – „Dziękuję Ci Boże”.*

„Dziękując Bogu, dziękuję ludziom” – mówił ks. prof. Urban. Przypomniał, że wtedy, 45 lat temu, metropolita krakowski kard. Karol Wojtyła udzielił święceń kapłańskich 27 diakonom krakowskiego seminarium duchownego. Miejszem święceń była konfesja św. Stanisława, a świadkiem tego wydarzenia obecny na jubileuszowej uroczystości ks. Bronisław Fidelus, wtedy notariusz kurii metropolitalnej. Jubilat podziękował wszystkim przybyłym na uroczystość dziękczynną, a szczególnie prowadzącemu Mszę św. bp. prof. Janowi Kopcowi, który – jak powiedział Jubilat – „jest dla nas przewodnikiem i nikt jak on integruje nasze środowisko historyków i historyków Kościoła”. Jubilat zaznaczył, że jest ostatnim czynnym akademikiem, który jest na Wydziale Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII od jego początku, od 1982 r. A że „uroczystość wręczenia księgi jubileuszowej przez lata należała do dobrej tradycji akademickiej, a ostatnie lata stają się niezbyt łaskawe i ta forma podziękowania staje się zjawiskiem zanikającym”, tym bardziej więc ucieszyło Jubilata, że to było jeszcze możliwe. Podziękował więc Rektorowi UPJPII za zaangażowanie w tej kwestii i pozostałym redaktorom księgi oraz Wydawnictwu Naukowemu UPJPII, a wśród wielu innych także chórowi uniwersyteckie-

mu „Psalmodia” i scholii gregoriańskiej za niesioną śpiewem modlitwę podczas jubileuszowej uroczystości.

„Msza św. była o świętej Jadwidze Królowej – mówił na zakończenie podziękowań ks. Jacek Urban – ofiarowałem ją w intencji każdego i każdej z was, by każdemu z nas świeciła i prowadziła nas po ścieżkach, po których chodzimy i żeby nas wyprowadzała wtedy, kiedy te ścieżki porzucamy”. ■

Inauguracja Światowego Kongresu Kopernikańskiego z udziałem Rektora UPJPII, nagroda „Ratio et Spes” dla ks. prof. Michała Hellera

19-21 II 2023

zdjęcia: Andrzej Romański

19 lutego przypada rocznica urodzin Kopernika, stąd też Uniwersytet Mikołaja Kopernika obchodzi tego dnia swoje święto. Ważnym punktem uroczystości był wykład inauguracyjny, który wygłosił prof. Phillip James Edwin Peebles, kanadyjski astronom i kosmolog, laureat Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki za rok 2019. Światowy Kongres Kopernikański był kulminacją obchodów 550. rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika. W jego obradach wzięło udział kilkuset uczonych z całego świata. Głównym jego celem było przedstawienie stanu badań nad życiem i działalnością

wybitnego uczonego i astronoma, a także jego wpływem na rozwój nauki, kultury i sztuki. Rektor UPJPII wziął także udział w inauguracji Akademii Kopernikańskiej.

20 lutego w Collegium Maximum UMK odbyło się posiedzenie Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich, również z udziałem rektora UPJPII. Tego dnia nastąpiło także ogłoszenie i przekazanie nagrody naukowej „Ratio et Spes” ks. prof. Michałowi Hellerowi, będącemu przez wiele lat pracownikiem naukowym Wydziału Filozoficznego UPJPII. (Więcej w części SUKCESY). ■

Msza św. z wprowadzeniem relikwii św. Jana Pawła II do kaplicy UPJPII

27 III 2023

tekst: Marta Mastyló
zdjęcia: Maciej Gradowski

Mszę św. w kaplicy Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie przy ul. Bernardyńskiej 3 rozpoczęło uroczyste wprowadzenie relikwii św. Jana Pawła II przez rektora UPJPII ks. prof. Roberta Tyrałę. Rektor przypomniał, że uniwersytet otrzymał je w darze od kard. Stanisława Dziwisza jeszcze za kadencji poprzedniego rektora, ks. prof. Wojciecha Zyzaka, niedługo przed pandemią uniemożliwiającą wcześniejsze umieszczenie relikwiarza w kaplicy. Pragnieniem władz uczelni było bowiem, by stało się to podczas uroczystej liturgii, w której mogłoby uczestniczyć jak najszerze grono wspólnoty akademickiej UPJPII.

Mszy św. koncelebrowanej przewodniczył rektor ks. prof. Robert Tyrała, który na początku uroczystości wyznał: „Wydaje się, że teraz jest ten dobry moment nie tylko dlatego, że chcemy wyraźnie bronić Jana Pawła II w dzisiejszym świecie, ale także dlatego, że wiemy, jak wiele łąk dzieje się przez jego wstawiennictwo”. „Sprawuję tę Mszę św.

w intencji uczelni i wszystkich jej pracowników, studentów, doktorantów, wszystkich naszych codziennych spraw, zawierając mu także dzisiaj budowę naszego kampusu, którą właśnie rozpoczynamy” – mówił Rektor.

W homilii ks. prof. Andrzej Wójcik, dziekan Wydziału Prawa Kanonicznego, poruszając kwestię sprawiedliwości i miłosierdzia, przywołał biblijną przypowieść, a chwilę później słowa Jana Pawła II z *Veritatis splendor*: „Jezus jest światłem, jest blaskiem Prawdy, oświecającym i odsłaniającym całą Prawdę. Jezus, jako jedyny sprawiedliwy wydał się w nasze ręce i pozwolił się przybić do krzyża (...) wtedy sprawiedliwości stało się zadość, sprawiedliwość została zaspokojona, gdy na krzyżu umierał niewinny, jedyny niewinny”.

Ks. Wójcik zauważa, a zwłaszcza wyraźnie widać to w mediach, że obecnie używamy sprawiedliwości do ataku na innych. „Żyjemy w epoce plemiennej, gdy jeden dru-

giemu nieustannie chce wykazać, że jest on zły i niesprawiedliwy, a i w Kościele o sprawiedliwym miłosierdziu zapomnieliśmy” – mówił. „Dzisiaj wprowadziliśmy do tej kaplicy relikwie św. Jana Pawła II, który był zjednoczony z Chrystusem i to swoje zjednoczenie realizował w wielokrotnie trudnych decyzjach, tam gdzie musiał dokonywać jakiegoś sądu, podejmować decyzje, często personalne. Wiemy, że to był człowiek, który od Chrystusa czerpał całą mądrość i światło. I od niego chcemy się uczyć, od Jana Pawła II, z Chrystusem się zjednoczyć, żeby sądzić po Bożemu i być miłosiernym też po Bożemu. Musimy bronić imienia Jana Pawła II, ale myślę, że najbardziej będziemy go bronić wtedy, kiedy wobec siebie nawzajem, w tych najbliższych naszych relacjach wspólnotowych, uczelnianych nie

będziemy świecić latarką, chcąc samemu się ukryć po drugiej stronie mroku, ale będziemy chcieli odnaleźć się w tym Chrystusowym świetle” – powiedział, kończąc homilię.

Rektor na zakończenie uroczystości poprosił o wspólne odmówienie modlitwy Jana Pawła II, zawierając mu wszelkie sprawy uniwersytetu, a zwłaszcza rozpoczynającą się budowę drugiej części Kampusu Jana Pawła II na os. Ruczaj, obok obecnej biblioteki. „Żeby ten budynek był piękny, ale przede wszystkim, żeby byli tam ludzie i była tam ciągle obecna nauka o Bogu. Uczynimy więc tę modlitwę, którą przygotował Jan Paweł II jako naszą tu i teraz”.

O muzyczną stronę liturgii zadbał Instytut Muzyki Kościelnej UPJPII z chórem uniwersyteckim „Psalmodia”.

Modlitwa Jana Pawła II za Papieską Akademię Teologiczną w Krakowie /Kraków, Rektorat PAT/:

Wszchemogący wieczny Boże, źródło wszelkiej mądrości i wiedzy, prosimy Cię, racz błogosławić Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, jej profesorom, pracownikom i studentom. Spraw, aby uczelnia ta, wsparta przemożnym wstawiennictwem fundatorki Wydziału Teologicznego, świętej królowej Jadwigi i jego profesora, św. Jana z Kęt, przysłużyła się Kościołowi powszechnemu i Ojczyźnie naszej, kulturze umysłu i serca, prowadząc poprzez wieki pokolenia Polaków w prawdzie i miłości ku pełni życia i chwały w Jezusie Chrystusie Panu naszym. Amen. Stolico Mądrości – módl się za nami! ■

Walne zebranie Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

9 III 2023

Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie (SAiP UPJPII) to organizacja, która zrzesza absolwentów, pracowników i przyjaciół uniwersytetu. W dniu 9 marca 2023 r. odbyło się walne zebranie na którym wybrano nowego prezesa SAiP – dr hab. Klaudię Cymanow-Sosin z Wydziału Nauk Społecznych.

Celem działania Stowarzyszenia jest przede wszystkim integracja społeczności akademickiej oraz wspieranie

rozwoju uniwersytetu. Celem SAiP UPJPII jest organizacja spotkań, konferencji, wykładów oraz imprez kulturalnych, dzięki którym absolwenci i pracownicy Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie mogą spotykać się i wymieniać doświadczeniami oraz nawiązywać nowe kontakty. Członkowie SPiA UPJPII angażują się również w działalność na rzecz promocji wartości chrześcijańskich oraz rozwoju kultury i sztuki. ■

Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej i UPJPII podpisały porozumienie o współpracy podczas sympozjum Akademii Sprawiedliwych nt. miłosierdzia

22 III 2023

tekst, zdjęcia: Marta Mastyło

Porozumienie o współpracy pomiędzy Muzeum Polaków Ratujących Żydów w Markowej i Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie, podpisane 22 marca 2023 r., zakłada „współpracę w zakresie działalności naukowo-badawczej, edukacyjnej oraz promocji dziedzictwa kulturowego w celu tworzenia kultury pamięci opartej na dziedzictwie św. Jana Pawła II oraz polskich tradycjach intelektualnych, artystycznych i społecznych”. Obie strony pragną współpracować przy organizacji cyklicznych sympozjów Akademii Sprawiedliwych, współdziałać w ramach towarzystwa naukowego pod taką samą nazwą, a także tworzyć i realizować projekty badawcze poświęcone problematyce praw człowieka, w tym „w szczególności realizacji współpracy w zakresie interdyscyplinarnych badań naukowych

poświęconych działalności Kościoła oraz chrześcijan i ich zrzeszeń na rzecz wolności sumienia i idei praw człowieka w krajach europejskich pod rządami komunistycznymi w latach 1956–1990”. W planach jest także wspólne stworzenie internetowego portalu poświęconego kulturze pamięci pod kątem różnych dyscyplin nauki.

Podpisanie porozumienia miało miejsce w Domu Długosza, siedzibie rektoratu Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Poprzedziło je sympozjum Akademii Sprawiedliwych *Miłosierdzie – chrześcijańskie imię sprawiedliwości*. Rektor UPJPII ks. prof. dr hab. Robert Tyrała, witając gości i dziękując za obecność, wyraził radość, że Akademia Sprawiedliwych po raz kolejny obraduje w siedzibie UPJPII, a także nadzieję na kolejne ożywione dyskusje

naukowe w tym właśnie gronie. Mówił również, jak bardzo ceni sobie podejmowany w tym miejscu temat beatyfikacji rodziny Józefa i Wiktorii Ulmów.

Uczestnicy sympozjum wysłuchali wykładu *Ulmowie – męczennicy w imię Miłosierdzia*, który wygłosił ks. dr Witold Burda, postulator w procesie beatyfikacyjnym Józefa i Wiktorii Ulmów razem z ich dziećmi. Dyskusję, która odbyła się po wykładzie, moderował Waldemar Rataj, dyrektor Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej.

Po południu przewidziano sesję otwartą dla publiczności w kościele pw. Bożego Miłosierdzia, przy ul. Bożego

Miłosierdzia 1 w Krakowie, podczas której wykład *Boże Miłosierdzie a sprawiedliwość* wygłosił ks. prof. Jan Machniak, rektor Międzynarodowej Akademii Bożego Miłosierdzia. Po wykładzie została tam odprawiona Msza św. w intencji Polaków, którzy podczas II wojny światowej udzielali pomocy Żydom.

Zgodnie z decyzją papieża Franciszka beatyfikacja rodziny Ulmów: Józefa i Wiktorii oraz siedmiorga dzieci, zamordowanych 24 marca 1944 r. przez Niemców za ratowanie Żydów, odbędzie się 10 września 2023 r. w Markowej, w miejscu ich męczeńskiej śmierci. ■

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką w Markowej

24 III 2023

tekst, zdjęcia: Marta Mastyló

WSadzie Pamięci, obok budynku, w którym mieści się Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej, czytamy w inskrypcji zamieszczonej na pomniku poświęconym Rodzinie Ulmów: „Niech Ich ofiara będzie wezwaniem do szacunku i okazywania miłości każdemu człowiekowi! Byli synami i córkami tej ziemi. Pozostają w naszym sercu”.

Narodowy Dzień Pamięci Polaków Ratujących Żydów pod okupacją niemiecką przypada 24 marca. Właśnie tego dnia, 79 lat temu, niemieccy żandarmi rozstrzelali rodzinę

Ulmów z Markowej na Podkarpaciu za ukrywanie Żydów. Dzień ten jest wyrazem pamięci o wszystkich Polakach, którzy mimo grożącej za to kary śmierci nieśli pomoc ludności żydowskiej. Święto zostało ustanowione przez polski parlament i jest obchodzone od 2018 r.

W uroczystościach wziął udział prezydent RP Andrzej Duda wraz z małżonką, który zainaugurował działalność Komitetu Obchodów Towarzyszących Beatyfikacji Rodziny Ulmów. „Byli w Polsce podczas II wojny światowej ludzie, którzy głęboko w sercu wpisane mieli niezwykłą odwagę,

ideały człowieczeństwa, szacunku dla życia, dla drugiego człowieka, miłości bliźniego – mówił Andrzej Duda. (...) – Tutaj, w Markowej pochylamy głowy przed tymi, którzy zostali zamordowani. Dziękujemy im, ich rodzinom, za niezwykle dar człowieczeństwa i poświęcenia; za dar dla Rzeczypospolitej, jakim była pomoc drugiemu człowiekowi” – podkreślił prezydent. Powiedział też, że „tutaj, w Markowej, mimo zbrodni i przerażenia, jakie musiała ona wywołać, ci spośród Żydów, którzy byli ukrywani, w większości przetrwali. Ludzie nie zaprzestali udzielania pomocy”.

Na uroczystości obecni byli członkowie Akademii Sprawiedliwych oraz rektor UPJPII ks. prof. dr hab. Robert Tyrała wraz z przedstawicielami wspólnoty akademickiej UPJPII: Martą Mastyło, rzecznikiem prasowym UPJPII, Krzysztofem Mleczo, kierownikiem Biura Organizacji UPJPII, i Rafałem Boberem, którzy po głównej uroczystości odwiedzili wraz z Rektorem także parafialny cmentarz, by pomodlić się przy grobie rodziny Ulmów. W tym ro-

Rodzina Ulmów

Małżonkowie Józef i Wiktoria Ulmowie mieszkali wraz z sześciorgiem dzieci w Markowej na Podkarpaciu. W czasie okupacji ukrywali w swoim gospodarstwie ośmioro Żydów. 24 marca 1944 r. w nocy do ich domu wtargnęli hitlerowcy. Najpierw zamordowali ukrywanych Żydów – Gołdę Grünfeld, Leę Didner z córeczką oraz Saula Goldmana i jego czterech synów, a potem całą rodzinę Ulmów: Józefa, Wiktorię, która była w dziewiątym miesiącu ciąży, a także sześcioro ich

ku dzień pamięci miał wyraz szczególny, dobiegł bowiem końca proces beatyfikacyjny męczeńskiej rodziny Ulmów. Zgodnie z decyzją papieża Franciszka na 10 września 2023 r. zaplanowana jest w Markowej beatyfikacja Józefa i Wiktorii Ulmów oraz siedmiorga ich dzieci.

Na Ścianie Pamięci znajdującej się przed Muzeum przedstawiciele rodzin odsłoniли pięć kolejnych symbolicznych tabliczek poświęconych pamięci osób ratujących Żydów: Stefanii i Antoniego Wawraszaków, Marii i Szymona Fołtów oraz ich dzieci: Aleksandry, Bronisławy, Antoniego i Władysława, Marii i Ludwika Kilianów, Karoliny i Jana Kilianów oraz Piotra Kapłona. Uczestnicy wysłuchali wykładów, które wygłosili: ks. Witold Burda, postulador procesu beatyfikacyjnego Rodziny Ulmów, Maria Ryznar-Fołta, przewodnicząca Rady Gminy Markowa i dr Mateusz Szpytma, wiceprezes Instytutu Pamięi Narodowej, który wystąpił z odczytem na temat *Ulmowie – dziedzictwo Polski*.

dzieci, z których najstarsze miało 8 lat, a najmłodsze 1,5 roku. W 1995 r. Józef i Wiktoria Ulmowie zostali uhonorowani tytułem „Sprawiedliwi wśród Narodów Świata”. Proces beatyfikacyjny rodziny Ulmów na etapie diecezjalnym zakończył się w 2008 r. 17 grudnia ub. roku papież Franciszek zatwierdził dekret o męczeństwie Rodziny Ulmów.

W Markowej od siedmiu lat funkcjonuje Muzeum Polaków Ratujących Żydów im. Rodziny Ulmów. Jest to

pierwsza instytucja muzealna poświęcona Polakom, którzy z narażeniem życia nieśli pomoc prześladowanym w czasach niemieckiej okupacji Żydom. Działająca przy Muzeum w Markowej Akademia Sprawiedliwych od roku współpracuje z Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie, m.in. organizując sympozja w siedzibie UPJPII. 22 marca

2023 r. Akademia Sprawiedliwych i Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie usankcjonowały wspólne działania, podpisując porozumienie o współpracy.

/Źródło: KAI, IPN/ ■

Rektor UPJPII modlił się w intencji uczelni podczas Mszy św. przy grobie św. Jana Pawła II w Rzymie

1 VI 2023

Jezus prosi nas: czuwajcie. To znaczy bądźcie razem ze mną, nie zostawiajcie mnie, bo Ja jestem z wami, w drugim potrzebującym człowieku, w otaczającym was świecie, w decyzji wybierania prawdy, w nawróceniu, w drodze do świętości. Po prostu czuwajcie!” – mówił rektor UPJPII ks. prof. dr hab. Robert Tyrała w homilii wygłoszonej podczas Mszy św. w bazylice św. Piotra w Rzymie. W Eucharystii

sprawowanej 1 czerwca br. w kaplicy św. Jana Pawła II rektor UPJPII modlił się w intencji Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, studentów, doktorantów i pracowników, ale także o pomyślną realizację budowy uniwersyteckiego kampusu – kompleksu tworzonego z myślą o rozwoju uczelni. ■

Władze UPJPII z modlitwą zawierzenia na Jasnej Górze

25 IV 2023

tekst: Marta Mastyló

zdjęcia: Maciej Gradowski

Wkaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. dr hab. Robert Tyrała zawierzył uczelnię opiece Maryi.

W słowach modlitwy podczas Apelu Jasnogórskiego JM Rektor UPJPII ks. prof. Robert Tyrała zwrócił się do Matki Najświętszej w imieniu całej społeczności akademickiej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie: „Składamy u Twoich stóp naszą historię i teraźniejszość, ale także naszą przyszłość zawierzamy Twojemu Matczynemu Sercu”.

Rektor powiedział, że niezmiennie powołaniem uniwersytetu są posługa myślenia i poszukiwanie prawdy, ale też jeszcze mocniejsze opowiadanie się za wartościami, jakie niesie ze sobą chrześcijaństwo.

„Matko Najświętsza, wyprasza nam, nauczycielom akademickim, pracownikom, studentom i doktorantom Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie siły ciała i ducha, abyśmy wypełnili do końca naszą misję «idźcie i nauczajcie», którą zlecił nam Twój Syn Zmartwychwstały. Zawierzamy Ci, Matko, także i nowe pokolenie profesorów i pracowników oraz przyszłych studentów, przygotowujących się obecnie do egzaminu dojrzałości. Poprowadź ich właściwą drogą życia”.

Rektor prosił także o orędownictwo Maryi w związku z rozpoczęciem budowy Kampusu Jana Pawła II, pod budowę którego papież Polak osobiście pobłogosławił plac

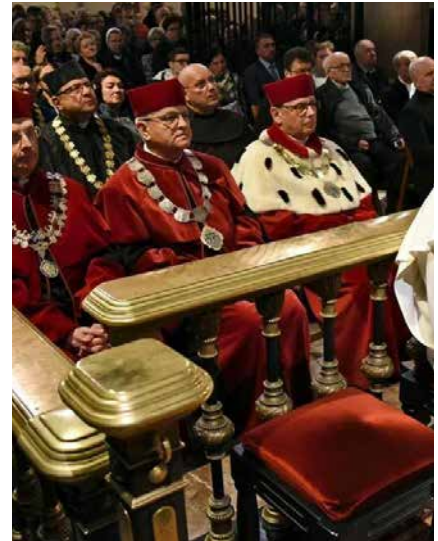
w 2002 r. Teraz, po 20 latach, nastąpił oczekiwany z dawna czas, gdy do istniejącej na kampusie biblioteki zostanie dobudowany budynek dydaktyczny z myślą o przyszłych pokoleniach studentów, doktorantów, profesorów i pracowników. Rektor przypomniał także, jak bardzo środowisko akademickie UPJPII umacnia się nauczaniem i przykładem życia św. Jana Pawła II, jednego z najwybitniejszych Polaków, który uczył, że nawet zwykły człowiek, z Bożą pomocą, jest w stanie osiągać rzeczy niezwykle. Zapewnił o modlitwie za cierpiących, chorych i tracących nadzieję, za naród ukraiński. Prosił o umocnienie w pokorze, wzajemnym zrozumieniu i miłości codziennej. „Tobie ufamy i z Tobą chcemy iść w dalsze dzieje naszego Uniwersytetu Papieskiego w Krakowie, a także ku osobistym duchowym zwycięstwom” – zakończył Rektor.

Apel Jasnogórski zakończyło pobłogosławienie przez abp. metropolitę częstochowskiego Wacława Depo przedstawicieli UPJPII obecnych na uroczystości, łączących się duchowo w tej godzinie oraz wszystkich uczestniczących w modlitwie apelowej.

By uczestniczyć w tej wspólnej modlitwie wraz z rektorem UPJPII, na Jasną Górę przybyli: dr hab. Małgorzata Duda, prof. UPJPII, prorektor ds. studenckich i dydaktyki; ks. dr hab. Antoni Świerczek, prof. UPJPII, prorektor ds. polityki kadrowej i promocji; ks. prof. dr hab. Tomasz Rozkrut, prorektor ds. nauki oraz dyrektor Szkoły Doktorskiej; o. Fidelis Maciołek, kanclerz UPJPII; ks. prof. dr hab. Jan

Dziedzic, dziekan Wydziału Teologicznego; ks. prof. dr hab. Jarosław Jagiełło, dziekan Wydziału Filozoficznego; ks. prof. dr hab. Jacek Urban, dziekan Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego; ks. Grzegorz Lenart, wykla-

downca w Instytucie Muzyki Kościelnej UPJPII, ponadto pracownicy Rektoratu i Biura Promocji UPJPII: Małgorzata Chudzio, Justyna Kastelik, Marta Mastyło, Maciej Gradowski, Krzysztof Mleczko. ■

Inwentaryzacja kościoła Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Krakowie przez Pracownię Inwentaryzacji i Digitalizacji Zabytków UPJPII

12-15 VI 2023

tekst: Maria Działo-Nosal

zdjęcia: Paulina Kluz, Sławomir Majoch

Studia w Instytucie Historii Sztuki i Kultury na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie to nie tylko przygotowanie teoretyczne, ale również fascynujące zajęcia praktyczne w terenie. Pracownia Inwentaryzacji i Digitalizacji Zabytków prowadzi dla studentów historii sztuki i ochrony dóbr kultury praktyki polegające na inwentaryzacji dzieł sztuki w kościołach na terenie Małopolski. W tym roku wspólnie ze studentami kierunku historia sztuki rozpoczęte zostały prace inwentaryzacyjne w kościele Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Krakowie.

Kościół Świętych Apostołów Piotra i Pawła położony jest przy ul. Grodzkiej 52a. Barokowa budowla powstała blisko czterdzieści lat (1597-1635) pod okiem kilku architektów: Jana de Rosis (jezuickiego architekta, który przygotował projekt architektoniczny); Józefa Brizio (Britiusa) – kierował początkiem prac budowlanych; Jana Marię Bernardoniego – wznosił kościół, ale bez kopuły i fasady, oraz Jana Trevano, który ukończył budowlę. Przez lata zmieniali się kolejni administratorzy świątyni. Początkowo kościół wybudowano dla zakonu jezuitów, który sprawował pieczę nad świątynią przez blisko dwieście lat, aż do 1773 r. W 1786 r. na krótko opiekę nad kościołem przejęli cystersi z Mogiły. Podczas zaborów w kościele stacjonowa-

ły wojska austriackie. W latach 1809-1815 znajdowała się tutaj cerkiew prawosławna, a od 1830 r. kościół przynależał do rzymskokatolickiej parafii pod wezwaniem Wszystkich Świętych. Pierwotnie parafia mieściła się w kościele na placu Wszystkich Świętych, który rozebrano w latach 1835-1838. Wyposażenie tej świątyni zostało zlicytowane, a część dzieł trafiła do kościoła Świętych Apostołów Piotra i Pawła. Są to m.in. chrzcielnica z 1528 r., obraz *Wszyscy Święci adorujący Trójcę Świętą* z 1783 r. Łukasza Orłowskiego, organy oraz liczne epitafia.

Świątynię zdobi od frontu kamienne ogrodzenie zaprojektowane przez Kacpra Bażankę (1715-1721). Pierwotnie na kamiennych cokołach znajdował się zespół rzeźb przedstawiający apostołów, który wykonał w latach 1721-1723 jezuicki rzeźbiarz David Heel. Obecnie w ogrodzeniu znajdują się kopie tych rzeźb autorstwa absolwentów krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych: Kazimierza Jęczmyka, Ryszarda Ochęduszki i Adama Hytrosia. Na uwagę zasługuje również monumentalna, dwukondygnacyjna fasada zamknięta trójkątnym przyczółkiem, która jest nawiązaniem do rzymskiej fasady kościoła Il Gesù w Rzymie, projektu Giacomina Della Porta. Fasadę, oprócz symbolicznych dekoracji, zdobią cztery rzeźby najważniejszych jezuickich świętych: Stanisława

Kostki, Ignacego Loyoli, Franciszka Ksawerego i Alojzego Gonzagi oraz rzeźby przedstawiające św. Zygmunta i św. Władysława.

Wnętrze krakowskiej świątyni zdobią siedemnastowieczne sztukaterie wykonane przez kilku artystów, m.in. Jana Chrzciciela Falconiego. W prezbiterium zachwyca ołtarz główny z lat 1726–1735 roku fundacji Jakuba Morsztyna, z rzeźbami Antoniego Frączkiewicza i obrazami bocznymi Szymona Czechowicza. W polu głównym ołtarza znajdu-

je się obraz Józefa Brodowskiego przedstawiający wręczenie kluczy św. Piotrowi, namalowany według wzoru niezachowanego obrazu o tej samej treści, autorstwa Szymona Czechowicza. Kościół Świętych Apostołów Piotra i Pawła posiada również inne bogate wyposażenie, począwszy od ołtarzy bocznych, rozbudowanych epitafiów, rzeźb i malarstwa barokowego, będących cennym materiałem do studiów dla przyszłych adeptów historii sztuki. ■

Odświeżenie pomnika żołnierzy Armii Krajowej w Brzostku

zdjęcia: Katarzyna Gajda-Bator
tekst: źródło IPN w Rzeszowie

14 lutego 2023 r. w Brzostku odbyła się uroczystość odświeżenia pomnika żołnierzy Armii Krajowej – bohaterów Ziemi Brzostockiej. Budowa pomnika została zrealizowana przez: Instytut Pamięi Narodowej Oddział w Rzeszowie, Powiat Dębicki i Parafię Rzymskokatolicką

pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Brzostku z inicjatywy ks. Bogdana Staszka z Katedry Historii XIX i XX w. w Instytucie Historii Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, koordynatora prac. ■

Wdrożenie systemu Alma w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

18 maja 2023 r. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego zaakceptował listę rankingową bibliotek, w których zostanie wdrożony darmowy system Alma i wyszukiwarka Primo. Na tej liście znalazła się Biblioteka Główna Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, a wdrożenie nowego systemu zaplanowane jest na rok 2024.

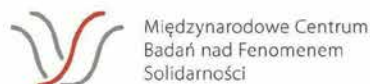
System Alma i wyszukiwarka Primo zostały wdrożone już w Bibliotece Narodowej, Bibliotece Jagiellońskiej (wraz z bibliotekami jednostek organizacyjnych Uniwersytetu Jagiellońskiego), Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Lublinie i Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Kielcach. Stanowiło to pierwszy etap budowy platformy ogólnokrajowej sieci bibliotecznej. Kolejnym etapem było wdrożenie systemu w 109 bibliotekach w ramach NPRCz 2.0, między innymi w Bibliotece Politechniki Wrocławskiej, Bibliotece Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Tadeusza Różewicza we Wrocławiu, Bibliotece Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Bibliotece Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, Bibliotece Elbląskiej im. Cypriana Norwida, Bibliotece Międzynarodowego Centrum Kultury w Krakowie, Bibliotece Głównej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. Emilii Sukertowej-Biedrawiny w Olsztynie.

System działający w chmurze oraz połączone katalogi pozwolą rozwijać naszej bibliotece nowe formy działania, a także kompleksowo dostarczać użytkownikom relevantną, opracowaną według jednolitych zasad informację o naszych zbiorach. Dla biblioteki oznacza to brak konieczności lokalnej instalacji systemu (uniezależnienie się od systemu operacyjnego na stacjach roboczych), utrzymywania zaplecza

serwerowego czy zakupu licencji. Obsługa systemu odbywać się będzie poprzez przeglądarkę internetową, a biblioteka zyska dostęp do stałych aktualizacji oprogramowania.

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 (NPRCz 2.0) to wieloletni program rządowy na lata 2021–2025, w ramach którego środki w wysokości ponad miliarda złotych (60 proc. – budżet państwa, 40 proc. – wkład własny beneficjentów) są przeznaczane na różne formy wsparcia i promocji czytelnictwa w Polsce. To największy i jeden z najważniejszych – z uwagi na skalę oddziaływania i budżet – programów wieloletnich Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jego celem jest wsparcie, promocja i rozwój czytelnictwa w Polsce, kształtowanie postaw proczytelniczych, zwiększanie dostępu do wszelkich formatów książek, wzmacnianie kompetencji posługiwania się językiem ojczystym oraz roli bibliotek publicznych jako lokalnych ośrodków życia społecznego i centrów dostępu do kultury i wiedzy. W skład NPRCz 2.0 wchodzi cztery priorytetowe obszary wsparcia, zarządzane przez Bibliotekę Narodową, Instytut Książki, Narodowe Centrum Kultury oraz Ministerstwo Edukacji i Nauki. W ramach NPRCz 2.0 m.in. blisko pół miliarda złotych trafi na rynek wydawniczy (zakup nowości książkowych dla bibliotek), a kolejnych kilkaset milionów zostanie przeznaczonych na modernizację i budowę bibliotek.

Częścią Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 jest Priorytet 1 i realizowany w jego ramach Kierunek interwencji 1.2. „Budowa ogólnokrajowej sieci bibliotecznej poprzez zintegrowany system zarządzania zasobami bibliotek”. ■

Solidarity Summer School – międzynarodowa szkoła letnia na UPJPII

tekst: dr Jakub Synowiec

W roku akademickim 2022/23 Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie uruchomił Szkołę Letnią „Solidarity Summer School”. Organizatorami są Wydział Filozoficzny UPJPII i Międzynarodowe Centrum Badań nad Fenomenem Solidarności, które zadbało o przygotowanie merytorycznego programu szkoły.

Szkoła Letnia realizowana jest w dwóch edycjach: czerwcowej oraz lipcowej. Bierze w nich udział łącznie 100 studentów i doktorantów z całego świata, co czyni ją największym tego typu przedsięwzięciem na naszej uczelni. Pomimo tak dużego limitu na każde miejsce zgłosiło się niemal dwoje kandydatów. Uruchomienie dwóch edycji, a także forma zdalna realizacji, pozwoliły nie tylko zwiększyć liczbę uczestników, ale także nadać Szkole Letniej charakteru dosłownie globalnego. Czerwcowe spotkania odbywają się w godzinach 14-21, a lipcowe 9-16 (polskiego czasu), dzięki czemu do Szkoły Letniej mogliśmy zaprosić uczestników ze wszystkich kontynentów. Zarejestrowaliśmy reprezentantów następujących krajów: Austrii, Azerbejdżanu, Burundi, Ghany, Grecji, Gruzji, Egiptu, Hiszpanii, Indii, Jemenu, Łotwy, Macedonii Północnej, Meksyku, Mołdawii, Nepalu, Nigerii, Pakistanu, Palestyny, Peru, Polski, Rosji, Rumuni, Serbii, Sierra Leone, Słowacji, Szwajcarii, Szwecji, Tanzanii, Turcji, Ukrainy, USA, Wielkiej Brytanii czy Włoch.

Szkołę Letnią „Solidarity Summer School” wyróżnia dobór kadry – zajęcia prowadzą światowej sławy profesorowie z zagranicy oraz eksperci z Polski. Nasz uniwer-

sytet reprezentuje ks. prof. Władysław Zuziak, były rektor UPJPII, a obecnie dyrektor Zarządu Międzynarodowego Centrum Badań nad Fenomenem Solidarności. Ks. prof. Władysław Zuziak przybliży uczestnikom zagadnienie etyki solidarności w Polsce w ujęciu Jana Pawła II i Józefa Tischnera. Drugim krajowym ekspertem jest prof. Krzysztof Brzechczyn z UAM w Poznaniu. Prof. Krzysztof Brzechczyn tłumaczy słuchaczom złożoność historii idei i praktyki Solidarności na tle przemian ekonomicznych i politycznych w XIX i XX w., ze szczególnym naciskiem na polskie doświadczenie solidarności, które bez specyficznego kontekstu historycznego może być niezrozumiałe dla cudzoziemców.

Swoją wiedzę dzielą się z uczestnikami „Solidarity Summer School” także profesorowie zagraniczni. Przewodniczący Papieskiej Akademii Nauk Społecznych, prof. Stefano Zamagni, z komnat Watykanu opowiada o solidarności w Europie i kreśli obraz zmian w Unii Europejskiej w nawiązaniu do dziedzictwa patrona naszego uniwersytetu – św. Jana Pawła II. Profesor Joachim Wiemeyer, specjalista od chrześcijańskiej etyki społecznej, który łączy się z nami z Otenbrück w Niemczech, mówi o solidarności na tle problemów gospodarki globalnej oraz wskazuje na współczesne struktury zła, których przezwyciężenie zależy od solidarności. Przyjaciel papieża Jana Pawła II, włoski myśliciel Rocco Buttiglione, prowadzi zajęcia poświęcone solidarności jako odpowiedzi na problemy wynikłe z globalizacji gospodarki i życia społeczno-kulturalnego i wskazuje przy

tym na katolicką naukę społeczną i „ekonomię Franciszka”. Prof. Buttiglione swoje badania naukowe poświęcił Polsce i polskiej kulturze, był świadkiem narodzin Solidarności i uważa to polskie doświadczenie za coś szczególnego. Będąc przewodniczącym Rady Naukowo-Programowej Międzynarodowego Centrum Badań nad Fenomenem Solidarności, przyjął, jako jedno z zadań Centrum, internacjonalizację polskiego doświadczenia Solidarności i do refleksji nad tym zagadnieniem zachęca uczestników Szkoły Letniej.

Codziennie po wykładach odbywają się warsztaty, podczas których uczestnicy spotykają się w małych grupach, które prowadzą doświadczeni dydaktycy z Polski i ze świata: ks. dr hab. Miłosz Hołda, dr Herman Guerrero Troncoso, dr Paulina Bednarz-Łuczewska i dr Katarina Komenska. Uczestnicy szkoły zastanawiają się, czy polskie doświadczenie Solidarności, jedna z najważniejszych polskich kontrybucji do światowego dziedzictwa, da się przenieść na grunt innych krajów czy kultur. Czy ma ono potencjał, aby rozwiązać globalne problemy współczesności?

Ponadto w czasie trwania „Solidarity Summer School” uczestnicy zapoznają się z materiałami promującymi polską kulturę, historię, przedstawiającymi Polskę jako kraj atrakcyjnych możliwości pracy, studiowania i życia.

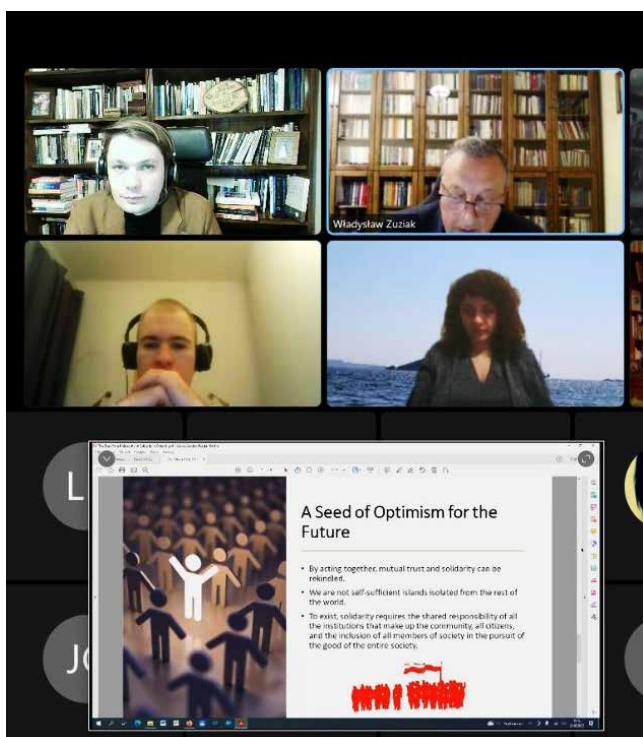
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie zaszerwował studentom i doktorantom z całego świata prawdziwą intelektualną ucztę, dostępną dla wszystkich bez żadnych

opłat. Szkoła Letnia „Solidarity Summer School” jest bezpłatna dla wszystkich uczestników, ponieważ jest realizowana w ramach projektu „Umiejdzynarodowienie Polskiego doświadczenia Solidarności” finansowanego przez Narodową Agencję wymiany Akademickiej w ramach programu Spinaker. Po zakończeniu wsparcia planowane jest uruchomienie kolejnej, trzeciej edycji Szkoły Letniej – w lipcu roku 2024 – ale już na zasadach komercyjnych.

Warunkiem ukończenia Szkoły Letniej, obok uczestnictwa i dopełnienia formalności, są mini-projekty, w których uczestnicy dzielą się swoimi myślami, wyrosłymi na gruncie pięciu dni wykładów i warsztatów. Czytając prace, można się przekonać, że chociaż uczestników wiele dzieli, to docenienie wartości solidarności wydaje się uniwersalne.

Mamy nadzieję, że uczestnicy Szkoły Letniej „Solidarity Summer School” będą o niej myśleć jako cennym, znaczącym dla siebie doświadczeniu, że zawiążą w jej trakcie nowe przyjaźnie i poznawszy klimat intelektualny naszej uczelni, zapragną kontynuować swoją przygodę na UPJPII. Z myślą o nich otwieramy kolejne kierunki w języku angielskim. Po zakończeniu Szkoły Letniej zostaną wspomnienia i myśli, ale uczestnicy nie odejdą z pustymi rękoma – otrzymają certyfikat potwierdzający nakład pracy odpowiadający 2 punktom ECTS. Pamiątką będzie również strona projektu: solidarity.upjp2.edu.pl, do odwiedzenia której serdecznie zapraszamy.

Projekt „Umiejdzynarodowienie polskiego doświadczenia Solidarności”(BPI/SPI/2021/1/00069) jest finansowany przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej w ramach Programu SPINAKER i współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, projekt pozakonkursowy pt. „Wsparcie zdolności instytucjonalnej polskich uczelni poprzez tworzenie i realizację międzynarodowych programów studiów” (Działanie: 3.3 Umiejdzynarodowienie polskiego szkolnictwa wyższego), określony we wniosku o dofinansowanie projektu nr POWR.03.03.00-00-PN16/18. ■

COLLEGIUM
WRATISLAVIENSE

CERTYFIKAT

UNIwersYTET PAPIESKI JANA
PAWŁA II W KRAKOWIE

przeprowadził dla swoich wybranych pracowników
naukowo-dydaktycznych program szkoleniowo-wdrożeniowy

SZKOŁA TUTORÓW AKADEMICKICH
COLLEGIUM WRATISLAVIENSE

Piąty, jubileuszowy rok zajęć tutoringu na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie

tekst: Joanna Małocha

Tutoring to innowacyjna metoda edukacji spersonalizowanej, zmierzająca do rozwijania kreatywności i samodzielnego myślenia dzięki relacji mistrz - uczeń. Praktykowana jest na renomowanych uniwersytetach brytyjskich i amerykańskich (Oxford, Cambridge, Berkley), a jej elementów na gruncie polskim można doszukiwać się w założeniach edukacyjnych słynnego Collegium Nobilium.

Dnia 30 maja 2019 r., dzięki inicjatywie zapoczątkowanej na Wydziale Historii i Dziedzictwa Kulturowego, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie uzyskał certyfikat Collegium Wratislaviense pozwalający na prowadzenie zajęć z zakresu tutoringu akademickiego.

W 2022 r. część tutorów ukończyła dodatkowe szkolenia, uzyskując tytuł Akredytowanego Praktyka Tutoringu II stopnia i uczestniczyła w IX Międzynarodowym Kongresie Tutoringu we Wrocławiu.

Z kolei w 2023 r. na zaproszenie Collegium Wratislaviense koordynatorka projektu na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie zaprezentowała podczas X Międzynarodowego Kongresu Tutoringu we Wrocławiu, w ramach panelu dobrych praktyk, zasady organizacji tego rodzaju zajęć obowiązujące na naszej uczelni.

W bieżącym roku akademickim chętni studenci ze wszystkich wydziałów uczelni mogą dołączyć do niemal 50 absolwentów, którzy już ukończyli ten elitarny kurs. Przy czym, jak co roku, przewidziano jedynie 11 miejsc.

Uczestnik kursu tutoringu:

- rozwija swój potencjał zarówno w wymiarze naukowym, jak i osobistym;

- odkrywa istotne trudności, stojące na drodze do realizacji zakładanych celów oraz uczy się ich pokonywania;

- poznaje metody łatwiejszego przyswajania wiedzy, dostosowane do indywidualnych preferencji;

- zyskuje uniwersalne umiejętności naukowe krytycznego myślenia, przedstawiania i obrony własnej opinii oraz prowadzenia dyskusji;

- uświadamia sobie lub rozwija własne talenty oraz poznaje sposoby na wzmocnienie swoich słabszych stron;

- ćwiczy określanie celów zawodowych (i osobistych) oraz planowanie skutecznych sposobów ich realizacji.

Dla studentów i doktorantów UPJPII zajęcia te są nieodpłatne. Kurs obejmuje 15 godzin dydaktycznych odbywanych z wybranym tutorem w przeciągu danego roku akademickiego. Charakter i tematyka zajęć oraz rodzaj wykonywanych w ich trakcie ćwiczeń i stosowanych narzędzi tutorskich zależy od indywidualnych potrzeb studenta; natomiast termin, częstotliwość, forma i długość spotkań ustalane są wspólnie przez opiekuna i uczestnika zajęć.

Lista pracowników UPJPII posiadających Akredytacje Tutorskie Collegium Wratislaviense I i II stopnia, z którymi można podjąć współpracę oraz tryb rekrutacji przedstawiono w zakładce „Tutoring” na stronie głównej uczelni: <https://upjp2.edu.pl/studenci/tutoring>.

Więcej informacji można również uzyskać u koordynatora projektu dr Joanny Małochy (joanna.malocha@upjp2.edu.pl). ■

Projekt „Edukacja medialna – zasady funkcjonowania w świecie nowych mediów”

tekst: Zespół projektu

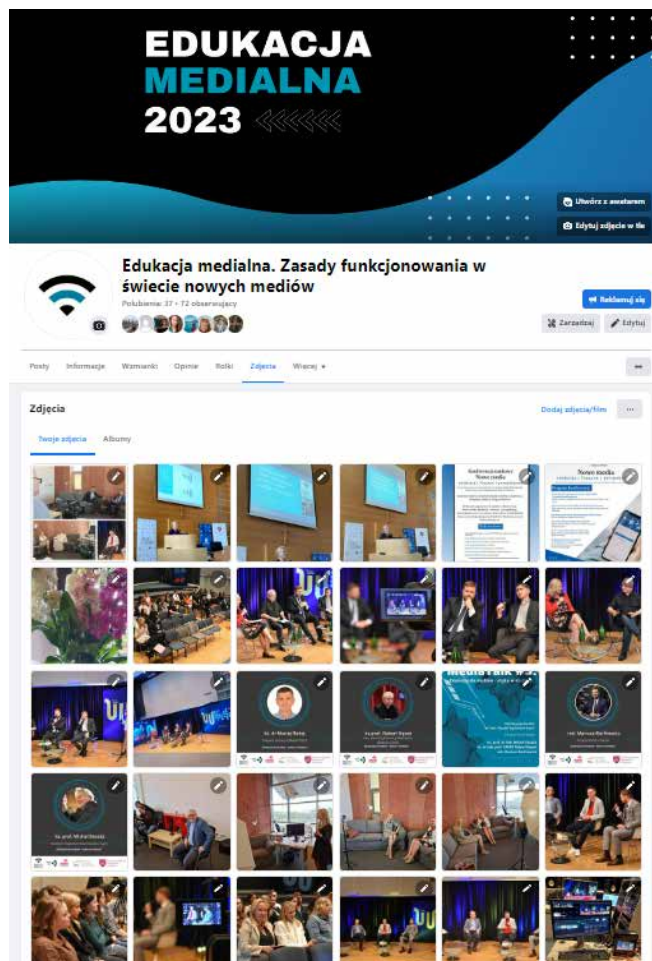
zdjęcia: Katarzyna Wysocka

Projekt „Edukacja medialna – zasady funkcjonowania w świecie nowych mediów” współfinansowany ze środków Fundacji ORLEN prowadzony jest w Fundacji św. Królowej Jadwigi pod kierownictwem dr hab. Klaudii Cymanow-Sosin.

Na początku 2023 r. w ramach działań statutowych Fundacji im. Świętej Królowej Jadwigi dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie został złożony wniosek dotyczący realizacji projektu, którego założeniem jest promowanie wiedzy i kompetencji w zakresie korzystania z nowych mediów, w tym mediów społecznościowych. Autorką koncepcji projektu jest dr hab. Klaudia Cymanow-Sosin, która w czasie ostatniej ewaluacji pełniła na Wydziale Nauk Społecznych funkcję kierownika dyscypliny nauki o komunikacji i mediach. Odpowiadając za kryteria oceny ewaluacyjnej, zajmowała się kwestią współpracy uniwersytetu z innymi podmiotami w zakresie upowszechniania nauki w otoczeniu społeczno-gospodarczym (kryterium III ewaluacji obejmującej lata 2017–2021 zgodnie z założeniami Ministerstwa Edukacji i Nauki). Dodatkową inspi-

racją do stworzenia projektu były doświadczenia związane z szerzeniem wiedzy o mediach i aktywność popularyzatorska wielu pracowników i współpracowników Instytutu Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej na Wydziale Nauk Społecznych UPJPII.

Zaproponowany projekt został złożony jako wniosek do Fundacji ORLEN i zatwierdzony do dofinansowania. Przyznane środki, zgodnie z profilem organizacji finansującej, przeznaczone są na organizację debat eksperckich, filmów edukacyjnych, materiałów naukowych i popularyzatorskich. Do współtworzenia projektu są zaproszone jednostki organizacyjne naszej uczelni, koła naukowe studentów i doktorantów oraz pracownicy zajmujący się wyzwaniami związanymi z edukacją medialną w nowej rzeczywistości społecznej. Atutem uniwersytetu jest z pewnością Akademickie Centrum Medialne, pełniące od lat zaplecze techniczne i technologiczne uczelni, oraz specjaliści, którzy będą mieć sposobność popularyzować wiedzę na temat edukacji medialnej w nowej rzeczywistości społecznej. ■

Prof. Iwona Hofman, prezes PTKS, gościem telewizji JP2TV w projekcie filmów edukacyjnych

tekst: Zespół projektu „Edukacja medialna”

zdjęcia: Katarzyna Wysocka

Prof. Iwona Hofman reprezentuje dyscyplinę nauki o komunikacji społecznej i mediach. W latach 2016–2019 dziekan Wydziału Politologii UMCS, od 1 października 2019 r. dyrektor Instytutu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach oraz przewodnicząca Rady Dyscypliny; kierownik Katedry Dziennikarstwa i Pracowni Badań nad Instytutem Literackim w Paryżu. W latach 2012–2018 profesor Uniwersytetu św. Cyryla i Metodego w Trnawie. Prowadzi badania w zakresie publicystyki i myśli politycznej polskiej emigracji po roku 1945, koncentrując się na dorobku Jerzego Giedroycia i „Kultury”. W kręgu zainteresowań naukowych wyróżnia ponadto problemy współczesnego dziennikarstwa, związki mediów i polityki, teorię gatunków dziennikarskich. Jest autorką 10 monografii, ok. 150 artykułów naukowych, redaktorką ponad 30 monografii, w tym prestiżowej serii „Współczesne Media”. Pełni wiele funkcji honorowych i społecznych, m.in. prezesa Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej, przewodniczącej Rady Towarzystw Nauk przy Prezydium PAN, członka Prezydium Komitetu Nauk Politycznych PAN. Jest członkinią Rady Doskonałości Naukowej. Przewodniczy Komitetowi Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach PAN, Przewodniczy Kapitulie Stypendium im. Leopolda Ungera, Nagrody im. Karola Jakubowicza, pełni funkcję sekretarza Kapituły Nagrody im. Jerzego Giedroycia. W roku 2010 uzy-

skaała tytuł Kobiety Roku w kategorii Nauka przyznawany przez Kongres Kobiet, odznaczona m.in. Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Prezydenta m. Lublin. Laureatka Bene Meritus Terrae Lublinensi.

Wybitna medioznawczyni i przyjaciół naszego Uniwersytetu gościła w pierwszym odcinku cyklu „Media view” projektu „Edukacja medialna. Zasady funkcjonowania w świecie nowych mediów”. Z wielkim znanstwem i niezwykłym darem przekazywania ważnych kwestii w jasny i przystępny sposób zdefiniowała omawiane zjawisko i przypomniała jego teleologię. Spotkanie z nią pokazało także, jak ważną kwestią jest propagowanie zasad edukacji medialnej w uniwersytetach, szkołach i otoczeniu społecznym, a nawet społeczno-gospodarczym.

Rozmowę z Panią Profesor przeprowadziła dr hab. Klaudia Cymanow-Sosin, kierownik projektu, produkcja odbyła się pod nadzorem ks. dr. Pawła Kaszuby, oprawą graficzną zajęła się mgr Katarzyna Wysocka, doktorantka na Wydziale Nauk Społecznych UPJPiI.

W cyklu filmów edukacyjnych wystąpili także inni eksperci, m.in. dr hab. Monika Przybysz, prof. UPSW, dr hab. Monika Śliwińska-Kaczmarek, dr Bartosz Łukaszewski, dr inż. Łukasz Paluch, dr inż. Piotr Cymanow i o. dr Marcin Ciechanowski. ■

Edukacja do mediów – Etyka w mediach – spotkanie ekspertów z użytkownikami nowych mediów

tekst: Klaudia Cymanow-Sosin

zdjęcia: Katarzyna Wysocka

24 maja 2023 r., o godz. 12.00 w Studiu S5 Radia Kraków miało miejsce spotkanie wieńczące cały cykl debat o nowych mediach. Do rozmowy zostali zaproszeni: ks. prof. Michał Drożdż, etyk z UPJPII, ks. prof. Robert Nęcek, kierownik Katedry Edukacji Medialnej UPJPII oraz red. Mariusz Bartkowicz, prezes Zarządu Radia Kraków.

Wybitny specjalista, ks. prof. dr hab. Michał Drożdż miał wprowadzać w meandry medioznawstwa z perspektywy etycznej, jednak z uwagi na pogarszający się stan zdrowia dziekana Wydziału Nauk Społecznych, ks. prof. Drożdża musiał zastąpić ks. Maciej Radej, doktor teologii, pracownik naukowy w Katedrze Duchowości Mediów

i Relacji Społecznych na Wydziale Nauk Społecznych UPJPII w Krakowie, sekretarz w Radzie Naukowej serii wydawniczej „W Społeczno-Medialnej Sieci” i skarbnik Polskiego Towarzystwa Teologicznego w Krakowie. Podejmował on podczas spotkania kwestie etyczne i personalistyczne.

O swoich doświadczeniach rzecznika i autora licznych tekstów medialnych opowiadał ks. dr hab. Robert Nęcek, prof. UPJPII, który jest konsultorem ds. Mediów Konferencji Episkopatu Polski. Wyróżniony nagrodą rektorską za wybitne osiągnięcia naukowe i organizacyjne (2010, 2017). Laureat nagrody Feniksa Specjalnego (2017). Odznaczony złotą odznaką św. Floriana Mazovia II klasy za wyjątkową

skuteczność i kompetencje medialne. Uhonorowany tytułem „Zasłużony dla Gminy Nowy Targ” przez Radę Gminy (2022). Od 2022 r. członek redakcji „Humanities and Social Sciences” w Nowym Jorku.

Ostatnim ekspertem debaty *Edukacja do mediów – etyka w mediach* był dziennikarz i publicysta Mariusz Bartkowicz. Z mediami związany od blisko trzydziestu lat. Swoje pierwsze dziennikarskie kroki stawiał jeszcze jako licealista w prasie krakowskiej. Od 2001 r. związany z Radiem Kraków, gdzie od 2019 pełni funkcję redaktora naczelnego i prezesa zarządu. Obecnie współpracuje także jako publicysta z TVP3 Kraków. W pracy dziennikarskiej zajmuje się zagadnieniami społeczno-gospodarczymi na gruncie krajowym

i lokalnym, a szczególnie tematyką z dziedziny szeroko pojętej polityki społecznej. Pomysłodawca i jeden z prowadzących w Radiu Kraków audycję *Czuję się młodo*, poświęconą tematyce solidarności międzypokoleniowej i aktywizacji społecznej osób starszych. Wcześniej przygotowywał i prowadził audycję *Pokonać wstyd*, poświęconą problematyce profilaktyki i terapii uzależnień, za co odznaczony został przez Prezydenta Miasta Krakowa odznaką Honoris Gratia.

Całą debatę poprowadziła dr hab. Klaudia Cymanow-Sosin, kierownik projektu „Edukacja medialna. Zasady funkcjonowania w świecie nowych mediów”, tworzonego przez Fundację im. Świętej Królowej Jadwigi dla UPJPII, a finansowego ze środków Fundacji Orlen.

Całość debaty dostępna jest na stronie projektu na Facebooku oraz na kanale YouTube:

<https://www.youtube.com/watch?v=JneM5WOnl0w> ■

Nowe media – jak być bezpiecznym w sieci – debata w Radiu Kraków z udziałem ekspertów projektu Edukacja medialna UPJPII

tekst: Koło Naukowe Komunikacji Wizerunkowej w IDMiKS UPJPII w Krakowie

zdjęcia: Katarzyna Wysocka

Sztuczna inteligencja – szanse i zagrożenia, jakie ze sobą niesie, kwestie socjologiczne i prawne związane z korzystaniem z nowych mediów oraz zasady, jakimi powinien się posługiwać świadomy użytkownik mediów, to tematy, które poruszali uczestnicy debaty dotyczącej dyskursu publicznego i przekazów medialnych w kontekście nowych narzędzi technologicznych.

Wśród ekspertów znaleźli się prawnicy, socjologowie i medioznawcy. Spotkanie otwarła i w tematykę zagadnienia

wprowadziła licznie zebranych uczestników dr hab. Klaudia Cymanow-Sosin, kierownik projektu prowadzonego przez Fundację im. Świętej Królowej Jadwigi dla UPJPII, a finansowanego przez Fundację Orlen. Debatę poprowadziła red. Anna Chmura, prawnik, dyrektor operacyjna TBC, pracująca w zespole projektu „Edukacja medialna”, a uczestnikami byli:

Dr Bartosz Łukaszewski, socjolog, wykładowca akademicki, adiunkt w Katedrze Socjologii Problemów

Społecznych UPJPII, analityk, działacz społeczny, komentator medialny. Członek Zarządu i Przewodniczący Rady Naukowej Fundacji „Naszemu Dzieciom”, redaktor naczelny międzynarodowej serii wydawniczej „Studium Społeczne. Społeczeństwo – Kultura – Wartości”. Główny kierunek jego zainteresowań naukowych i realizowanych projektów badawczych stanowi analiza współczesnego społeczeństwa (w tym m.in. młodzieży i środowiska rodzinnego) w świetle aktualnych przemian, w tym nowych mediów i sztucznej inteligencji.

Mec. Karol Pietras, prawnik, adwokat, radca prawny, absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, wykładowca na studiach podyplomowych z zakresu restrukturyzacji i naprawy przedsiębiorstw Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Aktualnie Członek Zarządu Spółki NASK S.A. której właścicielem jest Naukowa Akademicka Sieć

Dyskusja poszerzona została o pytania od publiczności, a całość została zarejestrowana i opublikowana w mediach społecznościowych:

<https://www.youtube.com/watch?v=kjffNo9rqc>

oraz w mediach publicznych:

<https://www.radiokrakow.pl/audycje/rola-sztucznej-inteligencji-w-swiecie-medialnym-debata>

<https://www.radiokrakow.pl/audycje/swiat-wspolczesnych-mediow-debata> ■

Finał konkursu *Sapere Aude – odważ się być mądrym*

tekst: WF UPJPII

zdjęcia: arch. WT UPJPII, I LO w Limanowej

„Nic dwa razy się nie zdarza” – śpiewała utalentowana uczennica I LO im. W. Orkana w Limanowej podczas finału kolejnej, czwartej już edycji konkursu filozoficznego *Sapere Aude – odważ się być mądrym*, współorganizowanego przez I LO im. W. Orkana w Limanowej i Wydział Filozoficzny UPJPII w Krakowie. W tym roku w konkursie udział wzięło ponad 100 uczniów z 37 szkół z województwa małopolskiego. Od 3. edycji konkurs ma rangę wojewódzką i jest wśród konkursów rozpoznawanych przez małopolskie kuratorium oświaty.

Komputerowa – Państwowy Instytut Badawczy, realizująca wiele projektów z zakresu edukacji medialnej.

Dr Marcin Kędzierski, doktor nauk ekonomicznych, adiunkt w Kolegium Gospodarki i Administracji Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, ekspert tamtejszego Centrum Polityk Publicznych; współzałożyciel i wieloletni dyrektor programowy Centrum Analiz Klubu Jagiellońskiego; członek Polskiej Sieci Ekonomii; publicysta, autor wielu poczytnych tekstów i polemik, dotyczących także nauki, przyszłości Uniwersytetu, mariażu nauki z otoczeniem społecznym i gospodarczym.

Uczestnikami byli przedstawiciele kilku szkół średnich z klas o profilach ekonomicznych, medialnych i prawnych, opiekunowie i rodzice, a także studenci i doktoranci oraz członkowie Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół UPJPII, którzy wzięli czynny udział w przygotowaniach tej części projektu.

Ale to już za nami, w dniu 9 marca 2023 r. ta edycja konkursu przeszła do historii. Na pewno ten finał będzie szczególnie pięknym wspomnieniem dla laureatów. Przygotowywali oni swoje prace w trzech kategoriach wiekowych: „kl. IV-VI”, „kl. VII-VIII” i „szkoły średnie” oraz w trzech kategoriach merytorycznych: „prace wizualne”, „prace literackie” oraz „eseje filozoficzne” (tylko „kl. VII-VIII” i „szkoła średnia”).

Eseje filozoficzne oceniała komisja złożona z pracowników naukowo-badawczych Wydziału Filozoficznego UPJPII: o. dr hab. Marek Urban, dr Barbara Żmuda-Frydrychowska i dr Jakub Synowiec.

Tematy, z którymi mierzyli się uczestnicy:

1. „Kto szuka prawdy, szuka Boga”.

Rozważ problem relacji filozofii i wiary, nawiązując do myśli Edyty Stein.

2. Czym jest odpowiedzialność za słowo i na czym polega etyka zawodu influencera?

Rozważ problem, odwołując się do wybranych koncepcji filozoficznych i sytuacji medialnych.

3. Na czym polega odpowiedzialność ludzi współczesnych za przyszłe pokolenia?

Rozważ problem, odnosząc się do wybranych koncepcji filozoficznych, tekstów kultury i własnych doświadczeń.

4. Czy matematyka to tylko liczenie?

Przedstaw zagadnienie, odnosząc się do wybranych koncepcji filozoficznych i własnych doświadczeń.

Wydział Filozoficzny UPJPII partycypował w tym wydaniu głównie w wymiarze naukowym. Pracownicy naukowo-badawczy przygotowali wykłady poświęcone tematowi konkursu, które były źródłem inspiracji dla uczestników,

wykłady odbywały się on-line na platformie Webex i w każdym uczestniczyło między 60 a 100 uczestników. Podczas finału wykład pod tytułem *Księga Rodzaju a Teoria Ewolucji* wygłosił ks. prof. UPJPII dr hab. Wojciech Grygiel. Mieliśmy

również udział w nagrodach, dla laureatów przygotowaliśmy ciekawe książki o tematyce filozoficznej, które zainspirują do myślenia. Nagrody ufundowali również patroni konkursu, a także firma Maspex SA i Rada Rodziców I LO im. W. Orkana w Limanowej.

Finał konkursu był wzorowo przygotowany przez naszych partnerów z I LO im. W. Orkana w Limanowej. Wydarzenie uświetnili zaproszeni goście, patroni i sponsorzy.

Konkurs *Sapere Aude – odważ się być mądrym* jest wynikiem wieloletniej współpracy między I LO im. Władysława Orkana w Limanowej i Wydziałem Filozoficznym UPJPiI. W limanowskim „Orkanie” filozofia jest obecna od ponad dwudziestu lat, głównie dzięki zaangażowaniu nauczycielki języka polskiego i filozofii, mgr Anny Trojanowskiej, oraz życzliwej trosce niezwykle energicznej pani dyrektor

mgr Anny Mruk. Wielu absolwentów szkoły to zarazem laureaci i finaliści olimpiady filozoficznej oraz różnych konkursów filozoficznych, niektórzy z nich podjęli studia filozoficzne na UPJPiI.

Konkurs stał się płaszczyzną spotkania dla osób, które widzą wartość myślenia i są gotowe je wspierać: politycy, przedstawiciele kościoła, samorządowcy, nauczyciele ze szkół podstawowych i średnich, pracownicy uniwersytetu... niewiele jest okazji, żeby spotkać się w takim gronie.

Wszystkim, którzy żałują, że tym razem nie wzięli udziału, niniejszym obiecujemy, że w przyszłym roku odbędzie się kolejna edycja, nad którą już pracujemy. Gwarantujemy, jak co roku, ciekawe tematy, atrakcyjne nagrody oraz finał w gościnnych murach I LO w Limanowej. ■

Relacja z finału X Interdyscyplinarnych Warsztatów Filozoficznych dla Młodzieży

tekst: WF UPJPiI

Finał X edycji Interdyscyplinarnych Warsztatów Filozoficznych dla Młodzieży miał miejsce 22 kwietnia 2023 r. w auli UPJPiI przy ul. Bernardyńskiej 30. Do finału zakwalifikowało się 29 uczniów z 23 szkół. Aż troje przedstawicieli miało Liceum Ogólnokształcące Katolickiego Stowarzyszenia Wychowawców w Libiążu, po dwoje: II LO im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Rybniku, I LO im. Władysława Orkana w Limanowej, II LO im. Mikołaja Kopernika w Cieszynie, I LO im. Tadeusza Kościuszki w Jaworznie i Zespół Szkół im. Emilii Szanieckiej w Pniewach.

Po pierwszym etapie, w którym wyniki finalistów były bardzo wyrównane, spodziewaliśmy się wysokiego poziomu finału i nie zawiedliśmy się. Uczestnicy mierzyli się najpierw z fragmentem tekstu jednego z najważniejszych filozofów związanych z wydziałem filozoficznym UPJPiI – ks. prof. Józefa Tischnera, a po obiedzie udali się na wykład o. dr. hab. Marka Urbana, prof. UPJPiI pt. *Historyczność bytu ludzkiego*. W tym czasie prace sprawdzała komisja w składzie: dr Amadeusz Pała, mgr Łucja Farnik, mgr Karolina Tytko, mgr Krzysztof Kotula.

Wyłoniono aż sześć laureatek. Zwyciężczynią konkursu została **Zuzanna Kamińska** z I LO im. Marii Skłodowskiej-Curie w Złotowie, której nauczycielem-opiekunem w szkole jest Katarzyna Knap. Zwyciężczyni osiągnęła jeden z najlepszych wyników w historii konkursu. Zgodnie z Regulaminem Konkursu finalistka otrzyma stypendium rektora na pierwszym roku – o ile zdecyduje się studiować filozofię na UPJPiI w Krakowie w roku ukończenia szkoły średniej.

Drugie miejsce i tytuł laureata zdobyła **Alicja Czwikiel** z LO Katolickiego Stowarzyszenia Wychowawców w Libiążu (nauczyciel-opiekun: Roman Issakiewicz).

Trzecie miejsce i tytuł laureata zdobyła, podobnie jak w IX edycji Warsztatów, **Aleksandra Pytel** z LO im. Adama Mickiewicza w Raciborzu (nauczyciel-opiekun: Monika Janowska).

Czwarte miejsce i tytuł laureata zdobyła **Emilia Kostrogostomska** z VII LO im. Józefa Wybickiego w Gdańsku (nauczyciel-opiekun: Justyna Firmanty).

Tylko pół punktu mniej zgromadziły pozostałe laureatki, sklasyfikowane ex equo na miejscu piątym: **Liliana Pelc** z I LO im. Henryka Sienkiewicza w Łańcucie (nauczyciel-opiekun: Piotr Domka) i **Natalia Buchta** z II LO im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Rybniku (nauczyciel-opiekun: Katarzyna Nogły).

Laureatki otrzymają maksymalną liczbę punktów w procedurze rekrutacyjnej na studia licencjackie na kierunku Filozofia na UPJPiI.

Podliczenie wyników pozwoliło nam określić szkołę, której uczniowie zdobyli łącznie największą liczbę punktów. W X edycji było nią I LO im. Władysława Orkana w Limanowej. Serdeczne gratulacje przekazujemy na ręce nauczyciela-opiekuna, mgr Anny Trojanowskiej. I LO z Limanowej wygrało klasyfikację generalną po raz trzeci w historii warsztatów, tym razem jednak udało się osiągnąć rekordowy wynik – 927.7 punktu. Drugie miejsce, również w wyniku rekordowym, zajęło I LO im. S. Sempołowskiej w Tarnowskich Górach. Trzecie miejsce w tym zestawieniu przypadło LO im. Powstańców Śląskich w Bieruniu.

Dziękujemy również pracownikom, doktorantom i studentom UPJPiI, którzy byli zaangażowani w projekt: dr Barbara Żmuda Frydrychowska i dr Jakub Synowiec – koordynatorzy Warsztatów; ks. dr hab. Adam Olszewski, prof. UPJPiI, dr Kamil Trombik, dr Amadeusz Pała,

dr Barbara Żmuda-Frydrychowska, dr Jakub Synowiec, mgr Milena Cygan, mgr Justyna Gajos, mgr Michał Kumorek, mgr Sylwia Psica, mgr Bartosz Frydrychowski – opracowanie i przeprowadzenie tematów w pierwszym etapie; o. dr hab. Marek Urban, prof. UPJPII – wygłoszenie wykładu w czasie finału; dr Amadeusz Pala, mgr Łucja Farnik, mgr Karolina

Tytko, mgr Krzysztof Kotula – sędziowie finału; studenci I roku studiów licencjackich na kierunku filozofia: Hubert Korzec, Liliana Gołąb, Kamil Szczurek, Gabriela Stasior – bezcenna pomoc w zorganizowaniu finału.

Zapraszamy na XI Edycję Warsztatów w r.a. 2023/24! ■

Koncerty w murach UPJPII – inicjatywa Instytutu Muzyki Kościelnej

Koncert wiosenny (26 V 2023)

Ostatnia w tym roku akademickim muzyczna prezentacja Instytutu Muzyki Kościelnej z cyklu „Koncerty w murach UPJPII” odbyła się 26 maja br. w przypadającym wówczas Dniu Matki. *Koncert wiosenny*, bo pod takim tytułem się odbywał, początkowo planowany był na dziedzińcu rektoratu przy ul. Kanoniczej 25, niestety deszcz pokrzyżował plany i niezwykle delikatny instrument, wrażliwy zwłaszcza na wilgoć, jakim jest wirginał, musiał zostać pospiesznie przeniesiony do sali senackiej rektoratu, która okazała się pomieszczeniem o zadowalającej muzyków akustyce.

W „Koncertach w murach UPJPII” z założenia występują profesorowie i studenci Instytutu Muzyki Kościelnej UPJPII, w których wykonaniu, w majowej odsłonie, zabrzmiały

utwory Pachelbela, Purcella, Händla, Bacha, a także pieśń *Chwalcie łąki umajone*.

W koncercie wystąpili: s. Agnieszka Kruczkowski (flet, śpiew), Tomasz Filipek, Joanna Furgał, Maria Klich, Tomasz Szczerba, Miriam Wójciak (śpiew), Filip Presseisen, Dawid Rzepka (wirginał).

„Koncerty w murach UPJPII” zostały zainicjowane pierwszym z nich 19 grudnia 2022 r. pt. „Veni, veni, Emmanuel”, podczas którego można było wsłuchać się w XVI-wieczny repertuar gregoriański z Archiwum Kapitulnego na Wawelu, polifonię późnośredniowieczną, polifonię XV-wieczną.

Więcej o inicjatywie w rozmowie z dr hab. Susi Ferfoglią, prof. UPJPII, kierownikiem kierunku muzyka kościelna:

Przypomnijmy, jaka była idea organizowania „Koncertów w murach UPJPII”?

Inicjatywa zrodziła się z tego, że chcieliśmy coś zrobić dla uniwersytetu, żeby trochę „umuzyczyć” nasz uniwersytet naukowy, filozoficzny, teologiczny, żeby nieco sztuki w jego mury wnieść i właśnie stąd ten pomysł, żeby w różnych miejscach naszej uczelni odbywały się te koncerty. Pomyśleliśmy na początek o czterech, związanych troszeczkę z okresami liturgicznymi, bo my jako muzycy kościelni niejako „obracamy się” w tych okresach liturgicznych. Repertuar, który wykonujemy, czy to wokalny, czy instrumentalny jest związany z tymi okresami.

Zaczeliliśmy od adwentu, kiedy to pierwszy koncert mieliśmy w podziemiach przy ul. Kanoniczej 9 i tam były przede wszystkim utwory średniowieczne, jednogłosowe, ze zbiorów wawelskich, wygrane na takich instrumentach, jak wirginał czy lira korbowa. Drugi koncert odbył się w holu głównym Biblioteki Głównej UPJPII przy ul. Bobrzyńskiego i był koncertem bożonarodzeniowym, więc oczywiście śpiewaliśmy kolędy. Do naszego koncertu włączyli się pracownicy biblioteki i wspólnie pokoleadowaliśmy. Trzeci koncert był wielkopostny, podczas którego wykonaliśmy *Pasję* autorstwa ks.

Wojciecha Lewkowicza, to polska pasja w starym przekładzie z Ewangelii św. Mateusza. Nasi studenci śpiewali w chórach, które w *Pasji* występują, a oprócz tego w partiach solowych wystąpili nasi nauczyciele. Koncert odbył się w kaplicy przy ul. Bernardyńskiej.

A dzisiaj odbył się ostatni koncert z tego właśnie cyklu. A ponieważ jest maj, który jest miesiącem poświęconym Maryi i obchodzimy Dzień Matki, to właśnie w tym dniu zapragnęliśmy, aby on się odbył. Ten koncert był kameralny, wokalny, na potrzeby takiego koncertu przywieźliśmy wirginał i były wykonane utwory późnorennesansowe, wczesnobarokowe – Pachelbela, Purcella, Händla i improwizacje instrumentalne. Na zakończenie wybrzmiała znana polska pieśń maryjna *Chwalcie łąki umajone*, specjalnie przygotowana na ten koncert, opracowana na trzy głosy równe kobiece, którą zaśpiewały nasze studentki.

Taka była idea tych koncertów i mam nadzieję, że się będzie utrzymywała w naszym uniwersytecie, bo pragniemy, by muzyka kościelna nie była postrzegana jedynie jako ta muzyka poważna, organowa, w liturgii, ale też chcemy pokazać, że nasi studenci mają szerokie zainteresowania i że robimy różne rzeczy muzyczne, nie tylko organowe. Dla nich to też okazja, żeby się rozśpiewać, nabrać przyzwyczajenia występowania przed ludźmi. Organista gra na chórze i to jest zupełnie coś innego niż taki koncert, kiedy trzeba stanąć twarzą w twarz z widownią.

Był piękny pomysł występu na dziedzińcu rektoratu, niestety deszcz „zmył” wykonawców do sali senackiej.

To jest właśnie problem takich koncertów plenerowych w takich miejscach, które są urocze, piękne, ale nigdy nie wiadomo, jaka będzie pogoda, a akurat ten instrument, jakim jest wirginał, nie może złapać ani kropli deszczu, bo to byłby duży problem. Ale wydaje mi się, że to jest fajna inicjatywa, warta kontynuowania.

Proszę jeszcze przedstawić nam instrument, którego dźwięki zabrzmiały podczas dzisiejszego koncertu.

To jest wirginał, poprzednik, odmiana klawesynu. Powstał w Anglii w XVI w., grywała na nim królowa Elżbieta I i dla tego instrumentu powstało wiele utworów specjalnie napisanych, a tych, którzy pisali te utwory, nazywa się wirginalistami angielskimi. To jest cała grupa kompozytorów i stylu komponowania, który jest związany właśnie z tym instrumentem, który jest mały, dużo mniejszy od klawesynu, właśnie dlatego, żeby mógł zaistnieć na salonach, żeby można się było delectować muzyką dla króla i królowej, bo to jest właśnie taki typ instrumentu salonowego. Ten, który państwo widzą, jest wykonany na wzór podobnego instrumentu z 1546 r.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała Marta Mastyo ■

Inauguracja projektu „Tradycyjne melodie kościelne z perspektywy akompaniamentu organowego”

tekst: Witold Zalewski

Zapraszam do śledzenia strony internetowej, powstałej w ramach projektu „Tradycyjne melodie kościelne z perspektywy akompaniamentu organowego”: (<https://akompaniament.upjp2.edu.pl/>)

Znajdziecie na niej Państwo możliwość odsłuchu, poprzez kanał YouTube, prezentacji muzycznych 100 pieśni kościelnych – opracowanych i wykonanych przeze mnie na organach piszczałkowych parafii pw. Świętych Apostołów Szymona i Judy Tadeusza w Skawinie. (Podziękowania dla proboszcza skawińskiej parafii ks. Andrzeja Lichosyta za pomoc w realizacji nagrań).

Od wielu lat zajmuję się opracowywaniem na organy różnorodnych melodii polskich pieśni kościelnych, zwłaszcza tych, które powstały w minionych wiekach na potrzeby liturgii kościoła rzymskokatolickiego. Pieśni te stanowią niezwykle bogaty skarb polskiej muzyki religijnej. Akompaniamenty organowe pieśni (kilku kolejnych

zwrotek) dostosowane zostały stylistycznie do charakteru i czasu ich powstania. Umieszczony tekst na planszach (w czasie trwania prezentacji) oraz tonacja, w której prezentacja jest dokonywana, umożliwiają ich swobodne śpiewanie. Dodatkowo można pobrać ze strony zapis nutowy melodii pieśni. Opisy pieśni pochodzą ze Śpiewnika Kościelnego ks. Jana Siedleckiego [wydanie XLI], wydanego przez Księży Misjonarzy w Krakowie, pod redakcją ks. Wojciecha Kałamarza CM – redaktora naczelnego i ks. Andrzeja Ziółkowskiego CM.

W ramach projektu pojawią się na tej stronie również artykuły naukowe, związane tematycznie z pieśnią kościelną i umiejscowieniem jej w roku liturgicznym. Podjęte zostaną także zagadnienia z zakresu harmonii praktycznej i jej wpływu na akompaniament liturgiczny. Nie pozwólmy, aby piękne, tradycyjne melodie polskich pieśni kościelnych poszły w zapomnienie! ■

XIV editio Cracoviensis Cogitationis Ecclesialis *Kościół w świecie. Świat w Kościele* – Interdyscyplinarne Sympozjum Ogólnopolskie, Kraków, 6–7 marca 2023 r.

tekst: Łukasz Henk /student licencjatu kanonicznego na UPJPII/

Kościół ma swoją naturę teandryczną, czyli charakter boski i ludzki. Ta prawda od zarania dziejów była obecna w chrześcijaństwie. Natura boska i ludzka w Chrystusie, „Kościół” i „świat” – te dwie rzeczywistości się wzajemnie przenikają. Pozwalają one poznać siebie wzajemnie. Ta doktryna była obecna także w Biblii, np. „Objawiłem imię Twoje ludziom, których mi dałeś ze świata (...) świat ich znienawidził za to, że nie są ze świata, jak i Ja nie jestem ze świata.” (J 17, 6. 14). O niej pamiętali również ojcowie Soboru Watykańskiego II (1962-1965). Wymowne są szczególnie dwie konstytucje: *Lumen gentium* (dogmatyczna) oraz *Gaudium et spes* (ukazująca rolę Eklezji „w świecie współczesnym”). *Aggiornamento* (wł. „uwspółcześnienie”) nabiera nowego znaczenia. Zostało ono dostrzeżone przez organizatorów ostatniej konferencji naukowej, którą zorganizowali: Komitet Nauk Teologicznych Polskiej Akademii Nauk oraz Instytut Teologii Fundamentalnej, Ekumenii i Dialogu na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie.

W pierwszym dniu konferencji obrady uroczyste otworzył ks. prof. dr hab. Robert Tyrała, rektor Uniwersytetu Jana Pawła II w Krakowie. Po nim przywitał gości o. prof. dr hab. Andrzej Napiórkowski OSPPE, dyrektor Instytutu Teologii Fundamentalnej, Ekumenii i Dialogu na UPJPII w Krakowie

oraz kierownik Katedry Eklezjologii na tej uczelni. Ojciec profesor krótko wprowadził słuchaczy w podjętą tematykę.

Początkowe wystąpienia miały charakter egzegetyczny. Tę część poprowadził ks. prof. dr hab. Tadeusz Dzidek, kierownik Katedry Chrystologii na UPJPII w Krakowie. Jako pierwszy wystąpił ks. prof. dr hab. Mirosław Wróbel z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w Lublinie, który wygłosił prelekcję pt. *Wizja świata w judaizmie Drugiej Świątyni*, uobecniając biblijność (Stary Testament) jako element topiki teologicznego zagadnienia w myśl referowanej tematyki. Następnie wspomniane przez poprzedniego prelegenta zagadnienia uzupełnił ks. dr hab. Bartosz Adamczewski, profesor Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Tytuł jego referatu to *Potencjał przemiany świata w listach św. Pawła*. Później mowę zatytułowaną *Apokaliptyka pierwotnego Kościoła lekarstwem dla człowieka XXI wieku* wygłosił ks. dr Bogdan Kulik MSF z Poznania. Ujęcie systematyczne zaplanowanej przez organizatorów problematyki przedstawił wspomniany wcześniej o. prof. Andrzej Napiórkowski OSPPE, a podejmując temat *Kościół przestrzeni i hermeneutą Objawienia Bożego*, wyjaśnił, jaką rolę i miejsce zajmuje Kościół w relacji do Objawienia Bożego – jest on miejscem działania Trójcy Świętej. Kolejnym prelegentem był ks. prof. dr hab.

Arkadiusz Wuwer z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, który przedstawił referat pt. *Ewolucja rozumienia świata i relacji do niego w dokumentach społecznych Kościoła*, po którym uczestnicy tej konferencji podjęli owocną dyskusję. W niej głos zabrał prof. dr hab. Krzysztof Leśniewski, pracownik Katedry Teologii Prawosławnej z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, odwołujący się do Ojców Kapadockich.

Kolejną sesję poprowadził o. Marek Chojnacki OCist. Wystąpił także ks. prof. dr hab. Paweł Bortkiewicz z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z referatem *Wkład chrześcijaństwa w moralny porządek świata*. Teolog stwierdził, iż Kościół pełni bardzo ważną rolę w kształtowaniu postaw w zakresie etyki, a także wspominał, iż ta rola chrześcijaństwa nie może być zapomniana we współczesnym świecie. Zagranicznym gościem tego dnia był ks. dr Michael Kahle, który od 2015 r. pracuje w Kongregacji ds. Kultu i Dyscypliny Sakramentów w Watykanie. Wygłosił on referat nt. *Joseph Ratzingers Blick auf das Geschenk des Christentums an die Welt*, podczas którego przekazał słuchaczom, że chrześcijaństwo jest darem dla świata. Kolejnym ważnym motywem podczas jego prelekcji była myśl zmarłego w 2022 r. papieża emeryta Benedykta XVI. Tę sesję miała zakończyć prof. dr hab. Jana Moricova, pochodząca ze Słowacji. Jej wystąpienie miało nosić tytuł *Maryja jako wzór relacji człowieka z Bogiem*. Niestety, z powodów osobistych pani profesor nie przybyła na symposium. Zamiast niej swoją prelekcję pt. *Ekologia Jana Pawła II, Benedykta XVI i Franciszka*, czyli trzech ostatnich papieży, wygłosił profesor filozofii Anton Adam z Bratysławy na Słowacji. Spotkanie zakończono wymianą poglądów podczas dyskusji.

Zjednoczenie elementu boskiego z ludzkim w Kościele miało miejsce w sanktuarium św. Jana Pawła II w Krakowie (Łagiewnikach), skąd orędzie o Bożym Miłosierdziu głosiła światu jako przedstawicielka Kościoła św. s. Faustyna Kowalska, a później także biskup krakowski, będący następ-

nie biskupem Rzymu, św. Jan Paweł II. Tam odprawiona została Msza św., po której goście zostali oprowadzeni po całym świętym miejscu. Poniedziałkowy wieczór uświetnił koncert pod patronatem mec. Stanisława Kłysa oraz Wieczór Teologów przygotowany przez oo. Paulinów Na Skałce w Krakowie.

Drugi dzień trwania konferencji rozpoczęto Eucharystią na Skałce w Krakowie. Przewodniczył jej przeor klasztoru, o. Mariusz Tabulski OSPPE. Następnie obrady wtorkowej sesji rozpoczął o. prof. dr hab. Andrzej Napiórkowski OSPPE.

Tę część poprowadził ks. dr Bogdan Kulik MSF. Pierwszym prelegentem drugiego dnia obrad był ks. dr Wojciech Węcowski z Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie. Wygłosił on referat pt. *Wiara – media – Kościół*, w którym przekazał, jakie zagrożenia dla współczesnych dzieci i młodzieży mogą nieść media. Zgodnie z zasadą interdyscyplinarności naukowej o roli rodziny w funkcjonowaniu przedsiębiorstwa opowiedział mgr inż. Wiesław Nowak, będący właścicielem rodzinnej firmy *Novmar*. Przedstawił on referat pt. *Czego oczekują przedsiębiorcy od teologów?* Na konferencji poruszono również zagadnienie kryzysu wojennego. W tę koncepcję miały się wpisać dwa wystąpienia: ks. prof. dr hab. Piotra Morcińca z Uniwersytetu Opolskiego w Opolu (*Chrześcijaństwo wobec wojny*) oraz ks. dr. Wasyla Pidhirskyiego z Mukacheva na Ukrainie (*La guerra in Ucraina come conseguenza di „Russkij mir”*). Niestety, ks. prof. Piotr Morciniec nie przybył na spotkanie. Ukraiński duchowny przekazał po włosku referat o tragizmie wojny, roli, jaką pełnią i powinni pełnić wyznawcy Chrystusa Pana podczas trwania konfliktów zbrojnych. Ks. dr Wasyl Pidhirskyi skierował uwagę słuchaczy na implikacje, jakie niesie w sobie uobecniona koncepcja „Russkiego miru” (ros. „rosyjskiego świata”), odnosząca się do problemu etnofiletyzmu. Kwestie politologiczne podjął także na konferencji naukowej Andrzej Sadowski, prezydent Centrum im. A. Smitha w Warszawie, wygłaszając referat pt. *Po co*

Polakom i gospodarce to państwo? Następnie odbyła się dyskusja, podczas której w polemikę z A. Sadowskim wdał się ks. dr hab. Jan Dziedzic, prof. UPJPII, a zarazem dziekan Wydziału Teologicznego na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie.

Kolejnej części przewodził ks. prof. Paweł Bortkiewicz. Zagadnienie sakralizacji sztuki podjęli: dr hab. Bogusław Podhalański, prof. Politechniki Krakowskiej, (*O więcej transcendencji w strukturze architektonicznej*) oraz ks. dr Lucjan Bartkowiak CR z Krakowa (*Wnętrze świątyni: objawienie*

prawdy o Bogu i o świecie). Podczas pierwszego z nich słuchacze mogli poznać architekturę rozlicznych cerkwi na Świętej Górze Athos, zaś w kolejnym podziwiali wystąpienie i prezentację multimedialną o rzymskich mozaikach z przedstawieniem Chrystusa *Erchomenosa*.

Wnioski z dwóch dni konferencji zebrano podczas dyskusji kończącej to wydarzenie. Na niniejszej konferencji doceniono rolę interdyscyplinarności w teologii. Pojawiły się wnioski: Kościół i świat są Bogu potrzebne oraz wzajemnie się współprzenikają. ■

W walce o własny byt narodowy i państwowy – Europa Środkowo-Wschodnia w XX-XXI wieku – konferencja naukowa

18–19 maja 2023, Kraków

tekst: Paweł Krokosz

zdjęcia: Biuro Promocji UPJPII

Bieżąca sytuacja polityczna dotycząca państw Europy Środkowo-Wschodniej, szczególnie po agresji zbrojnej Rosji na Ukrainę w lutym 2022 r., skłoniła pracowników Katedry Historii i Kultury Przestrzeni Totalitarnej Instytutu Historii UPJPII do organizacji wydarzenia w postaci konferencji naukowej poświęconej problematyce walki o byt narodowy i państwowy w Europie Środkowo-Wschodniej w XX-XXI w. Zamierzeniem organizatorów – członków Katedry i wspierających ich młodych historyków studentów i doktorantów skupionych w Kole Naukowym Europy Wschodniej UPJPII i Studencko-Doktoranckim Kole

Naukowym „Phronesis” UPJPII – było stworzenie przestrzeni do poruszenia szerokiego spektrum aspektów związanych z myślą przewodnią konferencji. Oprócz tego udział w obradach uznanych naukowców z kraju i zagranicy, gdyż takowi również zgłosili swój akces na konferencję, oraz młodych historyków stwarzał doskonałe pole międzypokoleniowej wymiany ustaleń badawczych.

W ciągu dwóch dni obrad, odbywających się 18–19 maja 2023 r., prelegenci reprezentujący polskie i zagraniczne placówki naukowo-badawcze – uczelnie wyższe, zarówno humanistyczne, jak i techniczne, muzea, biblioteki i aka-

demie nauk – ogłosili 20 bardzo interesujących referatów o zróżnicowanej tematyce koncentrującej się na zagadnieniu przewodnim konferencji. Prezentowanym referatom towarzyszyła ożywiona dyskusja mająca miejsce podczas obrad, a także w kuluarach konferencyjnych.

Patronat honorowy nad konferencją objął JM ks. prof. dr hab. Robert Tyrała, rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II. Organizatorom całego przedsięwzięcia naukowego udało się pozyskać również bardzo istotnych partnerów: Radę Kół Naukowych UPJPII, Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Krakowie, Wydawnictwo ARCANA oraz Wydawnictwo Naukowe UPJPII. Trzy ostatnie instytucje przekazały swoje wybrane publikacje książkowe, które zostały dołączone do materiałów konferencyjnych dla prelegentów wygłaszających referaty.

Warto także nadmienić, że propozycja organizacji konferencji naukowej *W walce o własny byt narodowy i państwowy – Europa Środkowo-Wschodnia w XX-XXI wieku, Kraków 18-19 maja 2023 r.* zyskała uznanie przedstawicieli Komisji Rady Konsultacyjnej Nauki i tym samym została zrealizowana w ramach programu Krakowskich Konferencji Naukowych 2023, zyskując jednocześnie wsparcie finansowe Urzędu Miasta Krakowa.

Udana organizacja, owocne obrady oraz możliwość publikowania swoich badań w postaci artykułów naukowych w indeksowanym i punktowanym czasopiśmie „Textus et Studia” wydawanym przez UPJPII, dają nadzieję nadania minionemu wydarzeniu wymiaru formuły cyklicznych spotkań konferencyjnych poświęconych szerokiej problematyce Europy Środkowo-Wschodniej w XX-XXI w., realizowanych w latach kolejnych. ■

Dociekania filozoficzne z dziećmi i młodzieżą. Między teorią a praktyką

tekst: mgr Ewelina Grądzka /doktorantka w Szkole Doktorskiej UPJPII w dyscyplinie filozofia/
zdjęcia: Martyna Filcek

SOPHIA European Foundation for the Advancement of Philosophy for Children to zrzeszenie praktyków filozofowania z dziećmi i młodzieżą założone na początku lat 90., które charakteryzuje przede wszystkim pluralizm metod i otwartość na uczenie się od siebie nawzajem. Jednym z współzałożycieli organizacji był prof. Robert Piłat, który szkolił się u Matthew Lipmana, inicjatora metody filozofii dla dzieci (*Philosophy for Children*, P4C) w Institute for the Advancement of Philosophy for Children w USA. Członkowie SOPHIA spotykają się co roku w innym kraju. Na tegorocznego gospodarza wydarzenia została wybrana po raz pierwszy od trzydziestu lat Polska i nasz uniwersytet. Dodatkowo nieformalnym zwyczajem stało się zorganizowanie przez instytucję goszczącą konferencji naukowej. W związku z tym podjęliśmy to wyzwanie w ramach Wydziału Filozoficznego i 16 czerwca 2023 r. w Bibliotece Głównej UPJPII odbyła się międzynarodowa konferencja *Philosophical Inquiry with Children and Youth. In Between Theory and Practice (Dociekania filozoficzne z dziećmi i młodzieżą. Między teorią a praktyką)*. Do współpracy udało się zaprosić i inne uniwersytety, a mianowicie Wydział Filozofii Chrześcijańskiej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz Instytut Filozofii Uniwersytetu Gdańskiego, a także przedstawiciela środowiska organizacji pozarządowych – Fundację

„Edukacja dla demokracji” z Warszawy, która była wydawcą pierwszych tłumaczeń książek Lipmana w Polsce. Zainteresowanie konferencją okazało się wysokie i udało się dzięki przyjęciu formy hybrydowej zgromadzić grupę obiecujących badaczy z siedmiu krajów (na dwanaście wystąpień). Naszą uczelnię reprezentowała mgr Ewelina Grądzka, doktorantka w Szkole Doktorskiej z prezentacją pt. *Is philosophical thinking development different from general cognitive development?* Dodatkowo, wydarzenie było streamowane i do tej pory obejrzało je on-line ok. 120 osób.

W celu promocji celów SOPHIA przygotowaliśmy również ofertę dla nauczycieli i edukatorów, mianowicie wykłady specjalne oraz godzinne warsztaty wprowadzające w metodę filozofowania z dziećmi. Gośćmi specjalnymi byli: prof. Robert Piłat (*O myślach własnych i wspólnych. Idea wspólnoty dociekającej w teorii i praktyce Matthew Lipmana*), ks. dr hab. Maciej Bała, prof. UKSW i dziekan Wydział Filozofii Chrześcijańskiej UKSW (*Metody aktywizujące w nauczaniu filozofii*) oraz dr Anna Łagodzka (tłumaczka *Myślenie w edukacji M. Lipmana*). Konferencję „odwiedzili” on-line także prof. Maughn Gregory Rollins, dyrektor Institute for the Advancement of Philosophy for Children, dr hab. Artur Szutta, prof. UG i redaktor naczelny „Filozofuj!” oraz dr Marcin Trenczyński, redaktor „Edukacji Filozoficznej”

16.06.2023

Dociekania filozoficzne z dziećmi i młodzieżą

MIĘDZY TEORIĄ A PRAKTYKĄ

Philosophical inquiry with children and youth. In between theory and practice.

ORGANIZATORZY:

PATRONI MEDIALNI:

(która wyda numer specjalny z konferencji) oraz Emma Swinn, obecna Prezydent SOPHIA.

Bezpłatne warsztaty w języku polskim dla nauczycieli poprowadziła mgr Ewelina Grądzka wraz z mgr. Łukaszem Krzywoniem oraz mgr Dorotą Monkiewicz. Założeniem było przybliżyć metodę osobom, które ze względów językowych nie zdecydowały się na udział w spotkaniu SOPHIA. Warsztaty spotkały się z dużym entuzjazmem uczestników, którzy zdecydowanie wyrazili chęć dalszego rozwoju w tym temacie oraz liczą na większą obecność dociekań filozoficznych w szkole i wsparcie uniwersytetów w tej kwestii.

W weekend 17–18 czerwca 2023 r., dzięki gościnnym program Biblioteki Głównej UPJPII, spędziliśmy intensywne dwa dni na wspólnym doszkalananiu. Wybrane spośród licznych zgłoszeń osoby poprowadziły autorskie warsztaty w temacie *A Philosophical Compass*, dzieląc się swoimi notatorskimi pomysłami metodologicznymi. W spotkaniu udział wzięli członkowie dużych europejskich organizacji specjalizujących się w p4c, jak: The Philosophy Foundation, SAPERE, Dutch Center for Philosophy w/Children, The Philosophy Man, Ghent University czy University of Edinburgh. ■

XVII Konferencja Etyki Mediów *Sztuczna inteligencja: upodmiotowienie maszyn – uprzedmiotowienie człowieka*

tekst: mgr Joanna Urbaś, mgr Urszula Dyrzcz

Już od 17 lat maj przebiega pod znakiem Etyki Mediów – ogólnopolskiej Konferencji będącej wizytówką Instytutu Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej oraz Wydziału Nauk Społecznych UPJPII, cieszącej się ogromnym zainteresowaniem w naukowym oraz branżowym świecie teoretyków, jak i praktyków mediów. Tak też było w tym roku, kiedy to w dniach 17–18 maja gościliśmy wybitnych profesorów, doktorów, dziennikarzy oraz innych pracowników medialnych, którzy dzielili się swoim doświadczeniem podczas XVII edycji Konferencji. Tym razem tematem przewodnim Etyki Mediów była sztuczna inteligencja oraz jej wpływ na uprzedmiotowienie maszyn i upodmiotowienie człowieka.

Problematyka sztucznej inteligencji jest obecnie jednym z najpopularniejszych i najważniejszych zagadnień poruszanych w medioznawczej przestrzeni. Celem tegorocznej Konferencji było, jak wspominają organizatorzy, „odkrywanie i badanie działań człowieka w medialnym świecie funkcjonowania algorytmów i sztucznej inteligencji oraz badanie obecności i funkcjonalności «inteligentnych» aplikacji informacyjno-komunikacyjnych w przestrzeni komu-

nikowania społecznego”. Dla realizacji tego zadania przewidziano trzy sesje plenarne: Sesja I – *Przekraczanie granic w relacji człowiek-maszyna*, podczas której podjęto tematy związane m.in. z ryzykiem stosowania narzędzi typu Chat GPT i granic, jakie powinny być wyznaczane oraz zachowane w relacjach człowieka z maszyną; Sesja II – *Defnicyjne i praktyczne wyzwania sztucznej inteligencji*, która została poświęcona dyskusjom na temat praktycznego wykorzystania AI oraz podjęcia prób zdefiniowania zjawiska w odniesieniu do sposobów jego wykorzystywania oraz Sesja III – *Technologiczna osobliwość AI*, będąca omówieniem wykorzystywania sztucznej inteligencji przez różne środowiska związane z mediami, jak i marketingiem. Oprócz trzech sesji plenarnych słuchacze mieli możliwość uczestnictwa w ośmiu sesjach tematycznych: *Dziennikarstwo wobec wyzwań AI; Sztuczna inteligencja w działaniach public relations; Odkrywanie etycznych problemów AI; AI w funkcjonowaniu i użytkowaniu Sieci; Język, obraz i kompetencje cyfrowe wobec wyzwań AI; Antropologiczno-etyczne przestrzenie dyskusji o AI; AI w dziennikarskich działaniach; Poszukiwanie odpowiedzi na nowe wyzwania technologiczne*. Ostatnim panelem

odbywającym się podczas tegorocznej Konferencji był panel dyskusyjny *Uprzedmiotowienie człowieka? Upodmiotowienie maszyn?* Został on przygotowany i moderowany przez studentów kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna UPJPII pod merytoryczną opieką mgr Jolanty Kogut oraz ks. dr. Piotra Studnickiego. Zaproszeni eksperci: Natalia Hatałska, Bartosz Paszcza, dr Tomasz Rożek i ks. prof. dr hab. Michał Drożdż podzielili się ze zgromadzonymi w bibliotecznnej auli oraz łączącymi się przez transmisję on-line słuchaczami wieloma cennymi uwagami oraz własnymi perspektywami związanymi z etycznością działań w otaczającej nas, przesiąkniętej nowymi technologiami i sztuczną inteligencją rzeczywistości.

Oprócz prelegentów, których wybitne nazwiska wypełniały zarówno pierwszy, jak i drugi dzień Konferencji, warto wspomnieć o uczestnikach biernych będących słuchaczami. Wśród publiczności znaleźli się liczni studenci dziennikarstwa, komunikowania promocyjno-wizerunkowego czy też digital mediów zarówno z UPJPII, jak i innych krakowskich uczelni. Gościłiśmy także przedstawicieli takich kierunków, jak teologia czy socjologia, którzy z zainteresowaniem wysłuchiwali kolejnych referatów. Liczba słuchaczy odwiedzających w dniach 17–18 maja Bibliotekę Główną UPJPII i biorących bierny udział w XVII Konferencji Etyki Mediów przekroczyła 250 osób, a drugie tyle łączyło się z nami podczas transmisji on-line prowadzonych w mediach społecznościowych. Studenci, pytani o powody uczestnictwa w wydarzeniu, wskazywali na możliwość zaczerpnięcia nowej wiedzy od znanych i szanowanych w naukowym

oraz medialnym świecie osób – zarówno z tej teoretycznej, jak i praktycznej perspektywy.

Konferencja nie mogłaby się odbyć bez organizatorów, patronów i partnerów. Wśród najważniejszych osób tworzących XVII Konferencję Etyki Mediów nie sposób nie wspomnieć o Komitecie Organizacyjnym, na czele którego stanął ks. prof. dr hab. Michał Drożdż, pełniący funkcję przewodniczącego Konferencji, oraz dr hab. Katarzyna Drąg, będąca zastępcą przewodniczącego i sekretarzem. Patronem naukowym, jak co roku, zostało Polskie Towarzystwo Komunikacji Społecznej, a patronatem honorowym tegoroczną Konferencję objął ks. prof. dr hab. Robert Tyrała, rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Wśród partnerów wydarzenia znaleźli się: bazylika Mariacka w Krakowie, która ugościła przybyłych do Krakowa prelegentów podczas uroczystej kolacji, Fundacja im. Świętej Królowej Jadwigi dla UPJPII w Krakowie wspierająca organizatorów w kwestiach logistyczno-promocyjnych oraz Biblioteka Główna UPJPII w Krakowie, w której to murach po raz kolejny odbyła się tegoroczna Konferencja. Patronami medialnymi byli: Gość Niedzielny, Katolicka Agencja Informacyjna, Niedziela, Radio Kraków, TVP3 Kraków, Radio Jasna Góra oraz Vita Academica. Transmisje on-line zostały przygotowane i przeprowadzone dzięki zespołowi wolontariuszy odpowiedzialnemu za media społecznościowe Etyki Mediów, Akademickiemu Centrum Medialnemu oraz redakcji uczelnianych mediów: JP2TV i Radia Bonus. ■

Konferencja naukowa pt. *Historia mediów – dziedzictwo, status i perspektywy rozwoju subdyscypliny w naukach o komunikacji społecznej i mediach* Sekcji Historii Mediów Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej

tekst: IDMIKS

Sekcji Historii Mediów Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej, którą kieruje dr hab. Katarzyna Drąg z Instytutu Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej UPJPII, został przyznany Mikro-Grant w konkursie PTKS. W ramach realizacji grantu 8 marca 2023 r. na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie w Instytucie Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej została zorganizowana konferencja naukowa pt. *Historia mediów – dziedzictwo, status i perspektywy rozwoju subdyscypliny w naukach o komunikacji społecznej i mediach*. Spotkanie naukowe poprzedziło zebranie Sekcji Historii Mediów 7 marca. Konferencja spotkała się z dużym zainteresowaniem ze strony członków Sekcji (zgłoszono 14 referatów) i przyczyniła się do integracji polskiego środowiska badaczy mediów, dziennikarstwa i komunikacji społecznej

z perspektywy historycznej. W konferencji udział wzięli przedstawiciele różnych polskich ośrodków akademickich, dzieląc się ciekawymi wynikami badań naukowych i uczestnicząc w dyskusjach. Konferencja pokazała aktualność i potrzebę tych badań dla całej dyscypliny nauk o komunikacji społecznej i mediach. Spotkanie składało się z trzech sesji naukowych i dyskusji. Nie zabrakło czasu także na omówienie dalszych planów rozwoju Sekcji Historii Mediów PTKS. W wydarzeniu uczestniczyło około stu słuchaczy – studen-

tów, doktorantów, nauczycieli akademickich i osób zainteresowanych historią mediów. Celami konferencji były m.in. dyskusja na temat statusu historii mediów w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach; prezentacja dorobku członków Sekcji, prezentacja najnowszych kierunków badań w zakresie historii mediów, wymiana doświadczeń, integracja środowiska, promocja badań z zakresu historii mediów wśród medioznawców, doktorantów i studentów. Można z satysfakcją uznać, że cele te zostały zrealizowane. ■

Obrona przed destrukcją słowa

tekst: ks. Dariusz Nawara

2 marca 2023 r. w Seminarium oo. Franciszkanów w Krakowie odbyła się międzynarodowa interdyscyplinarna konferencja naukowa pt. *Obrona przed destrukcją słowa*. Zorganizowała ją Katedra Katolickiej Nauki Społecznej UPJPII. W wydarzeniu wzięli udział prelegenci z UPJPII i Studium Franciszkańskiego w Krakowie, z Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Franki, Instytutu Teologicznego im. Józefa Bilczewskiego we Lwowie oraz Uniwersytetu Humboldtów w Berlinie.

Konferencję poprowadził o. dr Łukasz Buksa, który po przywitaniu zgromadzonych wprowadził wszystkich w tematykę. Pierwszy wykład zatytułowany *W świecie zagubionego słowa: nieprawda, postprawda, hejt* wygłosił ks. prof. dr hab. Andrzej Zwoliński. Podkreślił on przede wszystkim wartość prawdy, której poszukuje każdy człowiek. Zaznaczył, że kłamstwo, które jest jej przeciwieństwem, prowadzi do zniszczenia więzi międzyludzkich oraz zanegowania rzeczywistości. Zwrócił też uwagę na wykorzystywany często mechanizm ślepego zawierzenia autorytetom. Ksiądz profesor wyjaśnił również pojęcie postprawdy, która jest manipulacją, podawaniem świadomych i nieświadomych półprawd oraz przekłamań. To prowadzi do zanegowania jakiegokolwiek obiektywnej prawdy w przestrzeni społecznej.

Ostatnim terminem opisywanym przez prelegenta był hejt, który oznacza pisanie lub mówienie o kimś/o czymś w sposób obraźliwy, najczęściej na forach dyskusyjnych i portalach społecznościowych.

Następnie o. Łukasz odczytał wykład ks. prof. dr. hab. Michała Drożdża, który przedstawił współczesne wymogi i uwarunkowania etyki słowa. Ks. dr hab. Wojciech Węgrzyniak ukazał natomiast aktualność psalmów złorzeczących. Zaprezentował ewolucję, jaka nastąpiła od czasów Księgi Rodzaju do Nowego Testamentu. Najpierw panowała zasada: „ty zrobiłeś mi siniec – ja cię zbiję”, następnie: „oko za oko, ząb za ząb”. Pośrodku są psalmy złorzeczące, które można określić mianem „wentylu bezpieczeństwa” – człowiek przed obliczem Bożym wyraża swoją złość, ale nie robi tego względem drugiego człowieka. Wreszcie Chrystus ustanowił prawo miłości Boga i bliźniego, a ostatecznie wzbił się na szczyty miłości, kiedy oddał swoje życie za nieprzyjaciół.

Przed przerwą swoją prelekcję wygłosił jeszcze o. dr Eligiusz Dymowski. Opowiedział o języku mistyki przyrody w dziełach św. Franciszka z Asyżu, który był piewą pochwały wszelkiego stworzenia. Jest on znany jako wyraziciel uniwersalnych wartości, o których marzy człowiek uwikłany w grzech. Jego słynna *Pieśń słoneczna* stanowi największą

szy wyraz jego podziwu dla piękna. Ukazany w niej został szacunek dla Stwórcy, dla bliźniego i dla natury. O. Eligiusz wyrecytował fragment tego utworu, który na stałe wpisał się w kanon światowej literatury, w języku włoskim, w jakim został on napisany.

Po przerwie dr Natalia Hado opowiedziała o wojennej destrukcji języka. Na przykładzie rosyjskiej agresji przeciwko Ukrainie podkreśliła, że język jako narzędzie rosyjskiej propagandy działa destrukcyjnie zarówno na tych, którzy się nim posługują, jak i na tych, przeciwko którym jest skierowany. „Zjawisko destrukcji języka prowadzi wprost do destrukcji człowieka” – zaznaczyła prelegentka.

Przykłady agresji werbalnej w wypowiedziach posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w roku 2023 przedstawiła dr Jadwiga Grunwald. Ukazała ona kilka strategii językowych, które znajdują się w stenogramach posiedzeń sejmowych. Pierwsza z nich to strategia „my” i „oni”, która zarysowuje różnice pomiędzy poszczególnymi partiami. Drugą jest strategia uogólnienia z jej leksemowymi wykładnikami np. *każdy, wszyscy, zawsze, nigdy, inni, zwykle, często, zazwyczaj, kiedyś* itd. Elementem wielu zastosowanych strategii było kłamstwo, które pomimo dezaprobaty społeczeństwa jest zjawiskiem powszechnym. Nie tylko wypowiedane są nieprawdziwe opinie, ale też insynuuje się je oponentom. Często jest używana strategia dyskredytacji, która polega na stosowaniu wypowiedzi definitywnie stronniczej i oceniającej, która zawsze zawiera negatywną ocenę. Pani doktor zaprezentowała jeszcze strategiczne używanie metaforycznych eksplikacji semantycznych, wierszowanki i dowcipy oraz środki stylistyczne: metafory, porównania, pytania retoryczne.

Przedostatni wykład został wygłoszony przez dr Liubov Derdziak i dotyczył języka polemiki biskupa Chomyszyna z biskupem Szeptyckim, którą prowadzili oni w związku ze zjawiskiem nacjonalizmu ukraińskiego. Każdy z nich używał tego narzędzia komunikacji z punktu widzenia własnych przekonań, dla wyrażenia swoich przeżyć emocjonalnych i dla wywołania określonych działań wśród adresatów ich pism. Wyartykułowane zostały szczególnie dwa wnioski: Szeptycki nie dokonał analizy zjawiska nacjonalizmu ukraińskiego, Chomyszyn zaś, używając precyzyjnych pojęć, adekwatnie je scharakteryzował, przedstawiając jego korzenie, istotę i konsekwencje. Metropolita lwowski w swoich wypowiedziach na temat nacjonalizmu ukraińskiego używał sformułowań ogólnych, nie przystających specjalnie do ówczesnej sytuacji, ograniczając się do ogólnego sformułowania kwestii moralnych i religijnych, natomiast władca stanisławowski stosował język jednoznaczny, jasno określający zło związane z nacjonalizmem. Wprost i konkretnie nazywał wszystkie towarzyszące temu zjawisku zachowania, sprzeczne z moralnością i wiarą katolicką; tym samym narażał się na niechęć, agresję słowną ze strony swoich przeciwników, wśród których byli jego współwyznawcy.

Ostatni wykład autorstwa ks. mgr. Dariusza Nawary traktował o mowie nienawiści w czasie pandemii COVID-19.

Autor zaznaczył, że doświadczali jej przede wszystkim pracownicy służby zdrowia, pacjenci, u których zdiagnozowano zakażenie wirusem SARS CoV-2, funkcjonariusze policji. Raporty, do których się odwołał, wskazują, że nasiliły się postawy ksenofobiczne, rasistowskie i antysemickie, które były związane z obciążaniem winą o rozprzestrzenianie wirusa różnych grup społecznych i etnicznych. Słownictwo używane w przestrzeni medialnej, rozmowach i wywiadach często było nacechowane wulgarnością i agresją. Niekiedy prowadziło do niszczenia mienia i przemocy fizycznej. Brakowało wtedy spokojnego przemyślenia swoich poglądów, życzliwości, odwołania się do rzetelnych źródeł, szybkiego korygowania stereotypów, mitów i błędów oraz empatii względem cierpiących. Praktyki te mogą stanowić antidotum na mowę nienawiści również po zakończeniu epidemii.

Na zakończenie przewidziany był czas na dyskusję. Zadawano bardzo wiele pytań, co pokazało, że podjęty na konferencji temat jest niezwykle istotny dla słuchaczy. Znalezienie właściwej odpowiedzi na mowę nienawiści może uchronić wielu ludzi przed jej zgubnymi skutkami. Czas sympozjum może stać się przyczynkiem do dalszych badań i poszukiwań w tym zakresie. ■

Konsul Honorowy Republiki Chorwacji z wizytą na UPJPII. W planach wspólna konferencja nt. 20. rocznicy pielgrzymki Jana Pawła II do Chorwacji

15 marca 2023 r. Konsul Honorowy Republiki Chorwacji w Krakowie Paweł Włodarczyk spotkał się na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie z rektorem UPJPII ks. prof. dr. hab. Robertem Tyrałą, ks. dr. hab. Grzegorzem Godawą, prof. UPJPII oraz prorektorem UPJPII ds. studenckich i dydaktyki dr hab. Małgorzatą Dudą, prof. UPJPII. Celem spotkania było m.in. omówienie szczegółów planowanej konferencji.

By przybliżyć społeczeństwu polskiemu więź, jaka łączyła Jana Pawła II z narodem chorwackim, Konsulat Republiki

Chorwackiej podjął decyzję o zorganizowaniu w Krakowie konferencji *Chorwackie relacje Jana Pawła II we wspomnieniach, w 20. rocznicę trzeciej pielgrzymki do Chorwacji i setnej w świecie jako papieża pielgrzyma*. Wydarzenie zaplanowano na 23 października 2023 r.

Partnerami Konsulatu Republiki Chorwacji w Krakowie w zorganizowaniu konferencji są Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie oraz Uniwersytet Jagielloński. ■

Spotkanie z przedstawicielami Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców: Marią Pamułą i Oskarem Grzegorzczkiem

24 III 2023

Na zakończenie IX Ogólnopolskiego Tygodnia Pracy Socjalnej, w piątek 24 marca 2023 r. na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie, odbyło się spotkanie z przedstawicielami UNHCR (Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do spraw Uchodźców): Marią Pamułą i Oskarem Grzegorzczkiem.

Goście zaprezentowali problematykę pracy z uchodźcami w kontekście współczesnych uwarunkowań geo-

politycznych, jak również problematyki istniejących stereotypów w tym obszarze. Spotkanie cieszyło się dużym zainteresowaniem studentów. Wydarzenie moderował dr Bartosz Łukaszewski z Instytutu Socjologii i Pracy Socjalnej. W rozmowie z prorektorem dr hab. Małgorzatą Dudą, prof. UPJPII, omawiano temat podjęcia i rozwoju wzajemnej współpracy. ■

Porozumienie o współpracy UPJPII z Uniwersytetem w Bresci

26 III 2023

W dniach 22–26 marca 2023 r. przebywała w Krakowie i gościła na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie prof. prawa kanonicznego Chiara Minelli, pracownik naukowo-dydaktyczny Wydziału Prawa Uniwersytetu w Bresci. Jest ona pierwszą w historii osobą świecką na stanowisku przewodniczącego międzynarodowego stowarzyszenia prawników kanonistów Consociatio Internationalis Studio Iuris Canonici Promovendo, które zrzesza członków pochodzących ze wszystkich stron świata i realizuje programy naukowo-badawcze, dydaktyczne, a także inne działania wspierające dialog pomiędzy prawem świeckim a kościelnym, wsparcie relacji państwo – Kościół, promocję szeroko pojętej kultury prawnej.

Celem spotkania było realizowanie współpracy naukowej z Wydziałem Prawa Kanonicznego oraz odnowienie porozumienia bilateralnego, które UPJPII podpisał z tym państwowym, włoskim uniwersytetem w 2017 r., a które zakończyło się w 2022. Choć Università degli Studi di Brescia jest większą od UPJPII placówką naukowo-dydaktyczną (posiada wydziały: ekonomii i zarządzania, medycyny, zdrowia publicznego, prawa, architektury, inżynierii, matematyki i informatyki), to samo miasto jest porównywalne do Krakowa pod względem liczby ludności, położenia (bliskość gór), wpisania na liście UNESCO. Stąd pomysł środowiska naukowego obu miejsc, aby podjąć i rozwijać współpracę we wszystkich obszarach badawczo rozwojowych i administrowania szkolnictwem wyższym.

Pani profesor przyjechała do Krakowa z wykładami dla studentów i doktorantów prawa kanonicznego oraz z profesorskim wykładem dla kolegów kanonistów Wydziału Prawa Kanonicznego. Zwiedziła Wadowice, muzeum w Auschwitz oraz Jasną Górę. Zachwyciła ją kopalnia soli w Wieliczce i Wawel.

25 marca 2023 r. w budynku Biblioteki Głównej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie przy ul. Bobrzyńskiego odbyło się spotkanie robocze z udziałem

pani profesor, dr Aleksandry Brzemia-Bonarek z Wydziału Prawa Kanonicznego UPJPII oraz z uczelnianymi koordynatorami programów Erasmus i współpracy międzynarodowej w celu praktycznego omówienia realnych możliwości współpracy między uczelniami.

26 marca, w rektoracie UPJPII, pani profesor odbyła spotkanie z JM ks. prof. dr. hab. Robertem Tyrałą, podczas którego – jako emisariusz rektora Uniwersytetu w Brescii – przedstawiła dokument będący potwierdzeniem kontynuacji istniejącej już umowy bilateralnej. Dokument ten został również podpisany przez rektora UPJPII. ■

Transnational Project Meeting w IDMiKS

tekst i zdjęcia: IDMiKS

W dniach 26-27 kwietnia 2023 r. w Instytucie Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej odbywało się spotkanie z partnerami projektu prowadzonego w ramach Erasmus+ Cooperation Partnerships (KA220).

Międzynarodowy projekt pt. „Fostering creativity and creative thinking in marketing communications education” jest realizowany przez IDMiKS we współpracy z dwoma partnerami, którymi są: Uniwersytet Cyryła i Metodego

w Trnawie oraz Uniwersytet Tomáša Baty w Zlinie. Kolejne aktywności przewidziane w projekcie będą odbywały się do połowy 2025 r. Za nami pierwsze spotkanie w Krakowie, podczas którego gościliśmy partnerów ze Słowacji i Czech. W ramach spotkania odbyły się konsultacje robocze, praca w podgrupach, prezentacja naszego uniwersytetu, wizyta w Akademickim Centrum Medialnym oraz integracja podczas wspólnego zwiedzania Krakowa. ■

Podpisanie umowy o współpracy pomiędzy UPJPII a DPS im. św. Brata Alberta

10 III 2023

W dniu 10 marca 2023 r. została podpisana umowa o współpracy pomiędzy Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie i Domem Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta w Krakowie.

Celem podjętej współpracy jest współdziałanie na rzecz zabezpieczenia potrzeb mieszkańców DPS oraz rozwo-

ju zawodowego studentów Uczelni, a także promowanie współpracy międzypokoleniowej i kształtowanie właściwych postaw wobec osób starszych, przewlekle chorych i niepełnosprawnych. ■

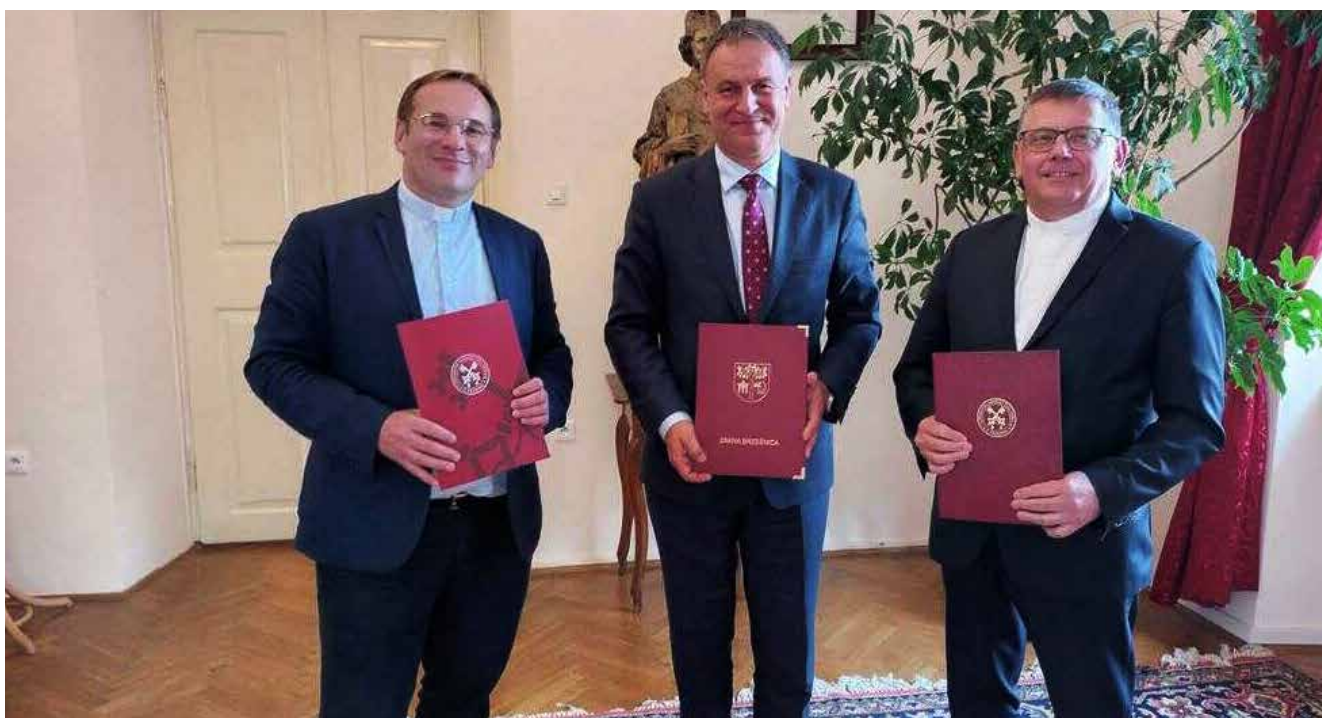

Porozumienie o współpracy pomiędzy UPJPII a Gminą Brzeźnica i Parafią pw. św. Marcina w Marcyporębie

29 V 2023

29 maja 2023 r. podpisane zostało porozumienie o współpracy pomiędzy Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie, reprezentowanym przez rektora ks. prof. dr. hab. Roberta Tyrałę, Gminą Brzeźnica, reprezentowaną przez wójta Gminy Bogusława Antosa i Parafią pw. św. Marcina w Marcyporębie, reprezentowaną przez proboszcza ks. kanonika Rafała Marciaka.

Celem podpisanego porozumienia jest opracowanie i popularyzacja dziedzictwa kulturowego Gminy Brzeźnica. Uniwersytet zadeklarował w ramach prowadzonych badań naukowych objęcie opieką zasobów kulturowych Gminy Brzeźnica. ■

„Warsztatowy” czerwiec w Instytucie Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej. Tuż przed wakacjami w ACM gościły trzy grupy licealistów

tekst: IDMiKS

Zanim zakończył się rok akademicki, Instytut Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej miał jeszcze okazję ugościć w swoich pracowniach medialnych szkoły partnerskie – licea ogólnokształcące, z którymi współpracuje.

5 czerwca przyjechała z wizytą młodzież z Liceum Ogólnokształcącego w Żywcu. Bardzo liczna, bo 32-osobowa grupa klasy medialnej, którą prowadził Adrian Midor, miała okazję brać udział w bardzo ciekawych warsztatach przygotowanych przez pracowników IDMiKS. Mgr Dawid Kaczmarczyk przeprowadził spotkanie tematyczne dotyczące nowych technologii medialnych. Prezentowane były technologie wirtualnej rzeczywistości (Oculus Rift, Oculus Quest) oraz omówione zostały współczesne trendy produkcji treści multimedialnych z wykorzystaniem systemów VR. Omówił również główne obszary działalności laboratorium ELMS na przykładach analiz mediów społecznościowych oraz badań biosensorycznych, takich jak eyetracking i EEG. Na koniec spotkania Dawid Kaczmarczyk pokazał także studio telewizyjne i opowiedział o działaniu telewizji JP2TV.

Grupa licealna miała również okazję zapoznać się z pracą akademickiego Radia Bonus. Podczas spotkania mgr Honorata Uniwersał opowiedziała licealistom o pracy dziennikarza radiowego i specyfice pracy na różnych stanowiskach radiowych. Zaprezentowała m.in. dyktafon do nagrywania dźwięku i omówiła jego funkcje. Następnie zaprosiła młodzież do studia głównego i przedstawiła zalety sprzętu, który posiadamy jako uczelnia. Na koniec poka-

zała mniejsze studio radiowe i zainicjowała próbę mikrofonu i odsłuchu.

W tym intensywnym dniu szkoleniowym zostały również przeprowadzone warsztaty dotyczące szkodliwych działań influencerów i patoinfluencerów w sieci, jak i poza nią. Zostały one przeprowadzone przez mgr Urszulę Dyrzc oraz mgr Joannę Urbaś. Na przykładzie podstawowych wartości, jakimi są prawda, wolność, sprawiedliwość, odpowiedzialność oraz godność ludzka przybliżyły one temat patotreści, które coraz częściej rozpowszechniane są w świecie mediów społecznościowych. Pod opieką obu pań prowadzących warsztaty młodzież wykonała dwa ćwiczenia. W pierwszym została poproszona o dopasowanie naruszonych wartości oraz promowanych antywartości przez internetowych celebrytów w odniesieniu do konkretnych, prawdziwych wydarzeń. W drugim z kolei ćwiczeniu licealiści poddani zostali próbie medialnej intuicji. Zostały przedstawione im trzy opisy patologicznych sytuacji z udziałem influencerów z prośbą o wskazanie, która z nich jest nieprawdziwa. Warsztaty te miały na celu uświadomienie młodzieży, by na świat internetowych celebrytów, których poczynania bacznie śledzą w social mediach, patrzyli przez filtr wartości i antywartości.

6 czerwca gośćmi IDMiKS była młodzież z I Liceum Ogólnokształcącego im. Władysława Orkana w Limanowej, którą opiekował się ks. Rafał Słomba. Grupie towarzyszyła dyrektor szkoły p. Anna Mruk. Młodzież, po zapoznaniu się z historią uniwersytetu oraz ofertą studiów w IDMiKS, udała się na warsztaty w grupach. Jako pierwszy został przeprowadzony warsztat: nowoczesne radio-podcasting.

Prowadzący ks. dr Paweł Kaszuba omówił funkcjonowanie radia uczelnianego, pracę z głosem, tworzenie podcastów, opowiedział o narzędziach i obsłudze radia. Na koniec każdy z licealistów miał okazję nagrania własnych próbek głosowych w studiu nagrań. Uwieńczeniem tej części warsztatów było oprowadzenie młodzieży przez ks. Kaszubę po Akademickim Centrum Medialnym UPJPII.

W drugiej części warsztatów licealiści z I LO w Limanowej mieli okazję wziąć udział w zajęciach przeprowadzonych przez dr Martę Woźniak. Głównym tematem warsztatów były kompetencje komunikacyjne, ze szczególnym uwzględnieniem kompetencji związanych z nowymi technologiami: cyfrowymi, informacyjnymi, informatycznymi, medialnymi oraz funkcjonalnymi. Młodzież podawała przykłady, w jaki sposób możemy je nabywać oraz rozwijać w wirtualnym świecie. Druga część warsztatów oparta była na technikach wykorzystywania manipulacji w mediach oraz możliwościach jej rozpoznawania. Dr Woźniak zachęcała również grupę do dyskusji o tym, jak weryfikować różnego rodzaju fałszywe informacje.

19 czerwca przybyła do IDMiKS elitarna grupa młodzieży – laureaci drugiego miejsca w konkursie Booktrailer Film Festival. Właśnie warsztaty w Akademickim Centrum Medialnym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie były dla młodzieży nagrodą za tak wysoką lokatę w konkursie. Laureaci drugiej nagrody, uczniowie II LO im. św. Jadwigi Królowej w Nowym Targu, zostali wyróżnieni za film *Nad Niemnem* wg książki Elizy Orzeszkowej, zainspirowany malarstwem impresjonistycznym.

Podczas warsztatów nagrodzona młodzież miała okazję odbyć specjalistyczne warsztaty w pracowni medialnej pod opieką Dawida Kaczmarczyka. Wtajemniczył on laureatów konkursu w nowe technologie medialne. Zaprezentował technologie wirtualnej rzeczywistości (Oculus Rift, Oculus Quest) oraz omówił współczesne trendy produkcji treści multimedialnych z wykorzystaniem systemów VR. Pokazał również główne obszary działalności laboratorium ELMS na przykładach analiz mediów społecznościowych oraz badań biosensorycznych, takich jak eyetracking i EEG. Podczas spotkania młodzież miała okazję osobiście doświadczyć badań urządzeniami nowoczesnych technologii medialnych.

W drugiej części warsztatów laureaci konkursu odbyli zajęcia w pracowni telewizyjnej pod opieką redaktora Grzegorza Finowskiego. Podczas spotkania prowadzący opowiedział o historii: jak człowiekowi udało się utrwalić, zapisać rzeczywisty obraz. Pokazał film, jak działa camera obscura, czyli prosty przyrząd optyczny, praprzodek dzisiejszych aparatów fotograficznych, kamer filmowych czy też telefonów komórkowych. Grzegorz Finowski opowiedział również o właściwościach fotografii, m.in. o obrazowym postrzeganiu świata przez nią oraz o filmie, czyli o serii następujących po sobie obrazów z dźwiękiem lub bez dźwięku, wyrażających określone treści, utrwalonych na nośniku wywołującym wrażenie ruchu.

Dzięki zaangażowaniu pracowników IDMiKS oraz pracy organizacyjnej dr Mai Bednarskiej wszystkie wizyty szkół partnerskich, jak również odbyte podczas nich warsztaty, były udane nie tylko pod kątem edukacyjnym, ale przede wszystkim z punktu widzenia integracyjnego. Być może z wizytą do Instytutu Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej przybyli kandydaci na przyszłych studentów kierunków medialnych? ■

V Gala Laurów już za nami!

tekst: Natalia Prokop

zdjęcia: Grzegorz Finowski

Wponiedziałkowe czerwcowe popołudnie spotkaliśmy się w ogrodzie na Kanoniczej 9, gdzie poznaliśmy tegorocznych zwycięzców Gali Laurów Studenckich. Nagroda jest przyznawana w 6 kategoriach:

Dydaktyk Roku
Sprzymierzeniec studentów
Mentor studentów
Naukowiec Roku
Przyjaciół Studentów
Laur Honorowy

Uroczysta V Gala Laurów odbyła się 5 czerwca. Poprowadzili ją Natalia Prokop i Stanisław Łopadczak, a o oprawę muzyczną zadbali młodzi krakowscy muzycy jazzowi z zespołu Bartłomiej Leśniak Trio.

Laureatami w tegorocznej edycji Gali Laurów zostali:
Dydaktyk Roku - **dr Anna Teler**
Sprzymierzeniec Studentów - **dr Monika Borowska**
Mentor Studentów - **dr Jakub Synowiec**
Naukowiec Roku - **ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak**
Przyjaciół Studentów - **dr Monika Pirczak-Piega**
Laur Honorowy - **mgr lic. Justyna Kastelik**
Gratulujemy wszystkim nominowanym i zwycięzcom.

Nagroda „Mentor Studentów”

Nagrodę w kategorii „Mentor Studentów” otrzymuje nauczyciel akademicki zatrudniony na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie, który w swej działalności w szczególności ma na uwadze dobro studentów, ich rozwój oraz zdobycie przez nich możliwie szerokiej wiedzy i umiejętności.

Nagroda „Dydaktyk Roku”

Nagrodę w kategorii „Dydaktyk Roku” otrzymuje nauczyciel akademicki zatrudniony na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie, który wyróżnia się jako dydaktyk, potrafi przekazać wiedzę studentom, wzbudzić zainteresowanie przedmiotem, jednocześnie zachowując postawę prostudencką.

Nagroda „Naukowiec Roku”

Nagrodę w kategorii „Naukowiec Roku” otrzymuje nauczyciel akademicki zatrudniony na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie, który wyróżnia się jako pracownik naukowy, a jednocześnie potrafi zachęcić studentów do ich własnej pracy naukowej.

Nagroda „Sprzymierzeniec Studentów”

Nagrodę w kategorii „Sprzymierzeniec Studentów” otrzymuje pracownik Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, który w swojej codziennej pracy w sposób wyróżniający niesie studentom pomoc w rozwiązywaniu ich bieżących problemów.

Nagroda „Przyjaciel Studentów”

Nagrodę w kategorii „Przyjaciel Studentów” otrzymuje pracownik Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, który w swojej działalności na rzecz studentów w szczególności przyczynia się do poprawy jakości kształcenia na Uniwersytecie Papieskim, budowania wśród pracowników i studentów kultury jakości kształcenia oraz promowania postawy prostudenckiej.

Nagroda „Laur Honorowy”

Nadawany osobie, która w sposób wyróżniający się współpracuje ze studentami oraz wnosi wielki wkład w rodzinną atmosferę sprzyjającą studentom, dzięki której czują się na uczelni jak w domu. Jest nadawany bezpośrednio przez zarząd Samorządu Studentów i wręczany na koniec gali jako wyjątkowy. ■

Studentka psychologii Wydziału Filozoficznego UPJPII Karina Piecuch laureatką pierwszej nagrody w kategorii utwór poetycki VII Edycji Dni Jana Pawła II

Karina Piecuch, z wykształcenia anglistka, która swój urlop wychowawczy dzieli między byciem mamą dwuletniego Bruna i studiami na II roku psychologii na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II

w Krakowie. Prywatnie szczęśliwa żona i mama czwórki dzieci, miłośniczka górskich wędrowek, poetka. Jest autorką bloga dogoorynogami.pl i flecistką w grupie muzycznej Barka z Nowej Wsi koło Kęt.

Tytuł pracy konkursowej:

Dialog poetycki, czyli opowieść o własnym życiu inspirowana pytaniem Jana Pawła II „Gdzie jest źródło?”

Pani Karino, publikując ten wiersz na swym blogu, pisze Pani jakby w odpowiedzi Janowi Pawłowi II.

A ja miałam niezwykle zaszczyt wejść z Tobą w dialog, kochany Poeto, i na kanwie Twojego pytania „Gdzie jesteś, źródło” opowiedzieć kawał mojego życia...

Niech więc Pani wiersz będzie nam przewodnikiem po tej refleksji...

1. Pytanie.

Gdzie jesteś, źródło?... Gdzie jesteś, źródło?!

Powtarzam twoje słowa,

a każda głoska odbija się we mnie echem dziesiątek niewypowiedzianych pytań.

Pytań, które tak jak i to twoje, Pielgrzymie, wydaje się dla pochopnego wędrowca pozostawać bez odpowiedzi, bo:

Cisza...

Po omszałym kamieniu mego serca spływa ta cisza potokiem zwątpienia:

*Do kogóż pójdziemy, Panie?
Słyszę jak wiatr w koronach sosen szumi piotrowe „Ty masz słowa życia wiecznego”,
a teraz milczysz, Źródło...
Nic nie odpowiadasz? Szydę...
W piłatowym pytaniu odnajduję wiernego towarzysza mojego wędrowania.
Błądzenia bardziej niż szukania.
Zważ, o jakie rzeczy Cię oskarżają. – Próbuję przymusić Źródło do odpowiadania.*

Cisza...

2. Upadek.

Upadam.

Tonę.

*I dopiero w tym upadku i w tej topieli dostrzegam,
i w powstawaniu z nich widzę,
że to nie nieprzebrana gęstwina i toń Twojego milczenia,
lecz ciernie mojego niesłyszenia,
zagłuszają to, co szeptce Źródło*

Nareszcie!

*Na stromych zboczach moich myśli i sądów
zapada (się we mnie) kojąca zieleń milczenia.
Zadziwiająco, jak tego mi właśnie było trzeba.
Zanurzyć wargi i obmyć powieki w tej srebrzystopalcej ciszy światłocienia.
Tak niepodobnej do tego, czym mnie dotąd pojono,
kim uczyniono,
do czego uszy i oczy przyzwyczajono.*

Gdzie jesteś, źródło?... Gdzie jesteś, źródło?...

*Prawie krzyczę, łapiąc oddech, strącając rosę z rzęs,
a w moim powtarzaniu narasta fala zwątpienia.
Czy i dziś da się Ciebie odnaleźć?
Dziś, gdy wygodniej
Błądzić niż szukać...
Przeglądać niż czytać...
Sądzić niż rozsądzać...*

Wygrywać niż współdziałać...
Rezygnować niż trwać...
Mieć niż być...
Odpowiadać niż pytać...

3. Pragnienie

Źródło, ja pragnę...
Uzdrow we mnie moje martwe morza bezpieczeństwa,
Wyrwij z sidła perfekcjonizmu i sieci nadkontroli,
w których nie da się ani żyć, ani zginąć,
nie da się kupić z perłą kawałka roli,
puścić talentów w obrót,
wyjść z egipskiej niewoli.
Przystaję więc z Ezechielem u progu
lasu-zdumienia,
świątyni-strumienia,
brzegu-ubezpieczenia
i pozwalam, aby na nowo odmierzone mi tysiąc łokci
i kazano przejść przez Twe wody,
rzekę potoku i źródło strumienia.
Po kostki,
Po kolana,
Po biodra,
A tam, gdzie woda stanie się za głęboka,
Gdzie nie ja, a Źródło rozbrzmiewa,
a ja pulsuję w rytm tego
rozbrzmienia,
tam właśnie będzie moje z Tobą miejsce Spotkania.

Nie da się odnaleźć Źródła – zaufania,
Spotkać siebie samego
kogoś drugiego,
Ciszy Ojca, Miłosierdzia Syna ani Źródła Ożywczego
nie upadając, nie topiąc się,
nie przekraczając progu świątyni,
nie tonąc w krzyku rozpaczony,
nie zanurzając się w ciszy leśnego milczenia.

Kim w Pani życiu był Jan Paweł II?

Moje najwcześniejsze wspomnienia dotyczące osoby Jana Pawła II związane są z moim dzieciństwem. Pamiętam rozmodloną przed ekranem czarnobiałego telewizora babcię, która śledziła każde jego słowo podczas transmitowanych przez TVP pielgrzymek Ojca Świętego do Polski. Jak Go wtedy rozumiałam? Jak go odbierałam? Myślę, że dostrzegałam w nim niezwykle autorytet, choć niewiele z jego słów jako dziecko rozumiałam. Uwielbiałam za to te momenty, gdy rozmawiał z tłumami, gdy wchodził w dialog z ludźmi. Był wtedy jak dobry troskliwy ojciec... A patrząc na jego wiek wtedy, to może bardziej jak mądry, kochający, pełen poczucia humoru, ale też stanowczy dziadek.

Potem, gdy dorastałam, jego osoba towarzyszyła mi w edukacji (historia, język polski, religia). To było poznawanie jego życia, pontyfikatu, pierwsze spotkania z jego poezją. Szalenie trafiały do mnie jego patriotyzm i tęsknota za ojczyzną. Jego przeszłość związana z rodziną i II wojną światową...

Z jego osobą związany był niedzielny Anioł Pański... We wspomnieniach na zawsze pozostanie też chwila, gdy dowiedzieliśmy się z bliskimi o jego śmierci. To było wesele kuzynki... goście najchętniej tej nocy nie zatańczyliby już ani jednego tańca... To był dla mnie też człowiek intelektu, teolog i filozof, człowiek dialogu.

W swym wierszu docenia Pani wartość stawiania pytań. Czy są więc jakieś istotne pytania, na które uzyskała Pani odpowiedź w nauczaniu Jana Pawła II?

Tak, wydaje mi się, że tym, co ujmuje mnie w drugim człowieku, jest refleksyjność, umiejętność stawiania pytań i szukania na nie odpowiedzi. A jaką najważniejszą dostałam od niego? Zawarta była w jego książce *Miłość i odpowiedzialność*. W niezwykle literacki, filozoficzny, antropologiczny i teologiczny sposób opowiedział mi tam o tym, o co chodzi w teologii małżeństwa i rodziny.

A upadek, o którym Pani pisze, może być przydatny w szukaniu odpowiedzi na pytanie: Gdzie jest źródło?

Nie wiem, czy każdemu jest potrzebny, dla mnie okazał się, jak dla Piotra Apostoła albo Pawła, zbawienny. Nagle okazało się, że cały mój idealny obraz siebie i świata, który miałam poukładany, runął. Dużo w tym odsłoniło się mojej pychy, w której przekonana byłam, że ktoś, sąsiad, znajomy, sprzedawca ze sklepu może i popełnia fatalne błędy, ale ja??? Taka wykształcona, porządna żona i mama, katoliczka. Bardzo cierpiałam, nie tylko ja, bo mój błąd okupiony był też cierpieniem innych osób, ale wydaje mi się, że bez tego doświadczenia, które jakoś porównuję z Piotrowym zaparciem się Jezusa, nadal toczyłabym się równią pochyłą w dół.

Stąd też dziś inaczej patrzę na to, czym jest kryzys, czym są upadki, popełniane błędy. Bez nich nie ma rozwoju (co nie znaczy, że na siłę mam się pchać w ich popełnianie, oczywiście). Wierzę więc, że i błędzenie, i upadanie mają sens. A nade wszystko odzierają nas ze zbroi, którą sobie sami nieraz wykuwamy, z różnych powodów... A te błędy nas obnażają... I potem zostaje moja decyzja, co z tym, co zostało ze mnie po upadku, zrobię... Czy powieszę się jak Judasz, czy też gorzko zapłacę i pójdę głosić Jezusa dalej, ale już odmieniona.

Głębiej też docierają dziś do mnie, dzięki tym doświadczeniom upadku, słowa skierowane przez Jezusa do niewiast na drodze krzyżowej, żeby nie nad Nim, a nad sobą płakały... Jak bardzo wiele czasu w moim życiu koncentrowało się kiedyś wokół mówienia i „płakania” nad życiem innych, a to tylko pomagało nie widzieć swojej belki i nie zapłakać nad swoimi uczynkami...

Ufność i wiara a wiedza. Jak Pani postrzega tę relację w swej religijności?

Dobre pytanie, też już sobie kiedyś je stawiałam, tym bardziej że w większości, w rodzinie, w grupach i wspólnotach, otaczali i otaczają mnie ludzie, którym wystarczy powiedzieć co i jak, i oni to biorą ze sobą, pełni ufności. Ja zaś jakoś zawsze potrzebowałam wyjaśnienia, potwierdzenia... Stąd też moja formacja w Studium Teologii Rodziny organizowanym przy Kurii Diecezji Bielsko-Żywieckiej. Moje filozoficzne wypady książkowe w świat duchowości chrześcijańskiej. Uczestniczenie w kręgu biblijnym. Jakby nic nie biorę na słowo (nawet Słowa) i trochę jak Tomasz mam zacięcie do szukania niezbitych dowodów. No i obecne studia są chyba dopełnieniem tej wędrówki-pytania. Próbuję odnaleźć miejsce dla Boga i duchowości w człowieku. We mnie. Próbuję zrozumieć lepiej, jak skonstruowany jest ten szalenie skomplikowany mechanizm ludzkiej psyche. I znów znajduję wiele odpowiedzi i inspiracji do stawiania kolejnych pytań o miejsce wiedzy w duchowości.

A jakie jest miejsce Kościoła w Pani życiu religijnym?

Kościół. To niełatwe odpowiadać na to pytanie dziś, w tym całym huku i burzy wokół osoby Jana Pawła II. Odpowiem więc może tak: Kiedyś kościół był dla mnie miejscem, do którego chodziłam z przyzwyczajenia, ze strachu przed karą boską, potem z tradycji, którą przyjąłam od rodziców i babci. Rok Miłosierdzia, to był 2016, był dla mnie rokiem nawrócenia. Odkryłam wtedy, że Bóg to nie jakiś sędzia czy prokurator grożący palcem, ale kochający i czekający Ojciec. Odkryłam na nowo, co znaczy żywa relacja z drugim człowiekiem, a przez to też odkrywałam, że i z Bogiem mogę budować taką relację. Zobaczyłam, że Kościół jest ŻYWY, że Kościół to ludzie, a nie jakieś surowe i skostniałe normy, czy pustoszejące budynki... Kiedyś te wszystkie wieści o księżach, biskupach, katechetach, o wiernych, osobach zakonnych, działaczach wspólnot, czy naszym Papieżu, pewnie nadszarpnęłyby moją wiarę, może nawet przestałabym chodzić do TAKIEGO Kościoła... Byłabym zgorszona, zawiedziona, rozczarowana... Dziś? Pozostaję w TYM Kościele nie dlatego, że uważam, że duchowni, struktury, wierni, nauczanie są idealne, nieskazitelne, ale dlatego, że tak jak sobie dałam, dzięki mojemu „upadkowi”, prawo do popełniania błędów, grzechów, tak też mam w sobie zgodę na to, że i to wszystko, co składa się na Kościół, i ci wszyscy, którzy go tworzą, są pełni nie tylko światła, ale i cienia, jak często mówił o człowieku ks. Grzywocz.

A czy Pani zdaniem ostatecznie doniesienia desakralizują osobę Jana Pawła II?

Zdecydowanie nie.

Czytając Pani bloga, odnoszę wrażenie, że zawiera on osobiste przesłanie do czytelnika...

Od jakiegoś czasu uczę się, żeby rzeczy i sprawy, jakimi się zajmuję, na pierwszym miejscu były tym, co mi służy, co mnie rozwija i co mnie pasjonuje, a jeżeli jeszcze ktoś dzięki temu skorzysta, zobaczy coś inaczej, pomyśli, że w swoich doświadczeniach nie jest sam, to dodatkowy plusik za tym projektem, jakim dla mnie jest tworzenie tego bloga. I tak na pierwszym miejscu traktuję go jako mój pamiętnik, jako trochę dziennik duchowy, ale też miejsce, gdzie mogę trochę poanalizować, przystanąć i pochylić się nad jakimiś słowami i wydarzeniami z własnego życia.

A jakie jest osobiste przesłanie? Takie przesłanie najpierw do samej siebie – a jak ktoś odkryje, że i dla niego, to niech bierze na drogę:

Dlaczego właśnie DO GOORY NOGAMI?

1. Bo goora to dla mnie cel mojej ziemskiej wędrówki. Goora, czyli Niebo. I coraz bardziej świadoma jestem, że inaczej niż na własnych nogach tam nie doczłapię. Do goory można tylko nogami. Kiedyś, po moim nawróceniu, wydawało mi się, że już prawie skrzydła (takie małe, ale jednak) mi wyrosły i tak jakby 1 cm nad ziemią się poruszam. A to nieprawda. Mam dwie nogi, które trzymają mnie baaardzo blisko ziemi. Najbliżej jak się da. Na tyle blisko, że często i na kłęczkach, a nawet na łopatkach przychodzi się znaleźć.

2. Bo czasem tak się właśnie – do goory nogami musi życie wyrzucić i cały świat, żeby można było ruszyć dalej, żeby można było (się na) wrócić i zobaczyć, że pewne prawdy, jakie w sobie i ze sobą niosłam, były tylko moimi przekonania-
mi albo dopiero małymi załączkami Prawdy.

3. Bo od jakiegoś czasu uczę się tak żyć, żeby mieć czas, choćby chwilę, żeby usiąść z nogami do goory i spojrzeć na Niego, siebie, drugiego człowieka i świat, odpocząć, zastanowić się i się zachwycić.

4. Do goory nogami, bo KOCHAM góry. Cóż tu więcej dodać. Kto je kocha, to zrozumie.

5. Bo czasem trzeba zawisnąć jak za starych dobrych czasów na trzepaku do goory nogami, żeby odnaleźć w sobie to genialne Boże dzieciństwo i spojrzeć na siebie, sytuację i świat z całą emocjonalną intensywnością przeżywania chwili oraz dystansem do siebie, które dzieci mają w swojej naturze.

Skąd pomysł na wzięcie udziału w tym konkursie?

Powód niestety mało wzniosły i szalenie prozaiczny. Bycie żoną, mamą czwórki maluchów i studentką dziennych studiów nie sprzyja temu, żeby oddawać się zbyt często poezji. Zmotywowała mnie wygrana, bo i fundusze na bezpłatnym urlopie wychowawczym w rodzinie wielodzietnej nie rozpieszczają. Gdy czytając regulamin, odkryłam, że do wygrania jest spora, jak na nasz rodzinny budżet, gotówka, pomyślałam, że mogłabym za te pieniądze kupić laptop, a jest to narzędzie niezbędne do studiowania w dzisiejszych czasach. Przy moich dwu i półgodzinnych dojazdach pociągiem do Krakowa i przy starym rozładującym się laptopie oraz zabytkowych pociągach, w których nie ma możliwości doładowania baterii, to była dla mnie ogromna i bardzo przyziemna motywacja. I pomyślałam: „a czemu by nie”? Wysyłając wiersz tradycyjnym listem z naszej kęckiej poczty, miałam w głowie myśl, że pieniądze na ten znaczek to będzie najlepiej zainwestowane przeze mnie 10 zł w życiu.

Czy coś zmieniło się po decyzji: „a czemu by nie”?

Zmieniło się tak wiele. Nie tylko za sprawą nowego laptopa. Dane mi było przeżyć niezwykłą Mszę św. w katedrze wawelskiej (i religijnie, i patriotycznie), po której odbyło się rozdanie nagród, a tam okazało się, że mam możliwość odwiedzić Rzym. Może to zabrzmieć abstrakcyjnie, ale naprawdę nigdy nie byłam na zagranicznych wakacjach ani (uwaga, uwaga!) nie leciałam samolotem... Podróż była przewidziana dla jednej osoby, postanowiłam jednak, że skoro tyle dobra mi ten nasz Święty zgotował (jak wchodzę do naszej uczelnianej kaplicy na Bernardyńskiej, to zawsze puszczam mu oczko, bo wiem, że bardzo maczał w tym wszystkim palce), to spróbuję jeszcze w tę podróż zabrać męża. No i wiercie mi lub nie, ale okazało się, że gdy w mailu do siostry opisałam naszą rodzinną sytuację, pytając, czy udałoby się znaleźć miejsce w Domu Pielgrzyma również dla męża i ile kosztowałaby dopłata, siostra odpisała, że po rozmowie z przełożonym i skonsultowaniu mojego pytania mąż może przyjechać ze mną „gratis”. To był kolejny ogromny prezent. Najbardziej dla naszego małżeństwa. Niezapomniane pięć dni razem w Rzymie... Ale to już pewnie historia na kolejną rozmowę.

Dziękuję za podzielenie się poezją, doświadczeniem i refleksją. I bardzo gratuluję tego prestiżowego wyróżnienia.

Z Kariną Piecuch rozmawiała Monika Borowska, opiekunka II roku psychologii Wydziału Filozoficznego UPJPII. ■

Papieżalia wracają jak kremówka!

tekst: Natalia Prokop

Dzień Dziecka na Uniwersytecie Papieskim przeniósł się z 1 czerwca na 5 i 6. To w te dwa dni obchodziliśmy tegoroczne wydanie Papieżaliów. Ogród na Kanoniczej wypełniła dobra muzyka, zapach grilla i integracja studenckiego grona.

Niezwykły czas Juwenaliów Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie otworzyła część koncertowa. Na scenie w ogrodzie na Kanoniczej 9 zaprezentowały się młode, pełne energii zespoły: The Boars i The Pajx. Po koncertowej części przyszedł czas na integrację taneczną, a po niej studenckie potyczki. W nich wzięło udział 5 zespołów, które składały się z obecnych na wydarzeniu osób. Drużynowe gry zakończyło jedzenie kremówek na czas, a po nim wybrzmiały ostatnie piosenki, w rytm których bawiła się cała Kanonicza.

Poniedziałkowe obchody Papieżaliów zakończyły się w Coyote Bar, gdzie wybrzmiało wielkie karaoke.

Wtorek rozpoczął się literackim akcentem. Otworzył go I wieczór poetycki „WWW – Wojtyła o Bogu, Wisława o człowieku, a Wy?”. Spotkanie, na którym usłyszeliśmy wiersze naszych studentów oraz wybraną twórczość pojawiających się w tytule poetów, odbyło się w piwnicach budynku przy Kanoniczej 9. Po artystycznych doznaniach wszyscy udali się na High School Musical party w Choice Club, które zamknęło tegoroczne Juwenalia UPJPII.

Mamy nadzieję, że był to czas pełen integracji naszego studenckiego grona i niezwykłych chwil. Dziękujemy Wam za te pełne uśmiechów i muzycznych doznań 2 dni. ■

„Ale wkoło jest Wesoła” – jak nasi studenci promowali lokalne wydarzenie

tekst: Patryk Plak, absolwent Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UPJPII

Na początku czerwca byliśmy świadkami „Święta ulicy Kopernika”, wydarzenia organizowanego przez Krakowskie Forum Kultury, Radę Dzielnicy II Grzegórzki w Krakowie oraz studentów II roku II stopnia Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II.

Prowadzący warsztaty „Multimedialne projekty promocyjno-wizerunkowe” Grzegorz Finowski zainspirował nas do zaangażowania się w organizację „Święta ulicy Kopernika” w Krakowie. Przy pomocy „burzy mózgów” szukaliśmy rozwiązań, jak najlepiej wypromować wydarzenie lokalne. Tak wymyśliliśmy hasło promocyjne tego eventu:

„Ale wkoło jest Wesoła”. Poza zajęciami w pracowni przy ul. Franciszkańskiej, gdzie opracowaliśmy m.in. wstępną koncepcję spotu reklamowego, mieliśmy możliwość zrealizowania nagrań do niego w Ogrodzie Botanicznym przy ul. Mikołaja Kopernika w dzielnicy Wesoła.

Tematem przewodnim naszego eventu był żak Mikołaj Kopernik. Znakomity astrolog, który mieszkał i studiował w naszym mieście w Krakowie. Z tego też powodu hasło promocyjne wydarzenia „Ale wkoło jest Wesoła” w oczywisty sposób nawiązywało do największej pracy Kopernika *O obrotach sfer niebieskich* opisującej temat ruchu Ziemi wokół Słońca. Kolejnym odniesieniem jest nazwa dzielnicy,

w której znajduje się ul. Mikołaja Kopernika w Krakowie, czyli *Wesoła*. Jednakże najbardziej znaczącą inspiracją dla tytułu eventu jest tekst piosenki kultowego polskiego zespołu Perfect pt. *Ale wkoło jest wesoło* z 1981 r.

Praca, którą wykonywaliśmy, do łatwych nie należała. Jednak dzięki świetnej koordynacji i zgranemu zespołowi pokonailiśmy każdą napotkaną przeszkodę. W zespole mieliśmy grupy odpowiedzialne za: social media, wywiady, montaż, przygotowywanie scenariusza oraz aktora wcielającego się w rolę bohatera naszego wydarzenia, czyli Mikołaja Kopernika.

4 czerwca na pikniku „Ale wkoło jest Wesoła” dzieci poprzez zabawę poznawały fakty z życia Mikołaja Kopernika. Przygotowany był także kącik artystyczny, gdzie każdy, kto tylko chciał, mógł w sobie obudzić artystę i sunąć pędzlem po płótnie.

O bezpieczeństwo uczestników dbał ratownik medyczny, który na swoim stanowisku uczył nas podstaw pierw-

szej pomocy i pokazywał, jak zachować się w sytuacjach kryzysowych.

Duchowym i historycznym aspektem naszego wydarzenia było zwiedzanie zabytkowego Kościoła Niepokalanego Poczęcia NMP. Przewodniczka opowiedziała nam historię tego miejsca i związane z nim ciekawostki. Ta urządzona w barokowym stylu świątynia jest o tyle wyjątkowa, że odbywają się w niej msze trydenckie. Uczestnictwo w takiej mszy jest niesamowitym przeżyciem, gdyż łacina roznosząca się po murach kościoła pozwala przenieść się w czasie parę wieków wstecz.

Miejmy nadzieję, że wydarzeń takich jak „Ale wkoło jest Wesoła” będzie w naszym królewskim mieście jeszcze więcej, ponieważ Kraków skrywa wiele sekretów.

Z całego serca zachęcamy do udziału w takich projektach na uczelni, jak i poza nią. Jest to nie tylko nauka fachu dziennikarskiego w praktyce, ale także szlifowanie pracy w zespołach zadaniowych, ćwiczenie koordynacji oraz współpracy z organizacjami i instytucjami zewnętrznymi. ■

Puchar Rektora UPJPII

Sportowe emocje i uśmiechy na twarzach zawodników – pod tymi znakami odbył się Turniej o Puchar Rektora. W tym roku odbył się 13 maja 2023 r.

Trzynastka wcale nie była pechowa i przyniosła świetną rywalizację na zasadach fair play. W majowym wydaniu Pucharu Rektora zmierzyło się 6 drużyn, składających się ze studentów i absolwentów Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II. Rozgrywki w Futsalu odbyły się na Hali Sportowej Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie. Trybuny budynku przy al. 29 Listopada wypełniły okrzyki kibiców i brawa

wspierające zawodników. Po rozegranych meczach, wyniki były następujące:

I miejsce WSD Tarnów

II miejsce Squad

III miejsce DiKS Lovers

IV miejsce WSD Kraków

V miejsce DiKS United ex aequo Duma Watykanu

Gratulujemy wygranym i wszystkim uczestnikom! To była wspaniała sportowa sobota. Już nie możemy doczekać się kolejnego Pucharu Rektora! ■

Erasmus+ Teaching Mobility – ks. prof. Władysław Zuziak na Kadir Has Üniversitesi w Turcji

opracowanie: Urszula Kubiczek /Biuro Współpracy Międzynarodowej UPJPII/

Kadir Has University (KHAS) w Istambule został założony w 1997 r. Z pięcioma wydziałami inżynierii i nauk przyrodniczych, ekonomii i nauk administracyjnych, komunikacji, prawa i sztuk pięknych, a także kilkoma szkołami zawodowymi Uniwersytet jest liderem w tureckim szkolnictwie wyższym i dyscyplinach kulturowych, a także światowym centrum badawczo-rozwojowym. Na uczelni studiuje łącznie 5071 studentów, w tym 189 studentów zagranicznych.

W dniach 17-20 kwietnia 2023 r. w ramach programu Erasmus+ ks. prof. Władysław Zuziak z Wydziału Filozoficznego UPJPII gościł w partnerskiej uczelni - Kadir Has Üniversitesi w Istambule, realizując cykl wykładów dla studentów tej uczelni. Wyjazd zorganizowany został w ramach programu Erasmus+ Staff Mobility for Teaching Assignment (STA). Celem wizyty było nie tylko przeprowadzenie wykładów, ale także wymiana doświadczeń w zakresie prowadzonych kierunków studiów, a także form doskonalących (szkoleń, kursów) oraz studiów podyplomowych.

Problematyka prowadzonych wykładów obejmowała następujące tematy:

1. Values as a basis for education;
2. The identity of Europe and the identity of immigrants;
3. Solidarity, Freedom, Responsibility;
4. „Can democracy survive without values?” on the agreement.

Zajęcia dydaktyczne były okazją do wymiany doświadczeń w zakresie teorii i praktyki filozofii w Polsce oraz Turcji. Ponadto wizyta obejmowała zapoznanie się z badaniami prowadzonymi na uczelni, co umożliwiło również dyskusje na tematy naukowe i wymianę doświadczeń również w tym aspekcie. Kolejnym tematem była promocja działań związanych z Międzynarodowym Centrum Badań nad Fenomenem Solidarności (International Center For Study of Phenomenon of Solidarność (skrót: MCBFS) działającym na UPJPII od 2018 r.

W trakcie pobytu odbyły się spotkania z pracownikami Biura Współpracy Międzynarodowej oraz wykładowcami i doktorantami z Kadir Has University, w czasie których po-

ruszono kwestie związane z kształceniem studentów i doktorantów w Polsce i w Turcji. Rozmawiano także o ewentualnych możliwościach rozszerzenia współpracy pomiędzy uczelniami.

Udział w tym wyjeździe był dla Księdza Profesora cenną okazją do poznania działalności i funkcjonowania ka-

dry akademickiej i kształcenia studentów w Kadir Has University oraz poznania bogatej kultury i śladów obecności Kościoła pierwszych wieków. Ponadto spotkanie z Konsulem Rzeczypospolitej Polskiej w Istambule, jak i Polonii tego regionu były okazją do dzielenia się wspólną tradycją i doświadczeniem. ■

ERASMUS+ Universal Mobility SL – Walencja, Hiszpania

tekst: Matylda Firek, IDMIKS

Na Erasmus wybrałam się do Walencji i z całego serca mogę polecić to miejsce. Miałam praktyki w firmie Universal Mobility, organizującej pobyt dla uczniów, którzy przyjechali odbyć praktyki. Dzięki Erasmusowi mogłam poznać ludzi z całego świata, odkryć nowe miejsca i stać się pewniejszą siebie osobą. Doświadczenie nabyte podczas pobytu jest ogromne. Wspomnienia z wyjazdu zostaną na całe życie, a chęć podróży, w moim przypadku, mocno się zwiększyła.

Walencja jako miasto jest idealne do mieszkania, nawet dwa miesiące nie wystarczą, by zadowolić się nią w 100 proc. Centrum Walencji jest wspaniałe, ale także inne dzielnice oraz pobliskie wioski. Jeżeli odczuwa się przesyty chodzenia po mieście, istnieje możliwość pojechania na plażę i podziwiania tamtejszych wschodów słońca. Miasto jest pozytywnie nastawione na obcokrajowców, a szczególnie studentów. Podczas pobytu miałam możliwość wzięcia udziału w Fallas, czyli w największym święcie, które nazywane jest także Świętem Ognia. Trudno opisać słowami, jak niesamowite było to wydarzenie. Zachęcam do przekonania się o tym i przeżycia tego na własnej skórze. Polecam, aby wybrać się tam w okresie marca i kwietnia.

Dokonałam wyboru kilku zdjęć z wyjazdu, które mam nadzieję, zachęcą innych do podjęcia decyzji, by udać się do Universal Mobility SL w Walencji. ■

31 grudnia 2022 r. odszedł do Domu Ojca papież Benedykt XVI, doktor honoris causa UPJPII

„Benedykcie, wierny przyjacielu Oblubieńca, niech twoja radość będzie doskonała, gdy będziesz słyszał ostatecznie i na zawsze Jego głos!”

Msza św. pogrzebowa rozpoczęła się przed bazyliką św. Piotra w Rzymie 5 stycznia 2023 r. o godz. 9.30. I choć Benedykt XVI nie był od 2013 r. urzędującym papieżem, widać było, jak dla wielu był kimś niezwykle ważnym. Na plac św. Piotra przybyło kilkadziesiąt tysięcy wiernych z całego świata, wielu za pośrednictwem mediów przeżywało ostatnie pożegnanie emerytowanego Ojca Świętego, człowieka wielkiej pracy i gorliwej modlitwy. Określany jednym z najpotężniejszych umysłów naszych czasów, najwybitniejszym teologiem XX i XXI w., był zarazem niezwykle pokorny i zgodnie z życzeniem, w sposób skromny i prosty był żegnany.

W pogrzebie Benedykta XVI wzięło udział kilkunastu polskich biskupów, m.in.: przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski abp Stanisław Gądecki, prymas Polski abp Wojciech Polak, metropolita warszawski kard. Kazimierz Nycz, metropolita krakowski abp Marek Jędraszewski oraz kard. Stanisław Dziwisz. W uroczystości wziął udział także rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. dr hab. Robert Tyrała.

Uroczystość była w swym wymiarze niezwykła. Urzędujący papież, celebrując mszę pogrzebową, żegnał bowiem swojego poprzednika. W homilii papież Franciszek przywołał m.in. słowa, które Benedykt XVI wygłosił podczas inauguracji swojego pontyfikatu: *„Paść znaczy kochać, a kochać znaczy być gotowym także na cierpienie. Kochać znaczy: da-*

wać owcom prawdziwe dobro, pokarm prawdy Bożej, słowa Bożego, pokarm obecności Boga”.

Po Mszy św. ciało zmarłego papieża Benedykta XVI zostało złożone do grobu w Grotach Watykańskich, tam gdzie pochowany był Jan Paweł II do czasu beatyfikacji, a wcześniej Jan XXIII.

W wielu kościołach w Polsce i na świecie w tym samym czasie, w którym trwała uroczystość w Watykanie, odbywały się Msze św. żegnające papieża Benedykta XVI. W Krakowie po raz drugi uczcił Jego pamięć dzwon „Zygmunt”. Po raz pierwszy 31 grudnia 2022 r., gdy obwieszczał Jego odejście do Domu Ojca i dziś żegnał Go wraz z całym Kościołem krakowskim, gdy trumna z ciałem papieża składana była w podziemiach bazyliki św. Piotra.

Wspólnota akademicka Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie wraz z rektorem uczelni żegnającym w Watykanie Benedykta XVI powtarza w gorliwej modlitwie za papieżem Franciszkiem: *„Powierzamy Bogu duszę Benedykta XVI, nieustannego głosiciela Bożego Słowa i szafarza Bożych tajemnic, dziękując Mu za wszystkie dobrodziejstwa jakimi nas obdarzał”.*

Pogrzeb relacjonowało ponad 600 akredytowanych dziennikarzy z całego świata, w tym dr Paulina Guzik, adiunkt w Katedrze Mediów i Komunikacji Społecznej Wydziału Nauk Społecznych UPJPII. ■

UPJPII w ostatniej książce Benedykta XVI *Co to jest chrześcijaństwo. Testament duchowy*

tekst: ks. dr Bogusław Mielec /Katedra Teologii Moralnej, UPJPII w Krakowie/

Dzięki krakowskiemu wydawnictwu „Esprit” otrzymaliśmy polskie tłumaczenie ostatniej książki Benedykta XVI pt. *Co to jest chrześcijaństwo. Testament duchowy*. Jest ona zbiorem tekstów napisanych przez papieża emeryta w latach 2014–2021 i wybranych przez niego osobiście do publikacji „po mojej śmierci”, jak sam zaznacza we „Wprowadzeniu”.

Wśród kilkunastu artykułów znajduje się również tekst pt. *Muzyka i liturgia* (s. 61–66), który powstał jako słowo podziękowania Benedykta XVI za przyznanie mu doktoratu honoris causa przez Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie i Akademię Muzyczną w Krakowie. Papież eme-

ryt odczytał ten tekst 4 lipca 2015 r. w Castel Gandolfo podczas ceremonii wręczenia mu tego wyróżnienia. Ze wzruszeniem i głęboką wdzięcznością odczytujemy decyzję Benedykta XVI, aby właśnie ten tekst umieścić w jego ostatniej książce. W ten sposób potwierdził na nowo wypowiedziane wówczas słowa, „że tym sposobem jeszcze bardziej zacieśniły się moje związki z Polską, z Krakowem, z ojczyzną naszego wielkiego Świętego Jana Pawła II”.

Dziękujemy Ci, mądry i dobry Ojciec Święty i obiecujemy naszą pamięć o Tobie i Twoim dziele!

7 stycznia 2023 r. w infirmerii św. Szymona w Kalwarii Zebrzydowskiej zmarł o. Wiesław Murawiec – doktor habilitowany historii Kościoła, emerytowany profesor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, wykładowca historii Kościoła w Wyższym Seminarium Duchownym w Krakowie i Kalwarii Zebrzydowskiej.

3 lutego 2023 r. w wieku 82 lat, w 59. roku kapłaństwa zmarł ks. prałat dr hab. Stanisław Pamuła, wieloletni wykładowca UPJPII, a także prodziekan na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, gdy dziekanem tego wydziału był ks. prof. Józef Życiński.

20 lutego 2023 r. zmarł prof. Stanisław Grygiel, bliski przyjaciel Jana Pawła II, były wykładowca filozofii na Papieskim Wydziale Teologicznym w Krakowie.

9 kwietnia 2023 r. w 59. roku życia zakonnego i 53. roku kapłaństwa, w wieku 77 lat zmarł o. prof. Stanisław Bafia, wieloletni wykładowca PAT i UPJPII. Od roku akademickiego 1999/2000 pracował najpierw jako adiunkt na Wydziale Filozoficznym Papieskiej Akademii Teologicznej (później Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II) w Krakowie, a następnie jako kierownik Katedry Filozofii Średniowiecznej na tymże WF.

7 kwietnia 2023 r. odeszła do Pana śp. prof. Maria Machura, wieloletni adiunkt Papieskiej Akademii Teologicznej (nauczyciel fortepianu w ówczesnym Instytucie Liturgicznym w sekcji muzyki kościelnej, która współtworzyła z mężem Marianem Machurą) i Katedry Organów Akademii Muzycznej w Krakowie. Prof. Maria Machura wykształciła wiele pokoleń organistów, przekazując im przede wszystkim szczerą pasję do muzyki.

15 czerwca 2023 r. zmarł ks. prof. Michał Drożdż, dziekan Wydziału Nauk Społecznych UPJPII i dyrektor Akademickiego Centrum Medialnego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, a także autor wielu publikacji z obszaru filozofii nauki, filozofii mediów, teorii mediów i etyki mediów. Wybitny duchowny, teolog, filozof, medioznawca i profesor nauk społecznych, członek Rady Programowej Telewizji Polskiej, zasłużony pedagog.

Ksiądz Profesor urodził się 19 lutego 1958 r. w Nowym Sączu. Po święceniach kapłańskich, które przyjął 22 maja 1983 r. z rąk bp. Jerzego Ablewicza, rozpoczął swoją naukową karierę. Jego wykształcenie obejmuje magisterium z teologii na Wydziale Teologicznym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie oraz studia na Politechnice Federalnej w Zurychu. Ks. prof. Drożdż zdobył stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie filozofii na Uniwersytecie Leopolda Franciszka w Innsbrucku, a w 2007 r. został habilitowany w Uniwersytecie Katolickim w Ružomberku. W 2020 r. otrzymał tytuł profesora nauk społecznych.

Zasłużony dla naszej uczelni, zainicjował i organizował rokrocznie Międzynarodową Konferencję Etyki Mediów. Był nie tylko nauczycielem, ale także dyrektorem Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej oraz kierownikiem Katedry Mediów i Komunikacji Społecznej. Zasiadał w wielu ważnych organach, takich jak Rada Doskonałości Naukowej na kadencję 2019–2024, Rada Naukowa Konferencji Episkopatu Polski, Rada ds. Mediów Konferencji Episkopatu Polski. Pełnił funkcję delegata ds. mediów Diecezji Tarnowskiej i był przewodniczącym Naczelnego Sądu Dziennikarskiego w Stowarzyszeniu Dziennikarzy Polskich. Był współzałożycielem i jednym z wicedyrektorów Radia RDN Małopolska, ówczesnego Radia Dobra Nowina i szefem rady programowej tej rozgłośni diecezjalnej. W 2019 r. został Archidiaconem Kapituły Kolegiackiej w Nowym Sączu. W 2020 r. otrzymał Nagrodę – FENIKS Specjalny „Medialny” za znaczący wkład dla mediów katolickich poprzez redakcję serii „Etyka Mediów” w Wydawnictwie Biblos.

Podczas odbywającego się w dniach 12–14 czerwca 2023 r. 395. Zebrania Plenarnego Konferencji Episkopatu Polski w Lidzbarku Warmińskim biskupi powołali ks. prof. Michała Drożdża do grona Konsultorów Rady ds. Mediów i Komunikacji Społecznej.

Śmierć Księdza Profesora, tak wybitnej i inspirującej osoby, jest ogromnym ciosem dla całej społeczności Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Wspominamy jego niezmiernie oddane pracy naukowej, nieoceniony wkład w rozwój naszej uczelni i niezłomną postawę duchownego. Nie ustawał w swojej pracy nawet mimo ciężkiej choroby.

Mszy św. pogrzebowej w kolegiacie św. Anny 20 czerwca 2023 r. przewodniczył kard. Stanisław Dziwisz, który mówił: „Drogi księżu Michale, żegnamy Cię dzisiaj z bólem na drogę do wieczności. Żegna Cię Twój uniwersytet, któremu służyłeś przez wiele lat swoją mądrością i zaangażowaniem”. W homilii rektor UPJPII ks. prof. dr hab. Robert Tyrała zwrócił się do śp. Księdza dziekana: „Michale, dziękujemy Ci za miłość do Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, za twoją tytaniczną pracę i służbę ponad siły. Dziękujemy Bogu, że pośród nas byłś Jego śladem. Dziękujemy za twój uśmiech, dobroć i mądrość. Dziękujemy, że wypełniłeś do końca swoją misję i zadanie, które Pan Bóg przed tobą postawił” – kończył homilię ks. prof. Robert Tyrała.

Prosimy Boga o wieczne światło i odpoczynek dla Jego wiernego sługi. Niech jego dobroć, mądrość i poświęcenie pozostaną z nami jako żywe przesłanie i inspiracja. ■

Akcja „Pomagajmy gigabajtami – 100 tabletów”

tekst: Marta Obrok

zdjęcia: Iwona Okońska, Marta Obrok, Danuta Gurdak

Uniwersytet Trzeciego Wieku UPJPII wziął udział w akcji „Pomagajmy gigabajtami – 100 tabletów”, organizowanej przez Krajowy Instytut Gospodarki Senioralnej wraz z partnerem Orange Polska, którego pracownicy przeprowadzili również szkolenia z wykorzystania tabletów do pracy z seniorami. Nasz UTW został wybrany do otrzymania 25 tabletów wraz z czterema innymi zwyciężkami uniwersytetami. Organizator akcji był pod wrażeniem zaangażowania UTW w akcję oraz ciekawych pomysłów na wykorzystanie

urządzeń. Tablety będą używane na zajęciach informatycznych, z zakresu mediów społecznościowych oraz treningu umysłu poprawiających pamięć i koncentrację, organizowanych na Uniwersytecie Trzeciego Wieku.

Dzięki akcji udało się przekazać pięciu Uniwersytetom Trzeciego Wieku tablety, które pomogą w przybliżeniu seniorom poruszanie się w Internecie, poszerzą ich wiedzę z zakresu nowych technologii, aby mogli swobodniej i aktywniej radzić sobie w otaczającej ich rzeczywistości. ■

Spotkanie opłatkowe studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku

tekst: Elżbieta Derhartumian

zdjęcia: Maciej Gradowski

9 stycznia 2023 r. do kaplicy uniwersyteckiej przy ul. Bernardyńskiej 3 licznie przybyli studenci Uniwersytetu Trzeciego Wieku UPJPII w Krakowie na zorganizowane właśnie z myślą o nich spotkanie opłatkowe. Poprzedziła je Msza św., której przewodniczył dziekan Wydziału Teologicznego, a zarazem dyrektor UTW, ks. prof. dr hab. Jan Dziedzic.

Podczas homilii ks. Jan Dziedzic powiedział: „Okres Bożego Narodzenia domaga się dziś od nas jasnej deklaracji dotyczącej przyjęcia Jezusa. Zrobili to pasterze oraz Mędrcy. Powinniśmy zrobić to i my. Zachęca nas do tego dzisiejsza Ewangelia. Przedstawia ona pierwsze wystąpienie Jezusa, niejako pierwsze jego kazanie, które otwiera jego działalność publiczną. Pan Jezus mówi, co jest potrzebne, aby osiągnąć Królestwo Boże. «Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię». Nawrócenie to zmiana swojego sposobu myślenia. To zmiana postępowania. Jest to przyłgnięcie całym sercem do Boga i pełnienie Jego woli. Nawrócenie nie jest statyczne, ale dynamiczne. Inaczej wygląda ono u dziecka, a jeszcze inaczej u człowieka dorosłego i seniora. Doświadczenie życiowe i rozwój wiary pokazują nam ciągle na nowo nasze braki i słabości. Co nas może wzmocnić? To codzienna modlitwa, częsty udział we Mszy św. pozwalają nam na nowo odkrywać tajemnicę Królestwa Bożego i jego bezcenną wartość. Całe nasze życie jest przygotowaniem się do spotkania

z Jezusem. Bez nawrócenia człowiek idzie do Boga z pustymi rękami. Bez wiary w Ewangelię człowiek nie trafi do Boga, zagubi się w labiryncie propozycji, które daje ten świat. Dzisiejsze spotkanie, modlitwa, łamanie się opłatkiem, śpiewanie kolęd, a zwłaszcza udział w Eucharystii wzmacnia nas w tym, abyśmy nie stracili właściwego kierunku w naszym życiu. Możemy pomóc także innym. Jesteśmy nawet do tego zobowiązani. Pan Jezus powołuje uczniów, aby głosili orędzie o zbawieniu. «Idźcie i nauczajcie!». To wezwanie dotyczy także i nas. Poprzez nasze słowo o Bogu skierowane do bliźnich, dobry przykład, modlitwę możemy innym pokazać niebo, które jest celem naszego życia”.

W świąteczny nastrój uczestników spotkania wprowadziły kolędy śpiewane przez chór UTW oraz grupę artystyczną „Niesiemy radość”, działającą przy Towarzystwie Przyjaciół Skawiny. Do śpiewu kolęd chętnie włączyli się obecni na sali słuchacze.

Na zakończenie Mszy św. ks. Jan Dziedzic złożył zebranych życzenia. Podziękował również wszystkim, którzy przyczynili się do zorganizowania uroczystości.

Po zakończeniu Eucharystii i wspólnym śpiewaniu kolęd uczestnicy spotkania, prowadzeni przez gwiazdę betlejemską, przeszli do refektarza. Tam odbyło się dalsze kolędowanie, wzajemne składanie życzeń i łamanie się opłatkiem. Na uczestników uroczystości czekał również poczęstunek

przygotowany wcześniej przez studentów UTW. Atmosfera panująca na sali świadczyła, że spotkanie oplatkowe było udane i spełniło swój duchowy i integracyjny cel, a w dodatku sprawiło, że uczestniczący w nim seniorzy w jakże radosnych nastrojach powrócili do swoich domów. ■

Droga Krzyżowa Uniwersytetu Trzeciego Wieku UPJPII

tekst: Marta Obrok

zdjęcia: Maciej Gradowski

W dniu 23 marca 2023 r. w kaplicy uniwersyteckiej przy ul. Bernardyńskiej 3 odprawiona została Droga krzyżowa przeznaczona dla studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku UPJPII w Krakowie. Uroczystości przewodniczył dziekan Wydziału Teologicznego, a zarazem dyrektor UTW, ks. prof. dr hab. Jan Dziedzic.

Drogę krzyżową rozpoczęła procesja, w której uczestniczyli: student niosący krzyż, panie niosące świece oraz słuchacze, którzy czytali teksty kolejnych stacji Drogi krzyżowej. Procesję zamykał ks. prof. dr hab. Jan Dziedzic.

Do modlitwy włączył się również, śpiewając pieśni, chór Uniwersytetu Trzeciego Wieku, prowadzony przez mgr Alicję Wolińską. W czasie uroczystości jej uczestnicy modlili się za swoich bliskich, nasz kraj, świat i siebie samych.

Na zakończenie Drogi krzyżowej ks. Jan Dziedzic podsumował rozważania i podziękował obecnym za przybycie. Nabożeństwo zakończyła modlitwa w intencji papieża i naszej uczelni. Finalnym akcentem nabożeństwa był koncert pieśni w wykonaniu chóru UTW. ■

Spektakl *Wenanty. Skromny i wielki* w Krakowskiej Operze Kameralnej

tekst: Marta Obrok

zdjęcia: Małgorzata Klimczuk

W dniu 25 lutego 2023 r. w Krakowskiej Operze Kameralnej przy ul. Miodowej 15 w Krakowie odbył się spektakl pt. „Wenanty. Skromny i wielki” realizowany w ramach projektu „Aktywny senior z przyszłością!”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej z grantu Europejskiego Funduszu Społecznego. Autorką scenariusza i reżyserką spektaklu była dr Inka Dowłasz, która tak przedstawiła zamysł przedstawienia: „W naszym spektaklu staramy się urealnić osobę Wenantego Katarzyńca, przywołujemy fragmenty wspomnień osób mu współczesnych, a także małą część świadectw tych, którzy doznali łaski za wstawiennictwem Ojca Wenantego. Dodatkowo – mając na uwadze niespokojny czas – chcieliśmy naszą pracą wnieść odrobinę optymizmu i wytchnienia”.

W spektaklu wystąpili uczestnicy warsztatów „Życie jest teatrem” z projektu „Aktywny senior z przyszłością!” oraz gościnnie aktor Roland Raizer. Na przedstawieniu był obecny Rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II ks. prof. dr hab. Robert Tyrała, dziekan Wydziału Teologicznego, a zarazem kierownik ds. Uniwersytetu Trzeciego Wieku ks. prof. dr hab. Jan Dziedzic oraz liczna grupa około 100

seniorów z UTW oraz ich bliskich i przyjaciół. Tematyka spektaklu dotyczyła Sługi Bożego o. Wenantego Katarzyńca, franciszkanina konwentalnego, mistrza nowicjatu klasztoru franciszkanów we Lwowie, który jest patronem ludzi mających problemy finansowe. Obecnie trwa jego proces beatyfikacyjny. O. Maksymilian Kolbe mówił o nim, że „nie silił się na rzeczy nadzwyczajne, ale zwyczajne wykonywał w sposób nadzwyczajny”. „Wyłącznie i tylko Bogu mam służyć, a wszystkie moje starania mają zmierzać do tego, aby Panu Bogu się podobać” – to prosta formuła o. Wenantego Katarzyńca, którą kierował się przez całe życie. Archiwa franciszkańskie skrywają spuściznę Sługi Bożego, która liczy około 20 tomów. Na dodatek – podobno – o. Wenanty zaszyfrował niektóre ze swoich pism tak, że żaden z zawodowych szyfrantów nie potrafił ich odczytać.

Na zakończenie spektaklu, który został nagrodzony gromkimi brawami, głos zabrał ks. prof. Jan Dziedzic. Podziękował wszystkim osobom odpowiedzialnym za przygotowanie przedstawienia oraz licznie zgromadzonej widowni za obecność i wsparcie występujących aktorów. ■

Spektakl *Wenanty. Skromny i wielki* w Kalwarii Pałacowskiej

tekst: Marta Obrok

zdjęcia: Inka Dowlasz, Celina Kułakowska

W dniach 15–16 kwietnia 2023 roku w Kalwarii Pałacowskiej odbyły się, jak co roku, dni modlitw o beatyfikację Sługi Bożego o. Wenantego Katarzyńca. W programie, oprócz wspólnej modlitwy podczas Mszy św., różańca i koronki do Bożego Miłosierdzia, przewidziano konferencje, spektakl teatralny oraz koncert pieśni maryjnych.

„Jak cię widzą, tak cię piszą – Ojciec Wenanty w relacjach z drugimi” – to temat konferencji duchowej, która miała miejsce w pierwszym dniu modlitw. Prelekcję wygłosił o. dr Piotr Paradowski z Zielonej Góry. Późnym popołudniem tego dnia odbył się spektakl *Wenanty. Skromny i wielki* w wykonaniu uczestników warsztatów „Życie jest teatrem” z projektu „Aktywny senior z przyszłością!” oraz występujących w nim gościnnie aktorów Rolanda Raizera i Tomasza Gielasa. Projekt jest współfinansowany ze środków

Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i realizowany na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie. Opiekunem grupy, która przyjechała do Kalwarii Pałacowskiej na zaproszenie franciszkanina o. Edwarda Saniukiewicza, była reżyser Inka Dowlasz. Cały zespół przyjęty został z isticie staropolską gościnnością, a spektakl nagrodzony gorącymi brawami.

Wieczorem zespół wziął udział we Mszy św. w intencji beatyfikacji Sługi Bożego o. Wenantego Katarzyńca, której przewodniczył o. Mariusz Kozioł, wikariusz prowincjalny franciszkanów z Krakowa. Pierwszy dzień modlitw zakończyła o godz. 20.30 wspólna modlitwa różańcowa połączona z Apelem Maryjnym i zasłonięciem Cudownego Obrazu Matki Bożej Kalwaryjskiej. Po zakończeniu uroczystości grupa aktorów powróciła do Krakowa.

Zakończenie roku akademickiego 2022/2023 na Uniwersytecie Trzeciego Wieku

tekst: Teresa Partyka

zdjęcia: Maciej Gradowski

W dniu 19 czerwca 2023 r. odbyło się uroczyste zakończenie roku akademickiego 2022/2023 na Uniwersytecie Trzeciego Wieku, w kaplicy uniwersyteckiej, przy ul. Bernardyńskiej 3. Na uroczystość przybyli licznie słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku. W uroczystej koncelebrze wzięli udział: rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie Jego Magnificencja ks. prof. Robert Tyrała, dyrektor Uniwersytetu Trzeciego Wieku ks. prof. Jan Dziędzic oraz ks. dr Grzegorz Wąchol. Wspólnej modlitwie podczas Mszy św. towarzyszył chór UTW, prowadzony przez panią Alicję Wolińską.

Eucharystię rozpoczęła piękna pieśń pt. *Twemu sercu cześć składamy*. Następnie głos zabrał rektor Uniwersytetu Papieskiego ks. prof. Robert Tyrała, który powiedział, że „14 lat temu Papież Benedykt XVI podniósł Papieską Akademię Teologiczną w Krakowie do rangi Uniwersytetu. Należy Panu Bogu dziękować za to, że mamy taką uroczystość, że możemy wziąć udział w zakończeniu roku akademickiego w tej wyjątkowej wspólnotce”.

Ks. dr Grzegorz Wąchol wygłosił homilię związaną z Ewangelią według św. Mateusza (Mt 5, 38-42). Ewangelista pisze o tym, że istotą wiary w Boga jest wybaczenie, otwarcie się na drugiego człowieka, gdyż Chrystus uczył, że liczy się to, co człowiek nosi w swoim sercu. Wzorem chrześcijanina jest osoba, która dla Chrystusa jest w stanie wszystko zostawić, cały swój dorobek materialny i intelektualny. Liczy się to, jak człowiek zachowuje się wobec Boga i wobec drugiej osoby. Ta zasada zaczęła obowiązywać na początku nowego nurtu, który pojawił się w chrześcijaństwie, a mianowicie personalizmu, czyli podejścia bardzo osobistego do człowie-

ka. Cywilizacje oparte na Chrystusowej zasadzie wybaczenia są cywilizacjami, które dążą do zgody, pojednania i życia w pokoju z całym indywidualnym i osobistym dorobkiem. Przebaczenie skomentował pięknie papież Franciszek, gdy powiedział podczas audiencji generalnej w dniu 13 września 2020 roku: „Ile jest rodzin, które nie mogą sobie wybaczyć, ileż takich braci i sióstr. We wszystkich relacjach międzyludzkich trzeba stosować miłość miłosierną. Między małżonkami, między rodzicami a dziećmi, zwłaszcza we wspólnotach, w Kościele, w społeczeństwie i polityce. Nie jest łatwo wybaczyć. Wybaczenie to nie jednorazowa decyzja. To walka z powracającą urazą i nienawiścią. Pomyślmy o końcu, przestańmy nienawidzić”. Tymi słowami papieża Franciszka zakończył homilię ks. Wąchol.

Modlitwą wiernych, którą przedstawili słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku, zostali objęci papież Franciszek, Jego Magnificencja Rektor ks. prof. Robert Tyrała, pozostali kapłani sprawujący Eucharystię oraz wszyscy obecni na tej uroczystości.

Pod koniec Mszy św. zabrał głos dyrektor Uniwersytetu Trzeciego Wieku ks. prof. Jan Dziędzic, który podziękował Księdzu Rektorowi oraz ks. dr. Grzegorzowi Wącholowi za obecność i wręczenie słuchaczom dyplomów mówiących o ich duchowej formacji. Tej formacji uczy nas założycielka naszego Wydziału Teologicznego św. królowa Jadwiga, która klęcząc przed wawelskim Krzyżem, mówiła: „Bojaźń Boża jest początkiem mądrości”. Uniwersytet Trzeciego Wieku naśladuje także postawę św. Jana Kantego, naszego drugiego patrona, który dostrzegał przede wszystkim potrzebujących. On uczy właściwych postaw. Papież Franciszek po-

wiedział, że tam gdzie nie ma szacunku dla osób starszych, tam nie ma też przyszłości dla ludzi młodych. Jesteśmy na Uniwersytecie Trzeciego Wieku, ale chcemy też uczyć ludzi młodych podejścia do tych, którzy są trochę starsi. Każdy będzie kiedyś seniorem. Żeby być seniorem, trzeba się do tego przygotowywać za młodu.

Ks. prof. Jan Dziejic powiedział następnie o tym, że idziemy także za wskazaniem św. Jana Pawła II, który powiedział: „Wypłynij na głębię”. Praca nad sobą nigdy się nie kończy. Kto się nie rozwija, ten się cofa. Mamy kontakt

z całym światem, bo jesteśmy na Uniwersytecie Trzeciego Wieku, który jest bardzo nowoczesnym uniwersytetem. Z jednej strony religijnym, z drugiej strony nastawionym na pogłębianie wiedzy i dzięki temu ciągle się rozwijamy. Dlatego możemy chodzić z podniesioną głową i dyskutować z ludźmi młodymi.

Na zakończenie uroczystości dyrektor UTW podziękował uczestnikom uroczystości za obecność oraz zaprosił słuchaczy na kolejny rok studiów. ■

Gimnastyka słowiańska w ofercie Uniwersytetu Trzeciego Wieku UPJPII

tekst, zdjęcia: dr Joanna Małocha

W drugim semestrze roku akademickiego 2022/23 – jako kontynuacja zagadnień związanych z kulturą rodzinną – w ofercie przygotowanej dla słuchaczy UTW UPJPII znalazł się cykl warsztatów ruchowych pt. „Wprowadzenie w gimnastykę słowiańską dla kobiet”. Prowadziłam te zajęcia, gdyż wchodzi one w zakres moich zainteresowań, jako historyka i archeologa, a jednocześnie certyfikowanego instruktora ww. tematyki oraz wykładowcy na Wydziale Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII.

Gimnastyka słowiańska od lat 90. staje się coraz bardziej popularna w Europie Środkowo-Wschodniej jako rodzima alternatywa dla jogi. Sięga ona do pogańskiej i z czasem schryzjanizowanej, a teraz także poddanej badaniom antropologiczno-historyczno-etnograficznym, tradycji słowiań-

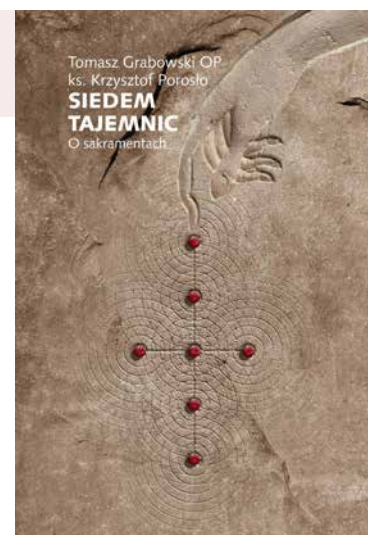
skiej. To nie tylko nauka zestawu ćwiczeń, które poprawiają kondycję; to zarazem wzmocnienie świadomości kobiecej siły czerpanej z natury.

Same ćwiczenia – w wersji całego cyklu – łączyły się z opowiadaniem na temat roli niewiasty w tradycyjnym układzie rodowym oraz o samym schemacie rodu w rozumieniu kultury słowiańskiej (choć z dostosowaniem do realiów współczesnych), nauką obliczania indywidualnego zestawu ćwiczeń, wreszcie z pracą opartą na kartach mentalnych (zwanych też intuicyjnymi). Spotkania miały więc za zadanie zapewnić uczestniczkom poczucie wspólnoty, poprawę zdrowia, samopoczucia i kondycji oraz większą świadomość bogatej rodzimej tradycji i obrzędowości. ■

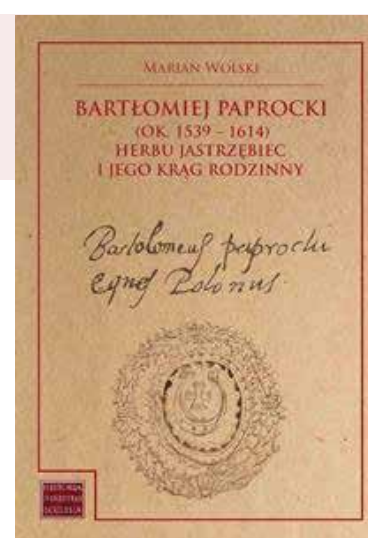
Tomasz Grabowski OP, ks. Krzysztof Porosło, *Siedem Tajemnic*, Poznań 2022

Jak rozumieć sakramenty? Wiemy, że dzięki nim mamy dostęp do życia Chrystusa, do tego, co robił, żyjąc na Ziemi. Zbyt rzadko jednak myślimy o sakramentach jako codziennym sposobie Bożego działania w świecie. Tymczasem wszystkie siedem sakramentów ma ostatecznie jeden cel: upodobnić nas do Chrystusa Pana. Tomasz Grabowski OP i ks. Krzysztof Porosło wprowadzają nas w misteria chrześcijańskie, pasjonująco przybliżają sakramentalną rzeczywistość, która wciąż pozostaje tajemnicą – choć obcujemy z nią na co dzień. ■

Marian Wolski, *Bartłomiej Paprocki (1539–1614) herbu Jastrzębiec i jego krąg rodzinny*, Kraków 2023

Niniejsza książka jest pierwszą opartą na materiale źródłowym biografią Bartłomieja (Bartosza) Paprockiego (ok. 1539–1614), pierwszego polskiego i czeskiego genealoga, autora wielu publikacji o tematyce historycznej, politycznej, moralizatorskiej i religijnej. W wyniku rozległej kwerendy udało się ustalić wiele nieznanych dotąd szczegółów z życia pisarza, doprecyzować daty jego życia, poczynić spostrzeżenia na temat jego wykształcenia, warsztatu naukowego i metody pracy. Odtworzono też krąg jego najbliższych krewnych, ich stan majątkowy i koleje życia. W ten sposób możliwa stała się weryfikacja ustaleń dotychczasowego piśmiennictwa, głównie z obszaru literaturoznawstwa, pełnych nieścisłości, a nawet informacji całkowicie zmyślnych. Przykład biografii Bartłomieja Paprockiego pokazuje, jak bardzo potrzebne są badania historyczne nad życiorysami twórców epoki staropolskiej. ■

Katarzyna Góralczyk, *Ochrona dóbr kultury w sytuacjach kryzysowych i konfliktach zbrojnych*, Gdynia 2022

Wyjątkowa publikacja współautorstwa dr Katarzyny Góralczyk, pracownika naukowego WHiDK UPJPII

Prezentujemy cykl publikacji wydanych przez Wydawnictwo Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni w roku 2022. Publikacje powstały w ramach projektu „Międzysektorowe wyzwania: specjalista ds. ochrony dóbr kultury na wypadek sytuacji kryzysowej i wojny – opracowanie programu studiów podyplomowych, dedykowanych pracownikom działającym na pograniczu dziedzin”, realizowanym przez Akademię Marynarki Wojennej w Gdyni, Stowarzyszenie Willa Decjusza oraz Instytut Kultury Willa Decjusza w ramach Programu Edukacja finansowanego ze środków EOG. W przygotowanych publikacjach grono wybitnych autorów przedstawiło zagadania ochrony dóbr kultury w konfliktach zbrojnych i sytuacjach kryzysowych perspektywy nauk prawnych, administracyjnych, bezpieczeństwa, obronności, konserwacji, archeologii oraz zarządzania kryzysowego i ratownictwa.

Ochrona dóbr kultury na wypadek sytuacji kryzysowych lub konfliktu zbrojnego to zagadnienie interdyscyplinarne, na które składa się wiele dziedzin nauki, jak również obowiązki wynikające z zapisów umów międzynarodowych i zapisów prawa krajowego. Ochrona ta realizowana jest w dwóch płaszczyznach: pierwszą stanowi konflikt zbrojny, jej zasady regulują konwencje międzynarodowe. Nakładają na walczące strony zobowiązania, których nieprzestrzeganie oraz łamanie skutkuje poniesieniem odpowiedzialności karnej. Drugą płaszczyzną ochrony dóbr kultury jest sytuacja kryzysowa. Mogą ją tworzyć czynniki naturalne (powódź, pożar, wiatr, katastrofy naturalne) lub działalność człowieka (katastrofy budowlane, awarie, akty wandalizmu, terroru, niszczenia, kradzieży itp.). Zaplanowanie i organizacja ochrony na wypadek ich wystąpienia należy do właściciela, zarządcy lub opiekuna obiektu zabytkowego lub budynku zawierającego zabytkowe ruchomości. Realizowana jest na podstawie zapisów prawa wewnętrznego, we współpracy ze służbami mundurowymi, ratunkowymi i uzgadniana z Wojewódzkimi Konserwatorami Zabytków.

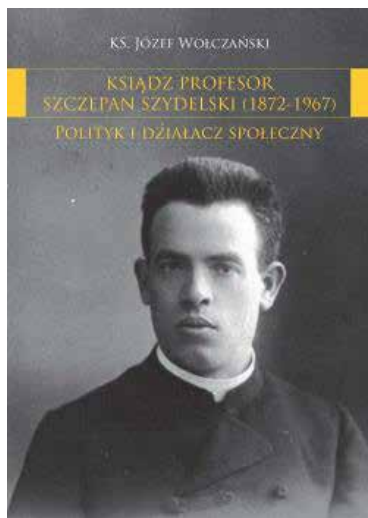
Pomysłodawcy projektu i jednocześnie redaktorzy kompendium, kierując się tym podziałem, przygotowali dwutomową monografię. Jej pierwszy tom zawiera treści wprowadzające oraz poświęcone sytuacjom kryzysowym, tom drugi w swej tematyce skoncentrowany jest na zagadnieniach międzynarodowych, konfliktach zbrojnych oraz polskich doświadczeniach w misjach poza granicami kraju. Pozycjami uzupełniającymi są: zbiór instrukcji i kazusów, zbiór dokumentów międzynarodowych oraz zbiór dokumentów polskich. Opracowane kazusy i instrukcje stanowią materiał poszerzający i wskazujący na praktyczne stosowanie treści zawartych w monografii. Dwa tomy źródeł tworzą praktyczne narzędzie, z którego korzystać mogą zarówno pracownicy administracji, właściciele i zarządcy zabytków, służby mundurowe, jak i pracownicy naukowcy i studenci. Autorzy podjęli się trudu przetłumaczenia po raz pierwszy na język polski szeregu dokumentów międzynarodowych, w tym pism z misji w Iraku, Afganistanie, Syrii, Bałkanów, wyroków MTS, Rady Europy.

Jest to jedyne tak szerokie i wielotomowe opracowanie tego zagadnienia, jakie obecnie dostępne jest na rynku wydawniczym.

Pomysłodawczynią i kierowniczką projektu była dr Katarzyna Góralczyk, pracownik Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, ekspert ds. bezpieczeństwa dziedzictwa kulturowego, w szczególności ochrony dóbr kultury na wypadek konfliktów zbrojnych i sytuacji kryzysowych.

Publikacje w formie e-booków (pdf) można pobrać bezpłatnie na stronie internetowej Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni.

- Monografia *Ochrona dóbr kultury w sytuacjach kryzysowych i konfliktach zbrojnych*, red. Katarzyna Góralczyk i Marta Szuniewicz-Stępień (tom I)
- Monografia *Ochrona dóbr kultury w sytuacjach kryzysowych i konfliktach zbrojnych*, red. Katarzyna Góralczyk i Marta Szuniewicz-Stępień (tom II)
- *Ochrona dóbr kultury w sytuacjach kryzysowych i konfliktach zbrojnych. Kazusy i instrukcje*, red. Katarzyna Góralczyk i Marta Szuniewicz-Stępień
- *Ochrona dóbr kultury w sytuacjach kryzysowych i konfliktach zbrojnych. Wybór źródeł krajowych*, red. Katarzyna Góralczyk, Krzysztof Sałaciński, Marta Szuniewicz-Stępień
- *Ochrona dóbr kultury w sytuacjach kryzysowych i konfliktach zbrojnych. Wybór źródeł międzynarodowych*, red. Katarzyna Góralczyk, Marek Lemiesz, Marta Szuniewicz-Stępień ■

Ks. Józef Wołczański, *Ksiądz Profesor Szczepan Szydelski (1872-1967): polityk i działacz społeczny*, Kraków-Lwów 2022

W serii „Biblioteki Historycznej Archiwum Metropolii Lwowskiej Obrządku Łacińskiego w Krakowie” ukazała się monografia poświęcona ks. prof. Szczepanowi Szydelskiemu, urodzonemu w 1872 r. w Sokołowie Małopolskim w rodzinie garncarza. Był profesorem na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Lwowskiego, obok pracy dydaktyczno-naukowej pełnił funkcję dziekana fakultetu (1919-1921), prodziekana 1921/22, zastępcy prodziekana (1926-1928). Jego imponujący dorobek naukowy obejmuje publikacje z dziedziny apologetyki, historii, filozofii religii, historii Kościoła, hagiografii, historii i pedagogiki. Członek stałych komisji senackich. Członek wielu towarzystw naukowych. Obok pracy dydaktycznej zaangażowany w działalność społeczno-polityczną, której jest poświęcona prezentowana publikacja. Jego pasją była działalność społeczno-patriotyczna, był posłem do Sejmu Rzeczypospolitej, współza-

łożycielem Zjednoczenia Chrześcijańskich Związków Zawodowych w Małopolsce Wschodniej, działaczem organizacji społecznych, charytatywnych, oświatowych i religijnych. Po ewakuacji Seminarium Duchownego we Lwowie do Kalwarii Zebrzydowskiej był jego wykładowcą (1946-1950). Po jego likwidacji przez władze komunistyczne przeniósł się do seminarium w Nysie (1950-1960), gdzie zmarł w 1967 i został pochowany na miejscowym cmentarzu komunalnym. Ks. Józef Wołczański, autor prezentowanej monografii, pisze, że wyróżniała go nadzwyczajna pracowitość, bezkompromisowość, idealizm, szczerzy patriotyzm, empatia, szczególnie w stosunku do ludzi ubogich, zdrowa religijność i wierność głoszonym zasadom. Przez swoją wszechstronną działalność wniósł twórczy wkład w życie społeczno-polityczne i naukowo-kulturowe na ziemiach polskich w I poł. XIX w.

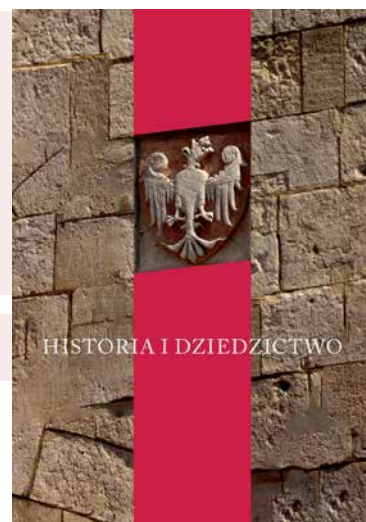
/Renata Dulian/ ■

Historia i dziedzictwo, monografia pod redakcją naukową ks. Roberta Tyrały, Mariana Wolskiego, Józefa Kałużnego i Moniki Smyth, Wydawnictwo Naukowe UPJPII 2023

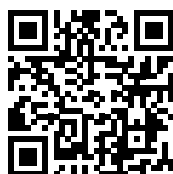
Księga jubileuszowa z okazji 45 rocznicy święceń kapłańskich i 70 rocznicy urodzin ks. prof. dr. hab. Jacka Urbana.

Artykuły zawarte w jubileuszowej monografii dotyczą wielu interesujących i różnorodnych tematów, począwszy od małej wioski bp. Jana Kopca, przez zabytki greckie, zakon krzyżacki, pierścień św. Stanisława, życie św. Jacka, życie i śmierć św. Jadwigi Królowej, Nawojkę, historyczny Lwów czy Kraków goszczący sandomierskich przybyszów, relacje biskupów krakowskich z Jagiellońską Wszechnicą, aż po elity kościelne dawnego Krakowa i dyteistów małopolskich. Nieco dalej wczytamy się w pochwałę kapłaństwa, poznamy rodzinę biskupa Łętowskiego czy naukowe fascynacje św. Józefa Bilczewskiego. Przez wspomnienia wojenne z archidiecezji lwowskiej i sprawozdania z dekanatu rudnickiego dotrzemy do troski księcia Sapiehy o Wawel, diecezję przemyską, do działań Kapituły w sferze muzyki kościelnej, kończąc tę podróż ścieżkami historii refleksyjnym spojrzeniem na wschód od Zachodu.

/Na chwałę Boga i cześć jego świętych, ks. prof. dr. hab. Robert Tyrała/ ■

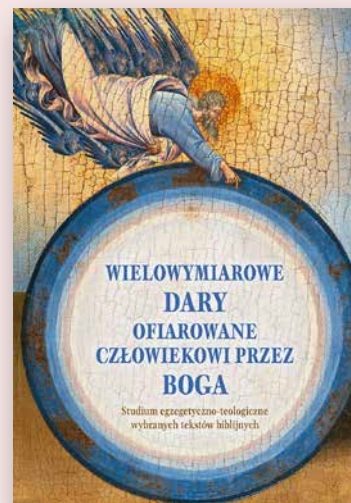
wybudujmy razem **KAMPUS JOHN PAUL II**
JANA PAWŁA II **CAMPUS** let's build together

***Wielowymiarowe dary ofiarowane człowiekowi przez Boga*, pod. red. naukową Anny Klich OSU, Stanisława Witkowskiego MS oraz ks. Bogdana Zbroi, Kraków 2023**

Publikacja jest poświęcona Ojcu Profesorowi Tomaszowi M. Dąbkowi, który pełnił funkcję proboszcza parafii i przeora benedyktynów w Tyńcu. Autorowi wielu publikacji naukowych, zajmującemu się egzegezą Nowego Testamentu i muzyką kościelną, pełniącemu w latach 1978-1982 i 1987-1997 funkcję magistra chórów w Tyńcu, redaktorowi zbiorów śpiewów do odnowionej liturgii polskiej i łacińskiej, kierownikowi Katedry Teologii Biblijnej Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

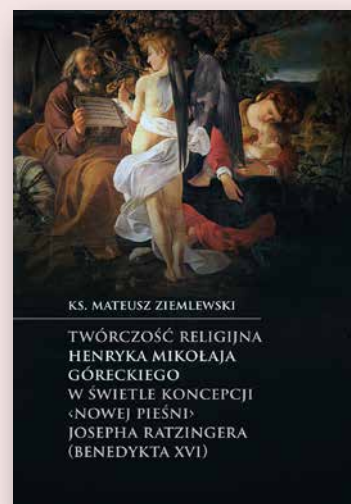
W prezentowanej publikacji podejmowane są różnorodne zagadnienia, których motywem przewodnim są dary ofiarowane przez Boga, stwórcę tego świata, człowiekowi. Jest to studium egzegezyjno-teologiczne na podstawie wybranych tekstów biblijnych. Ks. Stanisław Hałas podejmuje temat ojcowskiej miłości Boga jako motywu wiodącego w Ewangelii św. Jana. S. Anna Emmanuela Klich OSU prezentuje sylwetkę ks. prof. dr. hab. Józefa Kudasiewicza, wielkiego kapłana, biblisty, człowieka Soboru Watykańskiego II, ukazującego Biblię jako fundament wiary i życia chrześcijańskiego. S. Joanna Nowińska przedstawia motyw daru jako głównego plotu w Drugiej Księdze Królewskiej. Plot to układ zdarzeń w narracji, powiązanych ze sobą i tworzących semantyczną całość. Ks. Janusz Wilk prezentuje postawę wdzięczności Bogu okazaną przez św. Pawła w Pierwszym i Drugim Liście do Tymoteusza. Ks. Bogdan Zbroja przedstawia drogocenne „dary” Jezusa dla Kościołów Apokalipsy. Ks. Stanisław Jasonek ukazuje miłosierdzie jako dar Boży dla człowieka w kontekście Jana Pawła II jako pielgrzyma łagiewnickiego i sługę Orędzia miłosierdzia Bożego.

/Renata Dulian/ ■

***Ks. Mateusz Ziembowski, Twórczość religijna Henryka Mikołaja Góreckiego w świetle koncepcji <Nowej Pieśni> Josepha Ratzingera (Benedykta XVI)*, Kraków 2023**

Publikacja jest teologiczną interpretacją dzieł Mikołaja Henryka Góreckiego, kompozytora polskiego, urodzonego 6 grudnia 1933 r. w Czernicy, w powiecie rybnickim, zmarłego 12 listopada 2010 r. w Katowicach, profesora i rektora Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Katowicach. Wraz z Krzysztofem Pendereckim i Kazimierzem Serockim uznanego za twórcę nowoczesnego kierunku w muzyce nazywanego sonoryzmem, zaliczanego do nurtów drugiej awangardy, typowego dla muzyki polskiej w latach sześćdziesiątych. Do teologicznej interpretacji twórczości Mikołaja Henryka Góreckiego autor przedstawianego opracowania posłużył się koncepcją „Nowej Pieśni” Józefa Ratzingera, papieża Benedykta XVI. W koncepcji Ratzingera muzyka jest nierozzerwalnie związana z kultem, którego istotą jest moment stworzenia i powrotu Stworzenia do Stwórcy. Człowiek jest najpewniej powołany do oddawania kultu, który przybiera wiele form. Muzyka kościelna ma integrować człowieka. Odwołując się do doktrynalnego orzeczenia Soboru Nicejskiego II, kardynał wykazywał, jak istotna dla sztuki jest teologia. Początkowe utwory Mikołaja Henryka Góreckiego stanowiły przykład awangardy i talentu kompozytorskiego. Z czasem muzyk doszedł do wniosku, że istotne jest przesłanie muzyki. W przypadku Mikołaja Henryka Góreckiego jest to przesłanie religijne i patriotyczne. Interpretacja teologiczna jest narzędziem dla integralnego i interdyscyplinarnego badania sakralnego dzieła muzycznego, wykazując jego związki z teologią lub ich brak. Celem teologicznej interpretacji, zgodnie z postulatem kard. Ratzingera, jest budowanie mostów ze współczesną kulturą. Przy takiej interpretacji utwory te mogą wiele powiedzieć o Bogu.

/Renata Dulian/ ■